

U.D. LES FALLES

PATRIMONI DE LA

HUMANITAT

JUSTIFICACIÓ

Davant la necessitat de disposar de material adequat per a treballar les falles, d'unificar els materials existents als centres des de fa molts anys i de crear una unitat de les falles, com a tal, hem aprofitat la declaració de les falles com a Patrimoni Immaterial de la Humanitat per a elaborar aquesta unitat didàctica. Hem creat materials nous, imatges noves, reelaborat activitats que ja es feien als centres..tot globalitzat i seqüenciat dins de la nostra programació d'aula.

OBJECTIUS

- Conèixer l'origen de les falles i la seua evolució fins als nostres dies.
- Conèixer l'ofici: artista faller i com es realitza un ninot.
- Apropar-se als rituals de la festa: plantà i cremà.
- Conèixer els diferents tipus i elements de manifestacions pirotècniques.
- Conèixer les tradicions i costums que han sorgit al voltant de les falles: música, indumentària, gastronomia, museus...

CONTINGUTS

- Apropament a la historia de les Falles: Del parot al ninot. La Senyera.
- L'artista faller: Ofici i fases de l'elaboració d'un ninot, materials...
- Els rituals fallers: La plantà i la cremà.
- Diferents manifestacions pirotècniques: Mascletà, castell, despertà, petards... Prevenció d'accidents.
- Tradicions i costums:
  - Música: Pasacarrers, banda, dolçaina i tabalet, cançons tradicionals
  - Indumentària: Masculina i femenina, tipus, complements...
  - Gastronomia: Xocolatà, bunyols, paella, arròs en fesols i naps...
  - Museus: artista faller i del ninot indultat.

TEMPORALITZACIÓ

Aquesta unitat didàctica està programada per a realitzar-se des de l'1 fins al 14 de març.

EDATJ

Està dissenyada per a realitzar-la en 3, 4 i 5 anys.

METODOLOGIA

Per a dur a terme aquesta unitat didàctica, utilitzarem una metodologia vivencial, experimental, participativa, en la que els xiquets i xiquetes són els protagonistes del seu aprenentatge. donarem molta importància al treball de les arts plàstiques i musicals. la lectoescriptura la treballarem des de la consciència fonològica i l'escriptura espontània. Quant a les matemàtiques, utilitzem el mètode abn, que és fonamentalment manipulatiu i en el qual els xiquets i xiquetes poden desenvolupar les seues capacitats i habilitats matemàtiques segons el seu nivell maduratiu.

AVALUACIÓ

L'avaluació de la unitat didàctica serà principalment l'observació directa del docent, també podem utilitzar com a avaluació les fitxes de la unitat didàctica.

ACTIVITATS

Hem seqüenciat les activitats de la nostra unitat, començant per la història de les Falles i un conte motivador. a continuació les activitats segueixen l'orde dels actes fallers, aproximadament, intercalant altres de lectoescriptura i lògicomatemàtiques.

BREU HISTÒRIA DE LES FALLES

La paraula falla procedeix del llatí “facula”, que vol dir “antorcha”. Des de l’antiguitat ha sigut molt utilitzada pel poble valencià. S’anomenava “falla del Micalet” a la foguera que es feia dalt de la torre catedralícia per avisar d’algun perill per als habitants de València i perquè entraren dins del recinte murallat de la ciutat. També al “Llibre dels Feits” es pot llegir que les tropes del rei Jaume I encenien fogueres i lluminàries la vespra de les festes extraordinàries i patronals.

El Marquès de Cruïlles va trobar un ofici de l’autoritat municipal on es prohibia cremar les falles al any 1740, i altres documents dels anys 1751, 1783, 1784, 1788, 1789 i 1982, als que també apareix la paraula falles.

La festa de les Falles, tal com l’entendem hui en dia, és el resultat de la fusió de diverses pràctiques i rituals de la cultura festiva dels valencians al llarg d’un procés que es remunta a finals del segle XVIII i que apareix ja culminat en la primera meitat del segle XIX.

Costums com la crema del ninot de quaresma, les fogueres de la vespra de Sant Josep, les construccions efímeres del barroc, la literatura satírica o l’ús de la pirotècnia, conflueixen en el marc d’una festa de carrer que és organitzada pel veïnat i que constituïx una oportunitat excepcional perquè la ciutadania expresse la seua opinió sobre aquells temes morals, socials polítics o de costums que els preocupen, els indignen o els fan riure.

Amb el temps, superant el control i la censura inicials de les autoritats, la festa de les Falles es consolida a finals del segle XIX. Consolidada la festa fallera com a festa gran del Cap i Casal, ja en els inicis del segle XX, les autoritats municipals i altres institucions de la societat valenciana aniran donant un suport progressiu a les Falles, que eclosionen com a expressió d’una valencianitat de caràcter popular.

La seua consideració com a patrimoni immaterial de la humanitat per part de la UNESCO reconeix els seus components creatius (en els cadafals fallers, la literatura festiva, els llibrets de falla, els cartells, la música...), el llegat que es transmet entre generacions (oficis i sabers artesanals, la fidelitat al valencià...), la xarxa social que s’estén al llarg de tot el territori valencià i el seu caràcter d’expressió d’identitat dels valencians.

PEPICO, un conte faller

Fa ja uns quants anys, pot ser-ne molts, a la ciutat de València, hi havia un xiquet, com vosaltres, que vivia en un Atzucac (carrerò) que encara està al carrer En Plom al costat de les torres de Quart.

A aquest xiquet l'anomenaven Pepico, no Pep, Pepet, Pepe, Pepito, Josep, José o Josete. Li deien així perquè la seua iaia era de la Foia de Bunyol, mes concretament de làtova, per això aquest nom, que encara que a algú no li sembla, és valencià.

Durant les Falles a l'igual que tota la xicalla es passava el dia al carrer fent esclatar tota sort d'articles pirotècnics, de la poca varietat que hi havia aleshores, com ara els verds de metxa negra, bombetes i algun tro de bac que sobrava de les despertades.

Mentre passaven els dies de falles entre traques, replegades de premis, ofrenes, cercaviles i algun que altre Trinaranjus de taronja al casallet, a vagades amb cacaus, tramussos i papes.

El dia que ens referim era el d'abans de Sant Josep i a casa de Pepico n'hi havia el costum de celebrar les onomàstiques i els aniversaris dels membres de la família amb el que culinàriament pertocava, i com que ara estem en falles, bunyols.

La mare de Pepico el va cridar des del balcó i el xiquet va pujar de seguida a casa per a veure el què volia sa mare.

En arribar a casa sa mare el feu anar a una comanda dient-li:

Pepico, tin, agarra estos diners i ves al forn a per mig quilo de farina i una miqueta de llevat per a fer bunyols, que demà és el teu sant i l'hem de celebrar.

Pepico se'n va anar ràpidament a fer la comanda però anant com anava carregat de petards era impossible no parar-se en cada albelló, forat, teranyina o qualsevol cosa susceptible de ser dinamitada.

Quan el nostre amic va arribar al forn, comprà tot el que sa mare li encarregà.
De tornada a casa el petardeig va continuar metòdicament tal i com ho feia d'anada.

Quan estava a punt d'arribar, va notar alguna cosa que no l'acabava de convèncer, pareixia que la bossa de la farina no pesava tant i estava més buida, gairebé la meitat més o menys. Ostres! I ara, què faré?

Després de cavil·lar i caminar pegant voltes pels carrers pensant el què podria fer per tal d'evitar el que se'l vindria damunt quan arribés a casa. En eixe moment la mascletà es va tallar de sobte sense terratrèmol final. Uf! Quina garba!

Pepico començà a caminar erràticament sense rumb fix rodant com una baldufa.
Després de rodar va veure com a la planta baixa d'un edifici hi havia un obrer que pastava en un cabàs una cosa blanca semblant al que feia sa mare quan preparava els bunyols.

Pepico es va quedar mirant una estona i al seu cap una idea va esclatar com la palmera d'un castell en la Nit de Foc. Ràpid i subtil com una pavesa en la cremà el seu instint el va fer actuar, quan l'obrer s'endinsà cap a la seua feina, d'un sac que hi havia obert va agafar aquella pols blanca i reomplí la bossa de la farina i tornà a casa com si res no hagués passat.

Aquella vesprada Pepico anà a l'ofrena amb la seua comissió amb la felicitat de tot faller que hi participa desfilant amb la seua comissió, amb la banda de música i, sobretot, escoltant la gent que t'envolta i et diu paraules boniques durant tot el recorregut.

Amb eixa felicitat Pepico es va adormir i descansà i somià.

De bon matí, sa mare es va alçar i va agafar tots el ingredients:

- Aigua.
- Llevat.
- La farina que havia Portat Pepico.
- Carabassa torrà o bullida (segons gustos).
- Una miqueta de sal.
- Oli per a fregir.

Després de mesclar-los va esperar fins que la barreja fermentà i duplicà el seu volum. I començà a fer els bunyols, fregint-los amb bona cosa d'oli, per a que quan tota la família es desperte tinga un desdejuní de celebració, com cal.

Quan la taula estava parada i amb tots els comensals:

El pare, la mare, Pepico, els seus germans i les ties i cosines de Russafa que no faltaven cap any. La cerimònia arribà; xocolate, bunyols i tota la comitiva al voltant de la taula.

Com que era el sant de Pepico tota la família el cedí els honors; agarrà el primer bunyol, el banyà al xocolate i quan se'l va dur a la boca, en apretar les dents...

Aiiiiii! Que dur!. No el podia mossegar.

Pepico es va quedar mirant el seu voltant veient com tota la família esclatava entre rialles.

En eixe moment sa mare s'apropà i li va dir; Pepico, fill meu, quan vaig fregir els bunyols em vaig donar compte de que no suraven en l'oli calent i que alguna cosa estranya havia passat. Gràcies a Deu ho hem pogut solucionar.

Espere que hages après la lliçó, és millor dir la veritat per lletja que siga i afrontar les teues responsabilitats. Pensa que qui realment et vol mai et farà mal i que per molt que s'enfade amb tu sempre et perdonarà.

Des d'aquell dia Pepico continuà sent un xiquet estimat per la seua família i amb una mica menys de por per assolir les seues errades.

Lo tio Pere

L'APUNTÀ

Qui vol ser faller o fallera té que anar al casal a puntar-se. El casal és el lloc físic a on es reunixen els components de la comissió de la Falla i a on es celebren molts dels actes fallers, no només els dies de falles, sinó tot l'any. Algunes comissions organitzen una festa per a què la gent del barri pugua apuntar-se.

Normalment es fa passat el dia de sant Josep, quan ja s'ha tancat l'exercici faller anterior. A l'escola, fem l'apuntà en cada aula. Traguem a grandària A3 la fitxa de l'apuntà i cada xiqueta i xiquet escriuen en ella el seu nom, segons el seu nivell, amb escriptura espontània.

Cóm fer un estandart?

Com si d'una comissió fallera es tractara podem fer per a la nostra classe un estandart identificatiu.

En una cartolina gran din-a3 fem el dibuix que portarà el nostre estandart. el dibuix podrà ser amb motius fallers barrejats amb el dibuix que identifica a la nostra classe. en el nostre cas segons el projecte treballat durant el curs hem fet de la classe de tortugues, girafes, can-gurs, etc.

El dibuix el farem nosaltres i després el pintaran els xiquets, deixant col·laborar a tots ells.

Quan ja estiga el dibuix acabat l'enganxarem a un pal. nosaltres utilitcem una pica llarga i altra xicoteta a manera de creu llatina (un pal de plàstic del material de psicomotricitat).

Després cada xiquet farà el seu banderí. en una tercera part d'un full de color din-a3 retallat horitzontalment escriuran el seu nom i el decoraran. Faràn el nom depenent de l'edat:

- **3 anys:** Li donem els noms buits o puntejats per a que els repassen.
- **4 anys:** Poden escriure el seu nom en majúscules.
- **5 anys:** Fan el seu nom en minúscules.

Els banderins s'adornaràn enganxant trocets de paper xarol com si foren flocs.

Una vegada acabats farem un foraet per a passar un cordó i poder enganxar als costats de l'estandart.

I ja estarà acabat per a poder anar de cercavila per l'escola.

L'exposició del ninot

L'Exposició del Ninot comença en 1934 arran del projecte "L'Indult del Foc", que l'artista Regino Mas va proposar a l'Ajuntament per a indultar un ninot per votació popular entre tots els presentats per les diverses comissions falleres. Així va anar formant-se una important col·lecció de ninots, a la qual, des de 1963, se sumarien els ninots indultats infantils. Esta col·lecció seria l'origen del Museu Faller, situat a l'antic convent de Montolivet, prop de la Ciutat de les Arts i les Ciències.

TÈCNIQUES I MATERIALS

Al llarg de la història han canviat les tècniques i els materials emprats en la construcció de ninots. S'ha passat de la primigènia combinació de fusta, palla, roba i caxes de cera al modelatge parcial i integral del ninot en cartó, o al més recent en polièster i suro blanc. Amb l'aparició dels artistes fallers, s'incorporaren els processos industrials de reproducció en sèrie de motles preparats per a ser treballats. Actualment s'han difós les noves tecnologies de disseny i modelatge informatitzat mitjançant màquines de tall tèrmic i impressores 3D.

L'artista faller

Les falles no existirien sense els ninots i la seua crítica burlesca. Els artistes fallers són els encarregats de imaginar, modelar, crear i pintar els ninots. En l'actualitat hi ha diferents tècniques d'elaboració dels ninots, però nosaltres ens anem a centrar en la tradicional, pel buidat.

Amb imatges reals, explicarem als nostres alumnes que l'artista faller, quan reb l'encàrrec de fer un monument faller per a una falla, el primer que fa és pensar el tema, les grandàries i dibuixar com vol que siga la falla. Una vegada realitzat l'esbós, comença a modelar els ninots. De manera tradicional, aquests models es feien amb fang. Una vegada que en ten la figura tal i com la vol, la pot recobrir d'escaiola, per a fer un motlle que s'obriga, o el recobreixen amb paper i cola. Quan ja està fet, es deixa eixugar i es buida de fang, reforçant les figures, buides, amb pals de fusta que fan d'estructura dels ninots. Aquests ninots, ja secs, es poleixen bé i, finalment es pinten.

Per a afiançar aquest aprenentatge, sol·licitarem a algun artista faller permís per a visitar el seu taller i veure com treballa.

Quant a l'elaboració dels ninots per a la falla del nostre centre i tenint en compte l'edat del nostre alumnat, sol·licitarem l'ajuda de les famílies, per a que realitzen en casa, tota la família i de manera voluntària, un ninot que farà referència a la temàtica triada eixe any per a la falla. Al nostre centre hem realitzat falles amb diferents temes: l'hort, el 10 aniversari de l'escola, el mar net i contaminat...

Amb tots els ninots que porten els xiquets muntem una exposició a la sala d'usos múltiples. Allí anem a veure'ls per torns i després s'obren les portes a les famílies.

Una vegada hem vist tots els ninots, cada xiqueta i xiquet dibuixa el ninot que més li ha agradat i votem qual serà el ninot indultat.

La plantà de la nostra falla

En la nostra escola demanem ajuda a les famílies per a la plantà. anem amb els xiquets a la sala en la que hem fet l'exposició del ninot. Cadascú agarra el seu ninot i el baixem al pati. Coloquem caixes grans decorades que fan de base i a partir d'ahí anem posant els ninots segons els temes i les escenes. Una vegada està tot muntat anem per classes al pati a visitar la nostra falla.

NOM: _____

SOPA DE LLETRES

5 anys

Cerca a la sopa de lletres les següents paraules:

BUNYOL

XOCOLATÀ

CREMÀ

MOCADOR

FALLA

OFRENA

NINOT

PETARD

PINTA

PLANTÀ

G	O	N	V	I	W	H	Z	B	I	S	S	W	Y	X
O	B	U	N	Y	O	L	B	T	E	C	R	E	M	A
F	J	P	L	K	I	Ñ	P	R	Y	D	Ñ	A	G	Q
R	H	I	U	X	O	C	O	L	A	T	A	D	D	D
E	N	N	A	P	K	D	M	O	C	A	D	O	R	B
N	I	T	S	E	W	U	P	U	S	R	O	X	A	Z
A	N	A	H	T	P	I	Ñ	W	A	M	Z	O	N	G
F	O	T	A	A	F	L	J	W	E	J	H	H	L	A
E	T	F	P	R	Y	A	A	X	H	Ñ	U	I	N	C
Q	B	Y	Q	D	N	Y	L	N	F	Z	E	L	T	F
T	P	J	D	X	Q	Ñ	Y	L	T	U	S	Ñ	T	Q
V	H	M	D	U	Ñ	U	V	M	A	A	L	J	K	Q
J	Ñ	C	C	T	V	S	C	Y	P	T	N	O	O	F
C	J	W	Y	Q	I	C	L	V	W	H	I	I	Q	S
Z	Z	H	B	B	A	X	T	D	W	K	W	J	Y	M

NOM: _____

SOPA DE LLETRES

4 anys

Cerca a la sopa de lletres les següents paraules:

BUNYOL

XOCOLATÀ

PINTA

PETARD

G	O	N	V	I	W	H	Z	B	I	S	S	W	Y
O	B	U	N	Y	O	L	B	T	E	C	R	E	M
F	J	P	L	K	I	Ñ	P	R	Y	D	Ñ	A	G
R	H	I	U	X	O	C	O	L	A	T	A	D	D
E	N	N	A	P	K	D	M	O	C	A	D	O	R
N	I	T	S	E	W	U	P	U	S	R	O	X	A
A	N	A	H	T	P	I	Ñ	W	A	M	Z	O	N
F	O	T	A	A	F	L	J	W	E	J	H	H	L
E	T	F	P	R	Y	A	A	X	H	Ñ	U	I	N
Q	B	Y	Q	D	N	Y	L	N	F	Z	E	L	T
T	P	J	D	X	Q	Ñ	Y	L	T	U	S	Ñ	T
V	H	M	D	U	Ñ	U	V	M	A	A	L	J	K
J	Ñ	C	C	T	V	S	C	Y	P	T	N	O	O
C	J	W	Y	Q	I	C	L	V	W	H	I	I	Q

NOM: _____

SOPA DE LLETRES

3 anys

Cerca a la sopa de lletres les següents paraules:

BUNYOL

PINTA

L	M	A	P	I	J
O	P	I	N	T	A
R	U	T	E	S	A
V	I	K	H	Y	F
B	U	N	Y	O	L
E	D	Z	O	R	G

LA XOCOLATÀ

Explicació de les fitxes:

En els tres nivells ensenyarem la cançó de la xocolata. a continuació elaborarem una fitxa

Nivell 3 anys: escriure el títol de la cançó dins de les lletres buides i pintar la tassa de xocolata.

Nivell 4 anys: escriure el títol de la cançó dins de les lletres buides i escriure xocolata lletra a lletra dins dels quadres, després dibuixar la tassa.

Nivell 5 anys: escriure les paraules que falten per a completar la cançó i després dibuixar la tassa de xocolata.

Per a completar l'activitat podem pintar amb xocolata

NOM: _____

ompli els espais buits amb les paraules corresponents

cremar	boca	xocolata
--------	------	----------

La xocolata

La _____ estava molt calenta;

De tan calenta, la _____ em vaig cremar.

Sabeu per què, sabeu per què,

Sabeu per què, em vaig _____?

Sabeu per què, sabeu per què,

Sabeu per què, em vaig cremar?

(parlant: perquè...

La xocolata estava molt calenta...)

DIBUIXA UNA TASSA DE XOCOLATA

NOM: _____

LA XOCOLATA

X	O	C	O	L	A	T	A

**LA XOCOLATA ESTAVA MOLT CALENTA;
DE TANT CALENTA, LA BOCA EM VAIG CREMAR.**

**SABEU PER QUÈ, SABEU PER QUÈ,
SABEU PER QUÈ EM VAIG CREMAR?**

**SABEU PER QUÈ, SABEU PER QUÈ,
SABEU PER QUÈ EM VAIG CREMAR?**

**(PARLANT: PERQUÈ...
LA XOCOLATA ESTAVA MOLT CALENTA...)**

NOM: _____

LA XOCOLATA

**LA XOCOLATA ESTAVA MOLT CALENTA;
DE TANT CALENTA, LA BOCA EM VAIG CREMAR.**

**SABEU PER QUÈ, SABEU PER QUÈ,
SABEU PER QUÈ EM VAIG CREMAR?**

**SABEU PER QUÈ, SABEU PER QUÈ,
SABEU PER QUÈ EM VAIG CREMAR?**

(PARLANT: PERQUÈ...

LA XOCOLATA ESTAVA MOLT CALENTA...)

Fem una paella

Una de les nostres senyes d'identitat és la paella. per això hem decidit fer una paella dins de les activitats plàstiques de la nostra unitat didàctica. A més a més, quasi totes les comissions realitzen un concurs de paelles entre les activitats de l'exercici faller.

Per a realitzar la nostra paella necessitem per a cada xiqueta o xiquet:

- 1 plat de cartró blanc.
- 1 "limpiapipas o chenilla" negre.
- Pintura negra.
- Un grapat d'arròs.
- Colorant alimentari groc.
- Imatges, lliures de llicència, de pollastre, bajoqueta i garrofó.
- Cola blanca.

La primera cosa que farem, serà pintar el plat amb la tèmpera negra. Mentre s'eixuga la pintura, posarem l'arròs a un gotet, li afegirem unes gotes de colorant i el sacsejarem i remourem amb un pinzell. Una vegada el plat està sec, grapem el limpiapipes partit per la meitat, per a fer les anses. quan l'arròs està sec posem cola al plat i l'enganxem. Finalment incorporarem les imatges del pollastres y les verdures retallades.

Creació de la banda de música

A les comissions falleres sempre les acompanyen les bandes de música. valència sempre gaudeix de la seua música i els colors que ens fan vibrar d'alegria. Podem construir alguns instruments amb ells.

-Maraques: Necessitem una ampolla xicoteta de plàstic i la decorem en cintes de colors. fem dins arrós o cigrons.

-Arpa de boca: Necessitem dos depresors, apeguem entre ells un trosset de cartó i els enganxem en gomes elàstiques.

-Castanyoles: Necessitem un rectangle de cartó, el dobleguem i enganxem una closca de clotxina en cada part per dins. El cartó podem decorar-lo.

La baralla fallera

Amb imatges típiques de la festa hem preparat una baralla de cartes de l'1 al 10. Els pals de la baralla són: la pinta, el petard, el bunyol i la paella.

Nosaltres anem a utilitzar aquesta baralla per a realitzar activitats lògico-matemàtiques, seguint el mètode abn. En cas d'utilitzar un altre mètode, hi hauria que adaptar les activitats. una activitat comuna a tot el cicle seria la subitització, que és captar una quantitat d'una sola ullada. En 3 anys utilitzarem només que fins a 5 elements, en 4 ja poden arribar a 8 elements i en 5 fins al 10, tenint en compte que estem a meitat del segon trimestre. per a realitzar aquesta activitat utilitzarem el model de baralla, sense números.

Amb el model de baralla amb els números, realitzarem diverses activitats. uns exemples d'activitats per a cada nivell serien:

3 ANYS

- Juntem famílies:** Repartirem tota la baralla, desordenada, a l'alumnat. han d'agrupar-les, per exemple dins d'un cercol, per pals.
- Colles d'amics:** Repartirem totes les cartes desordenades i han de col·locar juntes les que tinguen la mateixa quantitat d'elements.
- Jugar "al unillo":** Repartirem tota la baralla desordenada i han de fer els diferents pals començant per l'1 i ordenant la sèrie numèrica fins al 10

4 ANYS

- Jugar "al unillo":** Tal i com hem explicat per a 3 anys.
- Les cartes amagades:** Amb les cartes d'un pal esteses, un alumne es tapa els ulls. tapem 2 cartes amb una cartolina. L'alumne es despata els ulls i ha d'endevinar quines cartes hem tapat.
- "El burro":** Jugarem per equips o taules. Repartim totes les cartes i per ordre, han d'anar tirant-les mentre que diuen els números de l'1 al 10. Si a algú li ix una carta del mateix número que ha dit, es lleva tot el muntó de cartes. Guanya qui es queda primer sense cartes.

5 ANYS

-“El cinquillo”: Repartim totes les cartes. han de ordenar-les per pals, començant pel número 5 de cada pal.

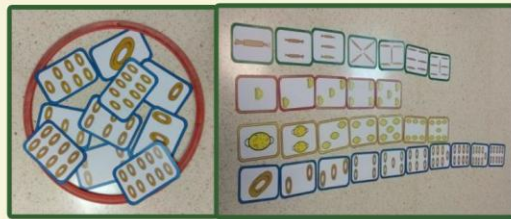
-**Cartes desaparegudes:** Estenem dos pals ordenats a l’assemblea. Un alumne es tapa els ulls i llevem 2 cartes. Juntem la resta de cartes per a que no queden espais buits. L’alumne es destapa els ulls i ha d’endevinar quines cartes falten.

-**La mona:** Amaguem una carta i repartim la resta entre els xiquets d’una taula o equip. Han de descartar-se les parelles de cartes de la mateixa quantitat que tinguen. Per tal de continuar fent parelles, han de furtar –li una carta al company de la dreta. Al final a un xiquet/a li quedarà una carta que és la parella de la que hem amagat.

Les imatges de la baralla es troben al final de l’unitat didáctica.

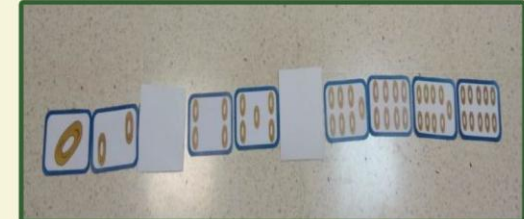
Colla d’amics

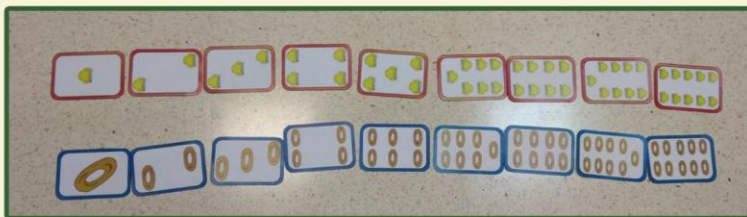
Familia unillo

El burro

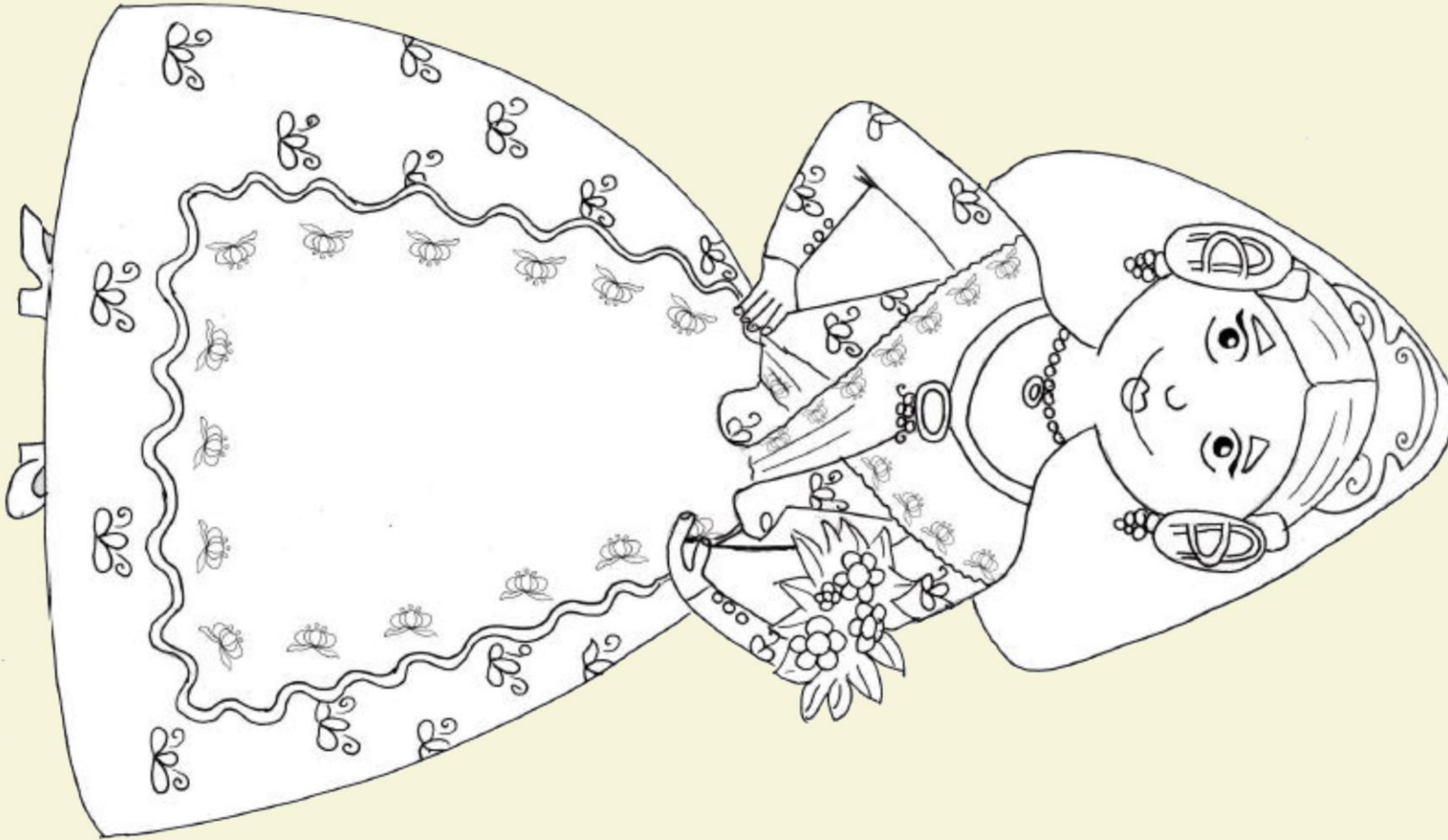
Cartes amagades

Cartes desaparegudes

NOM: _____

VALENCIANA

NOM: _____

VALENCIÀ

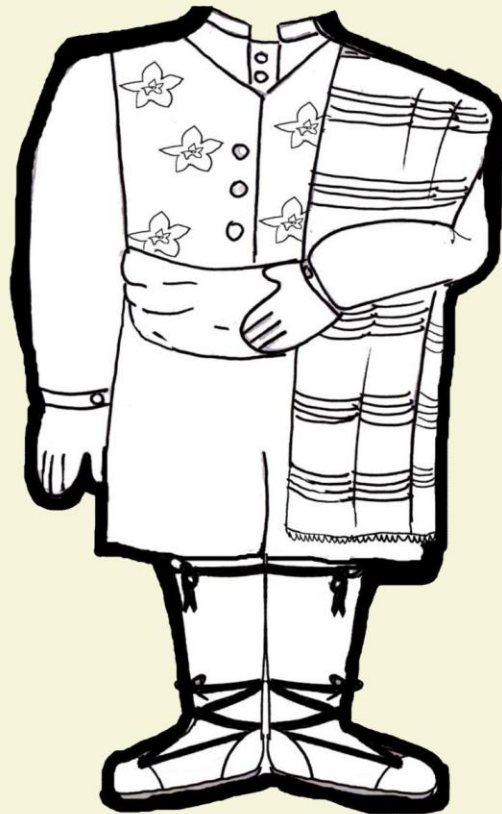
NOM: _____

Ninots amb les fotos dels alumnes.

1. Pintar
2. Retallar
3. Pegar la foto per darrere
4. Posar pal depressor

Es pot posar un poquet de purpurina al vestit de la fallera i un tros de cartolina amb forma triangular com si fora la pinta darrere de la foto.

Al faller se li pot posar un paper en forma de mocador al cap.

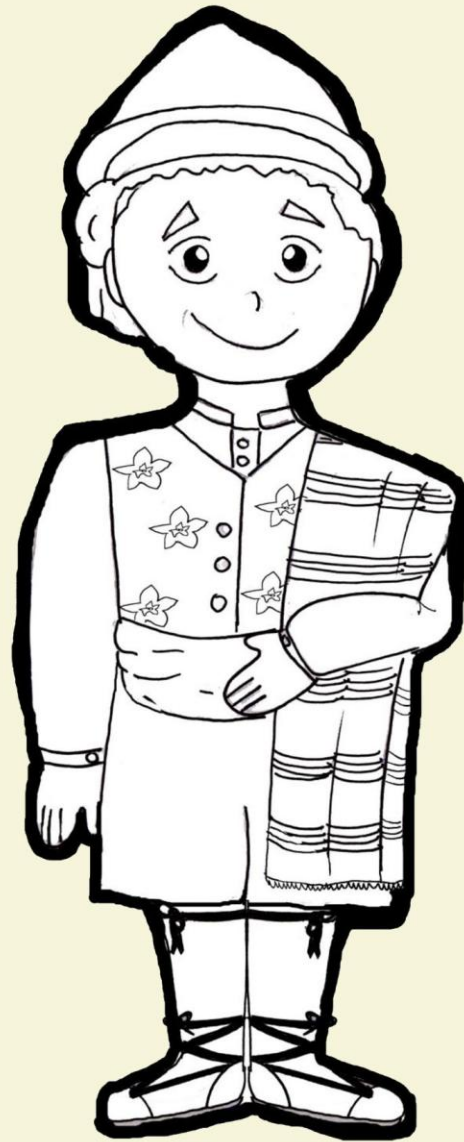

NOM: _____

Ninots per a fer amb un depressor pegat per darrere.

1. Pintar
2. Retallar
3. Pegar pal depressor per darrere.

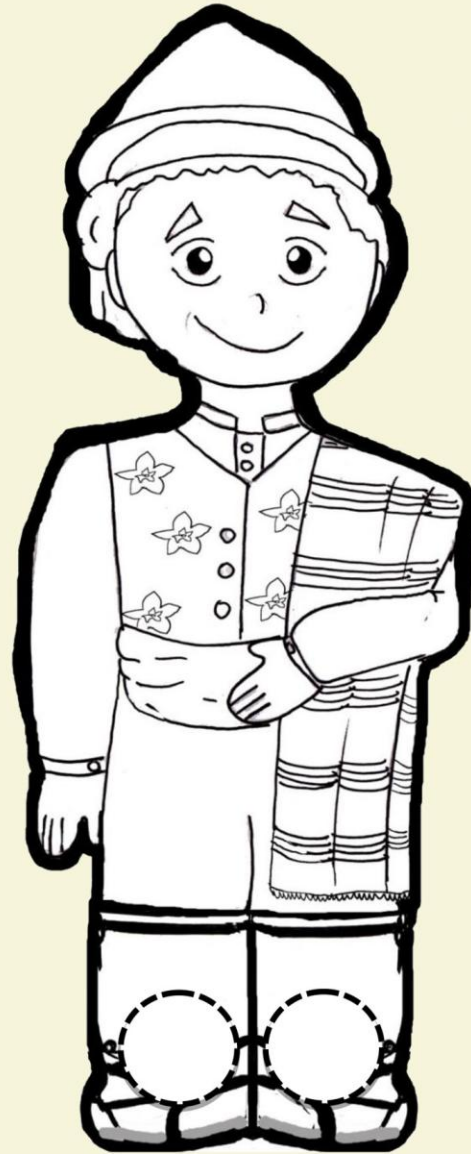
(Es pot posar un poquet de purpurina al vestit de la fallera)

NOM: _____

TITELLES DE DITS

MATEMÀTIQUES

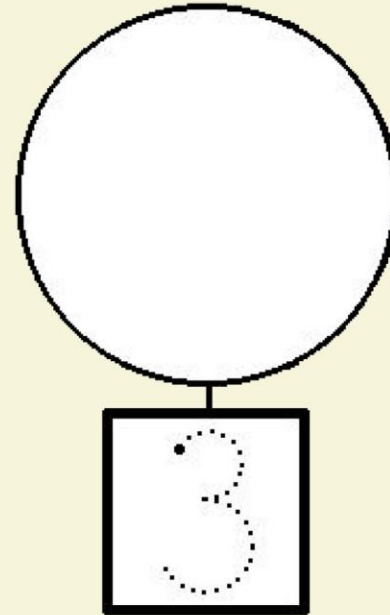
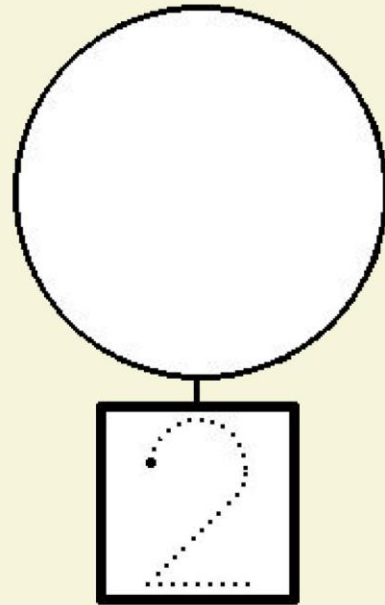
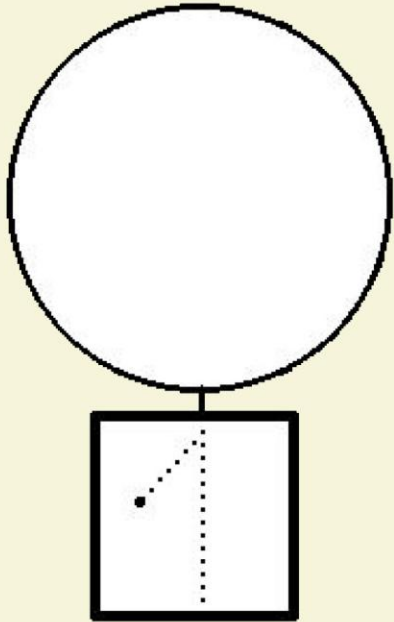

A continuació s'afexeisen unes fitxes per a treballar conceptes lògicomatemàtiques, tals com quantitas, grandàries, identificacò número-grafia....

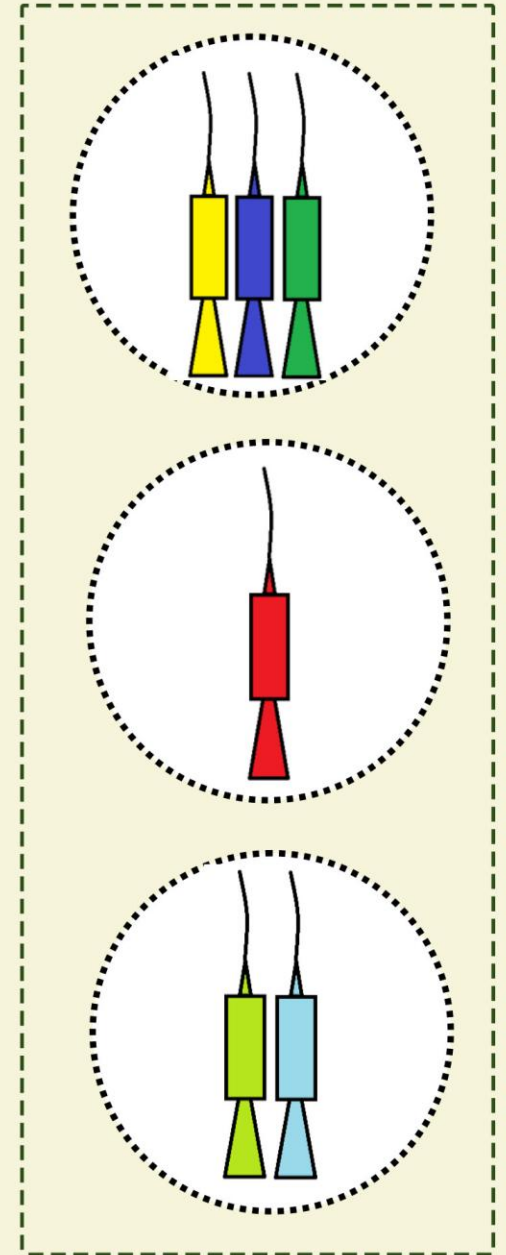
Estes fitxes estàn presentades en ordre ascendent, es a dir, primer la de 3 anys i l'última la de 5.

NOM: _____

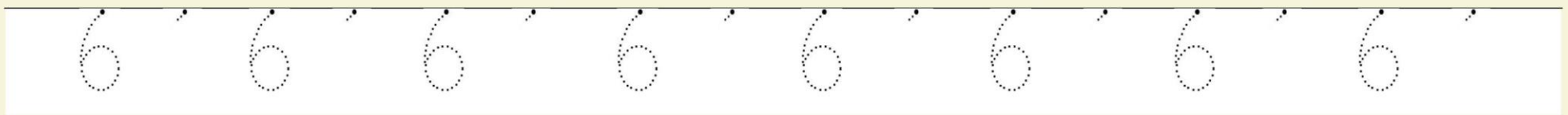
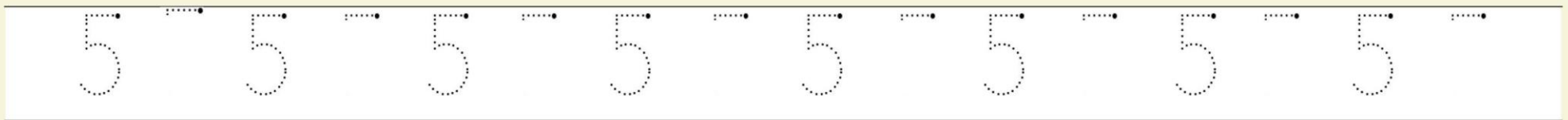
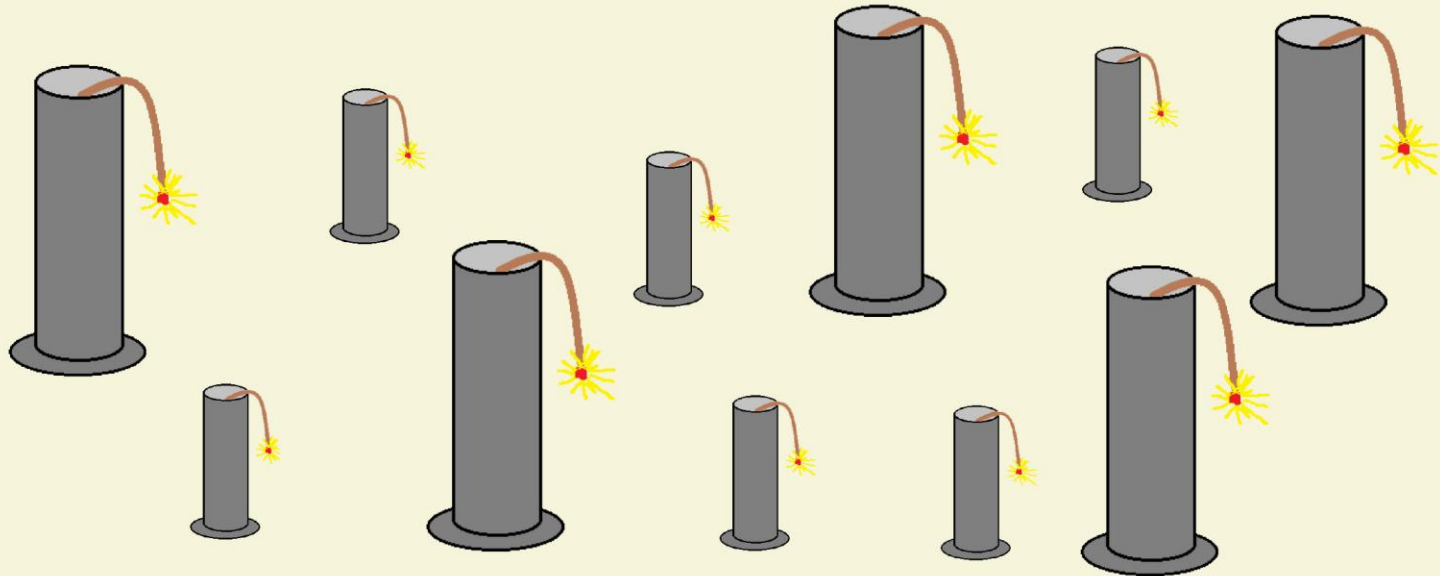
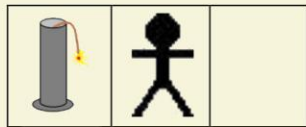

Pica i apegua on corresponga

NOM: _____

Escriu el nombre de carcasses segons el seu tamany

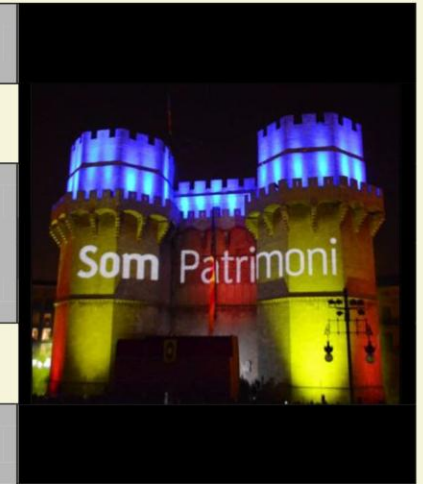
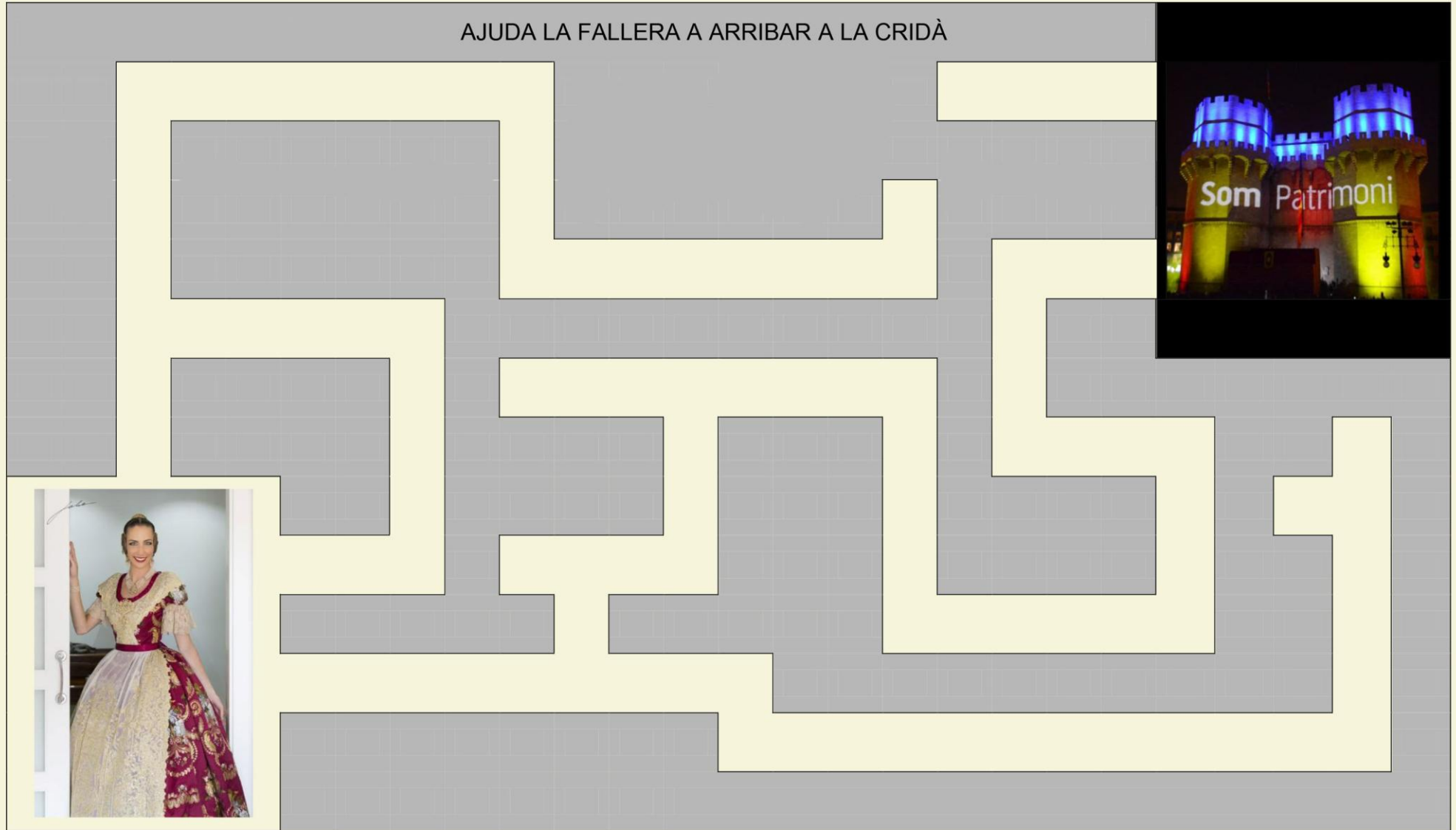

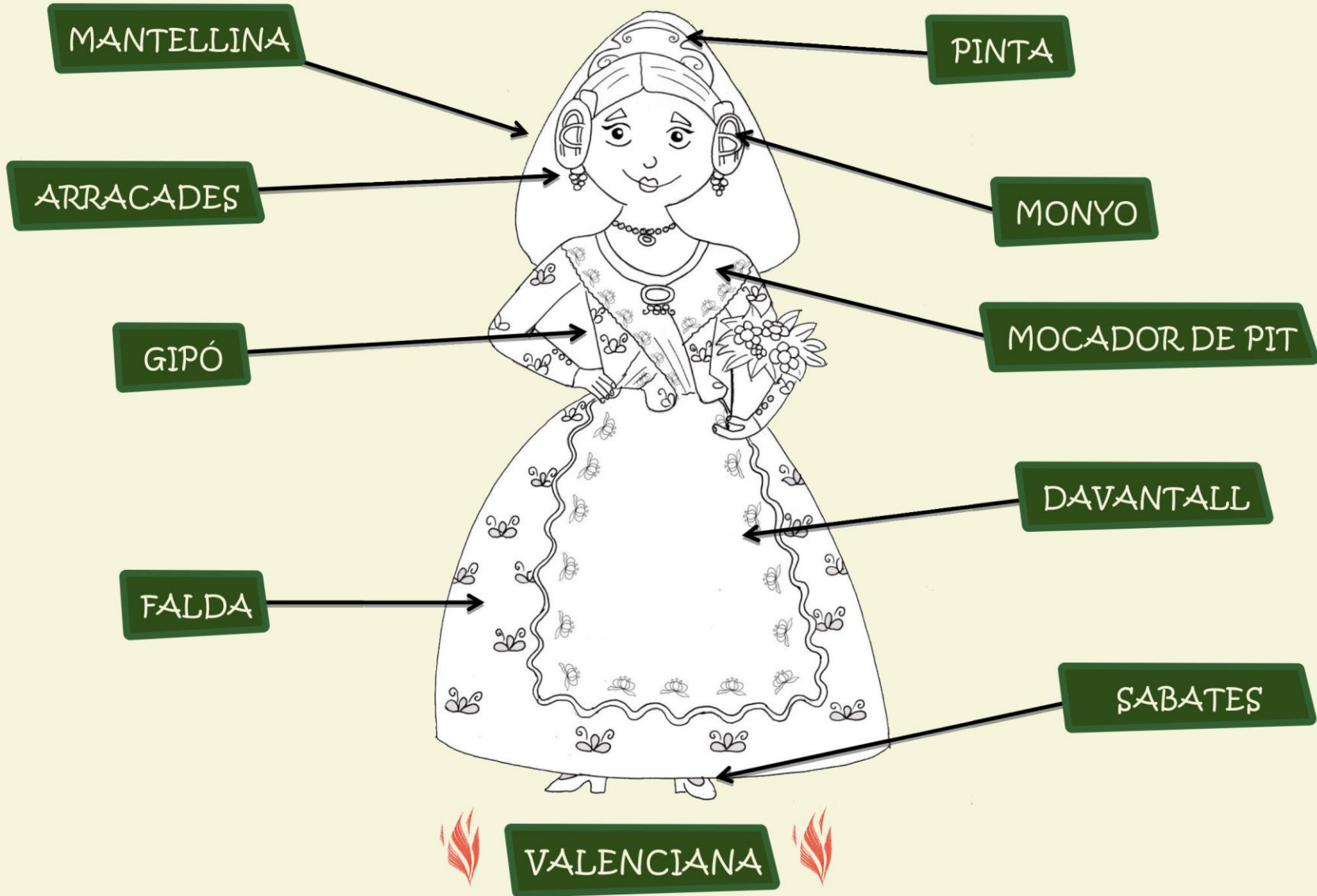
NOM: _____

AJUDA LA FALLERA A ARRIBAR A LA CRIDÀ

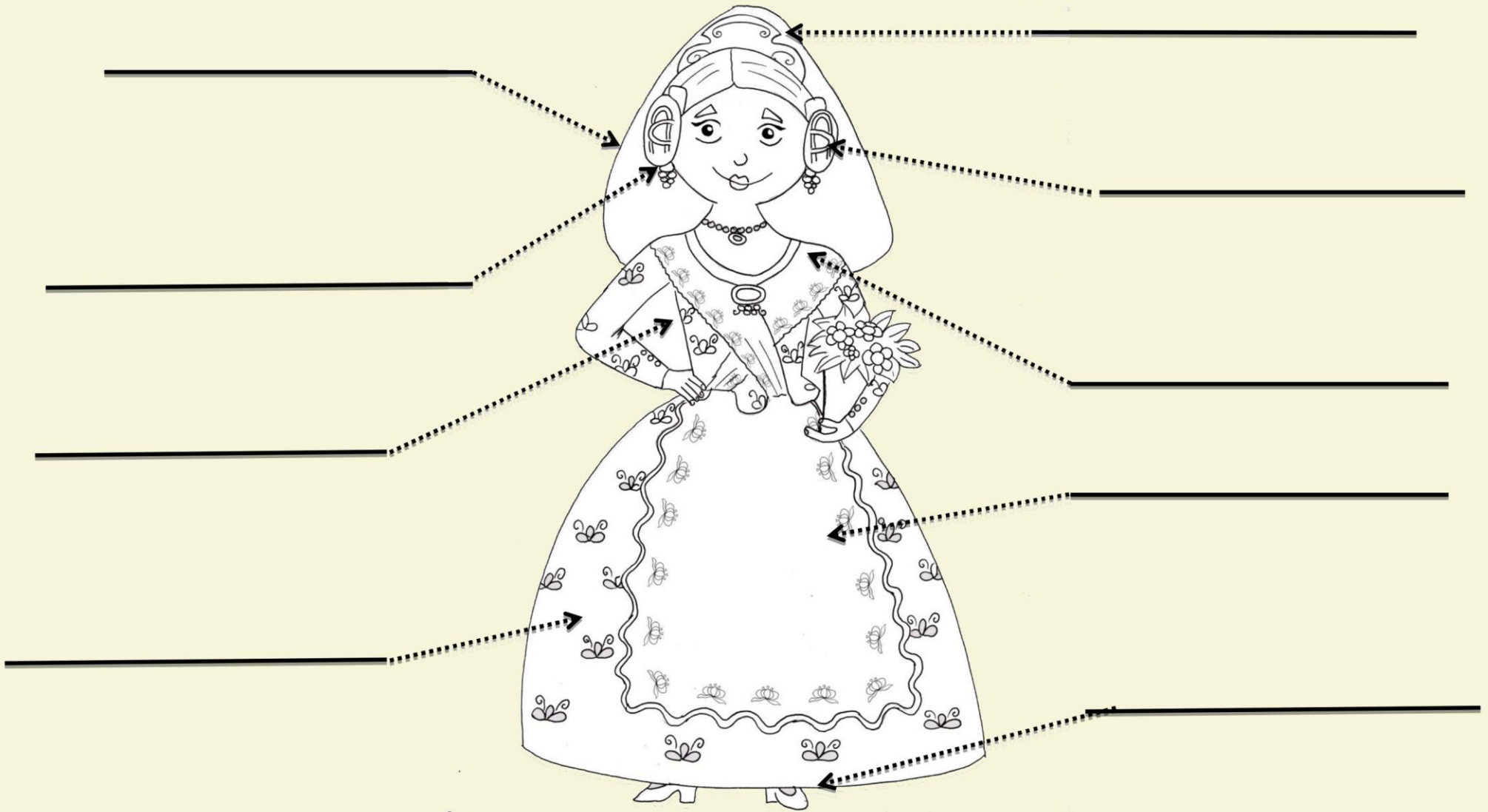

NOM: _____

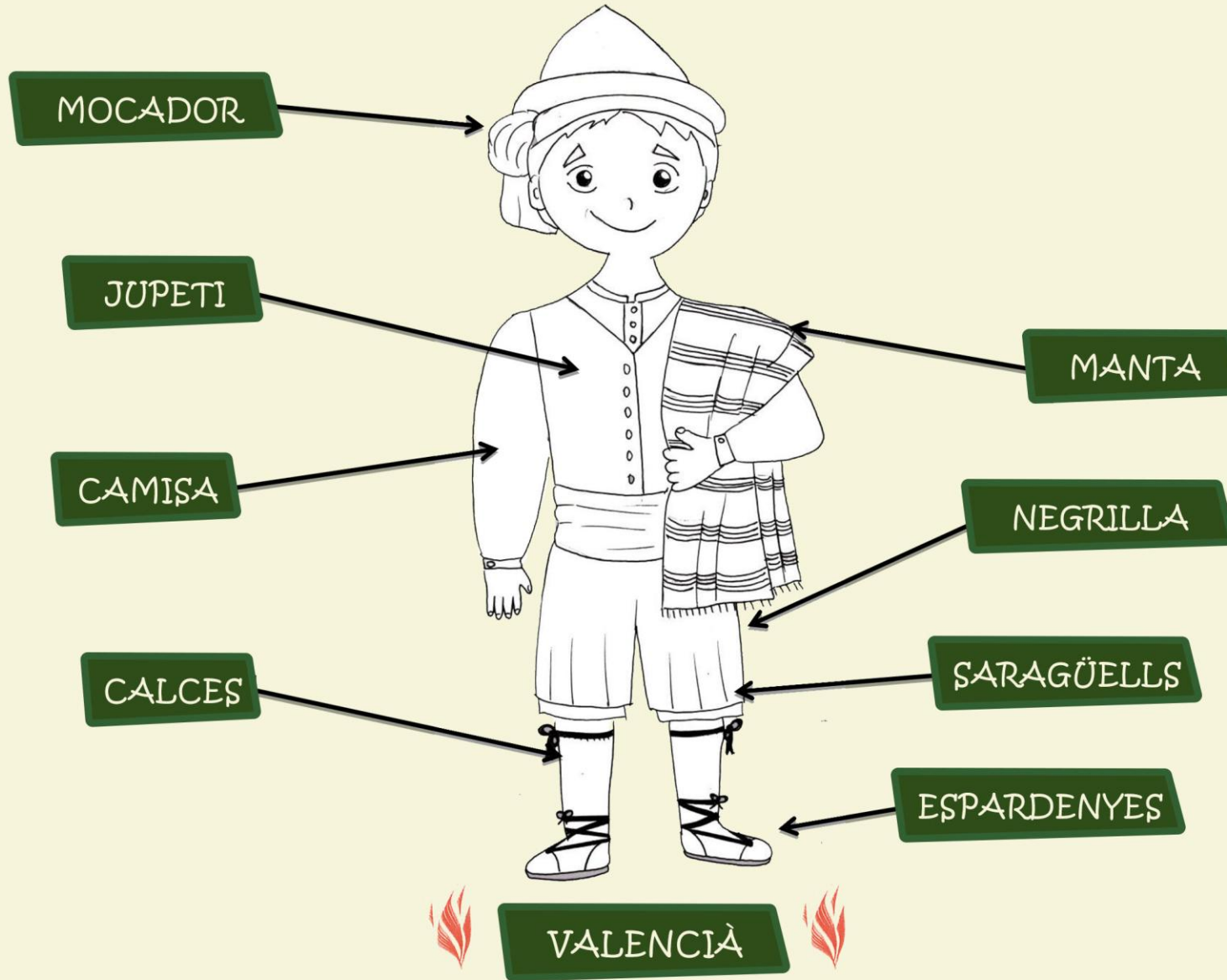

NOM: _____

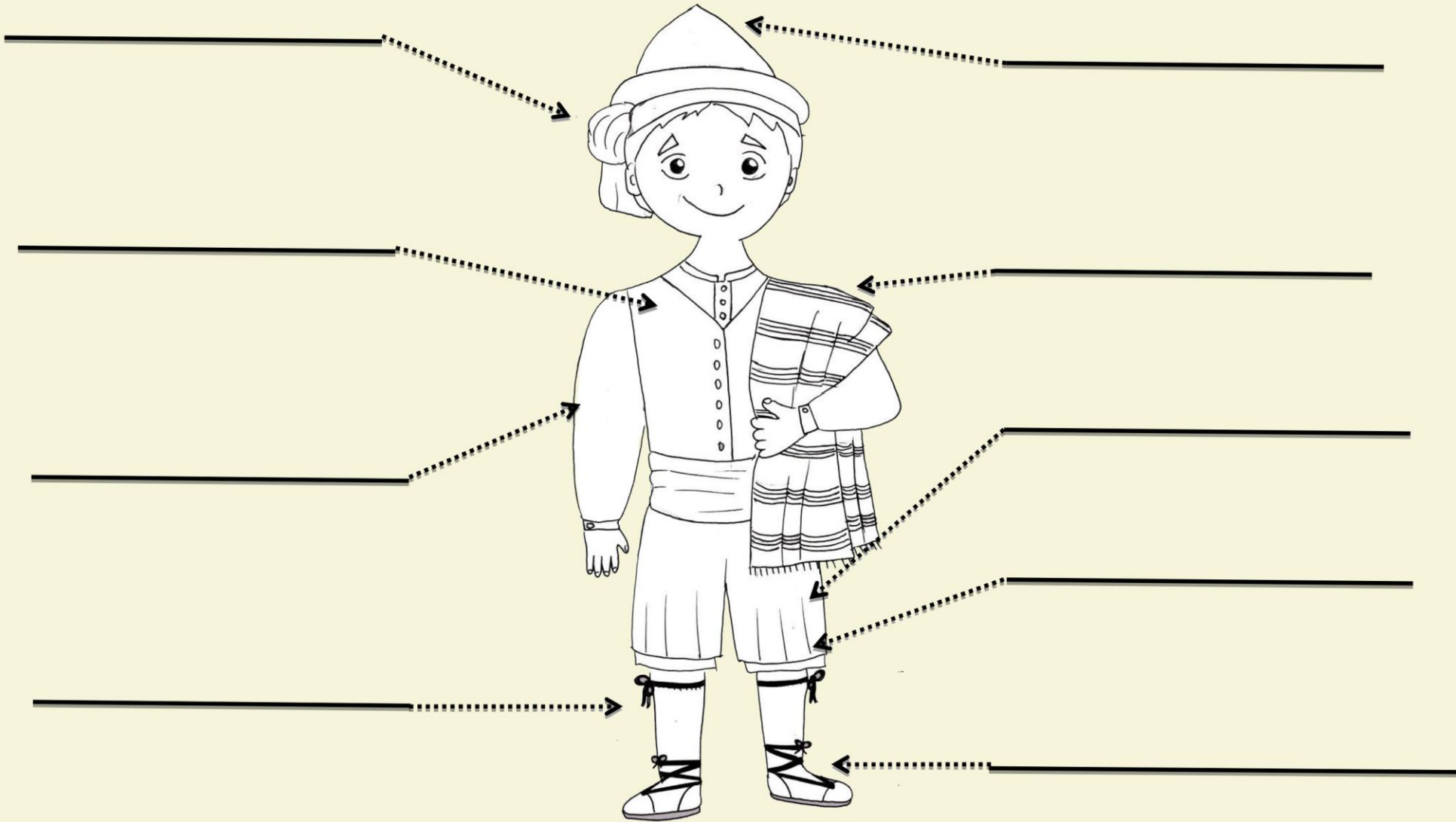

NOM: _____

NOM: _____

La música a les falles

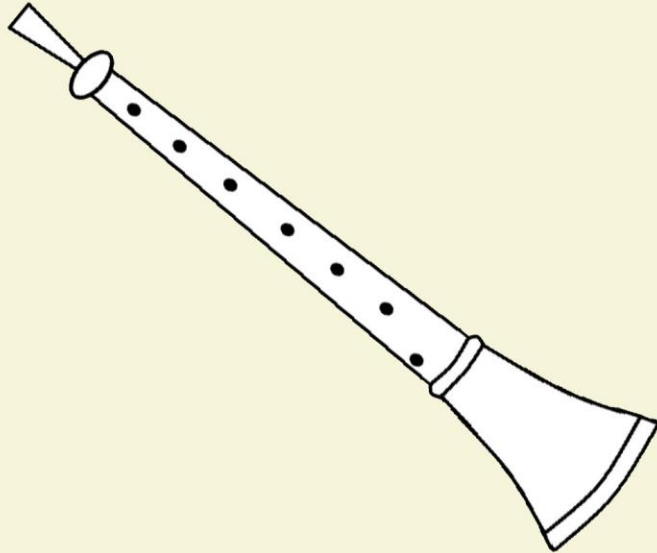

A Les Falles la música és un acompanyament continu en totes les activitats i actes, per això hem realitzat unes fitxes en les que queden representats alguns dels instruments propis i més significatius de les festes.

Hem programat una fitxa per a 3 anys, dos de diferent dificultat per a 4 anys i altres dos, també de diferent dificultat, per a 5 anys.

NOM: _____

Encercla l'instrument que siga de vent, pinta'ls i repassa les lletres.

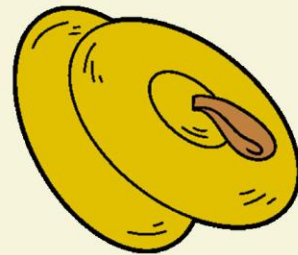
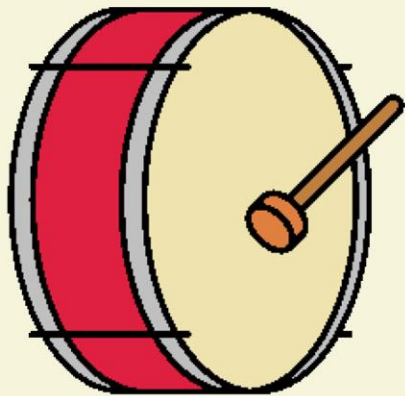
DOLÇAINA

TABAL

NOM: _____

Relaciona cada nom amb el seu instrument i repassa les lletres.

TUBA

CLARINET

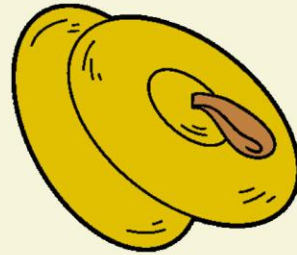
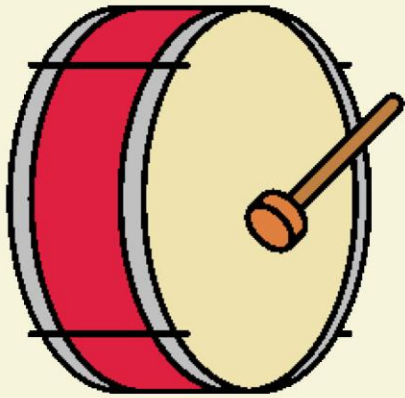
BOMBO

PLATERETS

NOM: _____

Relaciona cada nom amb el seu instrument, escriu les vocals i repassa les lletres.

T_B_

CL_R_NLT

B_M_B_

PL_T_R_TS

NOM: _____

Troba el nom dels 8 instruments, horitzontals

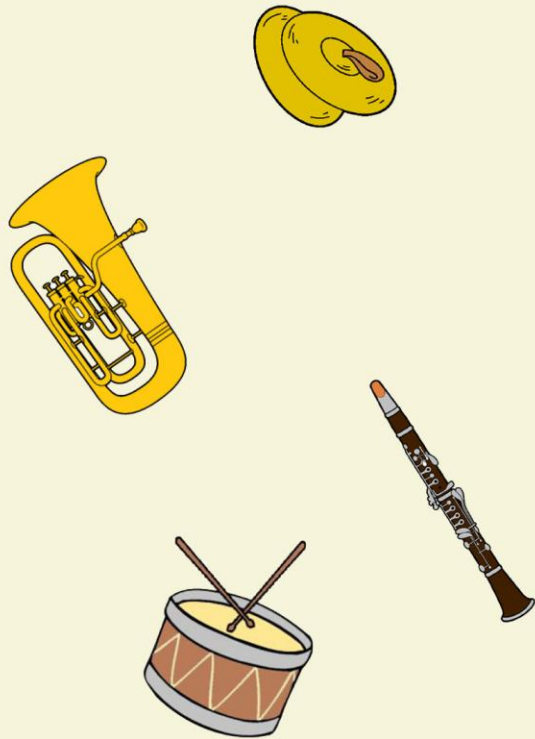

X	I	T	R	O	M	P	E	T	A
T	A	B	A	L	E	T	Ç	I	G
S	L	B	O	M	B	O	C	R	O
B	U	S	A	X	O	F	Ó	D	F
C	R	E	B	S	I	R	D	L	O
C	L	A	R	I	N	E	T	F	I
P	L	A	T	E	R	E	T	S	K
E	H	D	O	L	Ç	A	I	N	A
S	T	O	L	I	F	U	C	D	O
G	R	U	S	D	L	T	U	B	A

NOM: _____

Troba el nom dels 8 instruments, horitzontals i verticals

U	Ç	X	J	A	R	T	I	L	T
T	A	B	A	L	E	T	A	M	R
U	S	V	I	L	N	S	P	D	O
B	U	S	A	X	O	F	Ó	B	M
A	P	E	D	S	T	G	L	O	P
C	L	A	R	I	N	E	T	X	E
P	L	A	T	E	R	E	T	S	F
R	I	D	O	L	Ç	A	I	N	A
P	A	R	T	R	D	L	M	I	L
R	I	T	U	B	A	J	U	F	S

La Nit del Foc

Un dels espectacles fallers més coneguts és la Nit del Foc, el gran castell de focs artificials que es llança la nit del 18 de març.

Els castells del focs artificials són un espectacle per a majors i menuts. Per això, anem a fer una representació plàstica d'aquest espectacle.

En **3 anys** utilitzarem cartolines negres, rotllos de cartró de paper higiènic tallats i platerets amb tèmpera. Els xiquets i xiquetes mullaran els rotllos a les pintures i els estamparan a les cartolines. Quan acaben deixaran caure purpurina.

En **4 anys** realitzarem el castell de foc utilitzant la simetria. Per això necessitarem una cartolina negra plegada per la meitat (en horitzontal), tèmperes aiguades i pinzells. Amb els pinzells deixarem caure a la cartolina gotes de pintura de diferents colors només en una de les dues meitats. Una vegada que han posat tots els colors que vullguen, plegarem la cartolina per la meitat i fregaran amb les mans. En obrir la cartolina tenim fet el nostre castell.

En **5 anys** utilitzarem cartolines negres, tèmpera aiguada, pinzells i palletes de refresc. Deixaran caure diferents gotes de colors a la cartolina amb el pinzell i bufaran amb les palletes fent que la pintura es desplace per la cartolina. En acabar espolvorejaran purpurina.

NOM: _____

Retalla i aplega

ORDENA LA SEQÜÈNCIA DE LA PLANTÀ DE LA FALLA

--	--	--	--

1

2

3

4

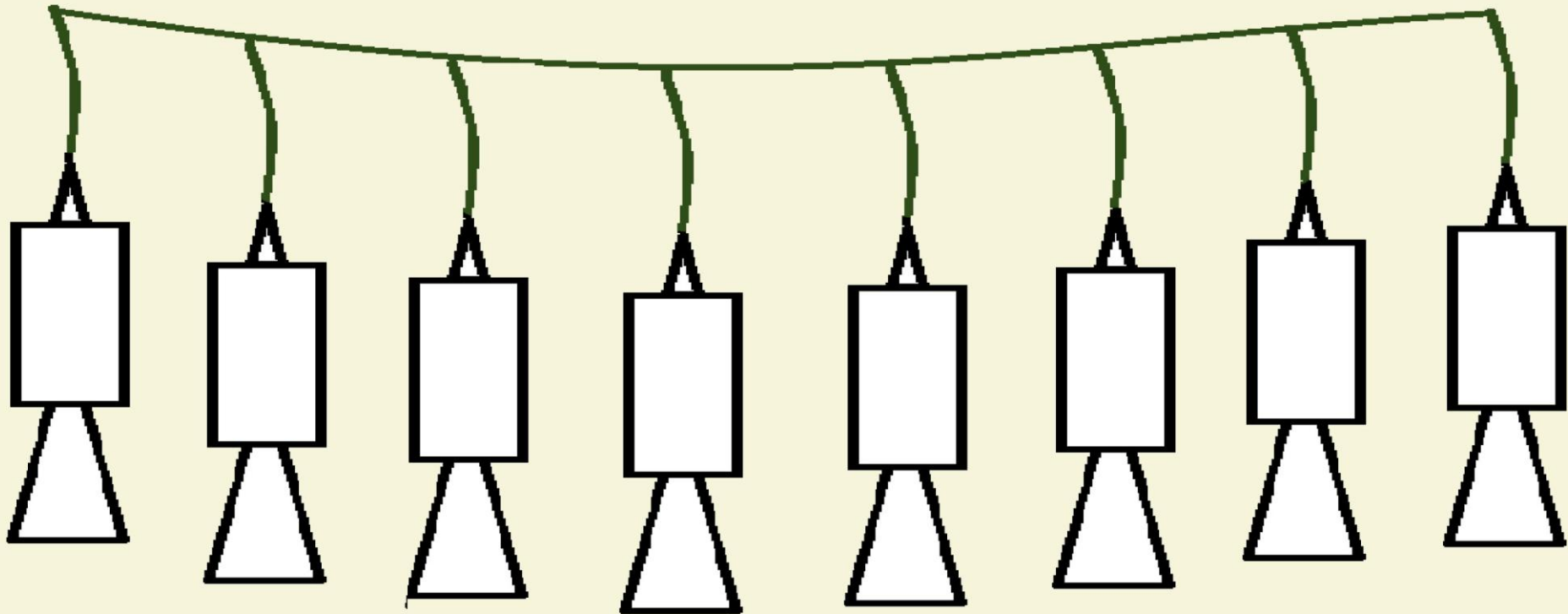
NOM: _____

Retallable seqüència falla

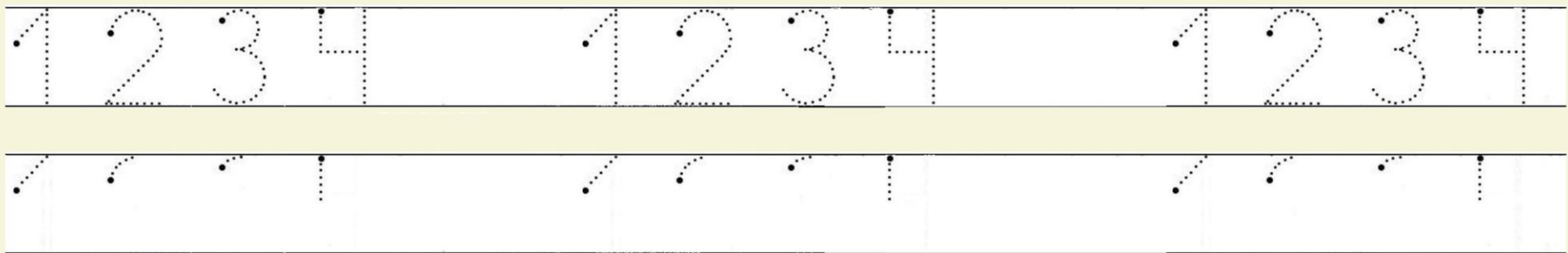
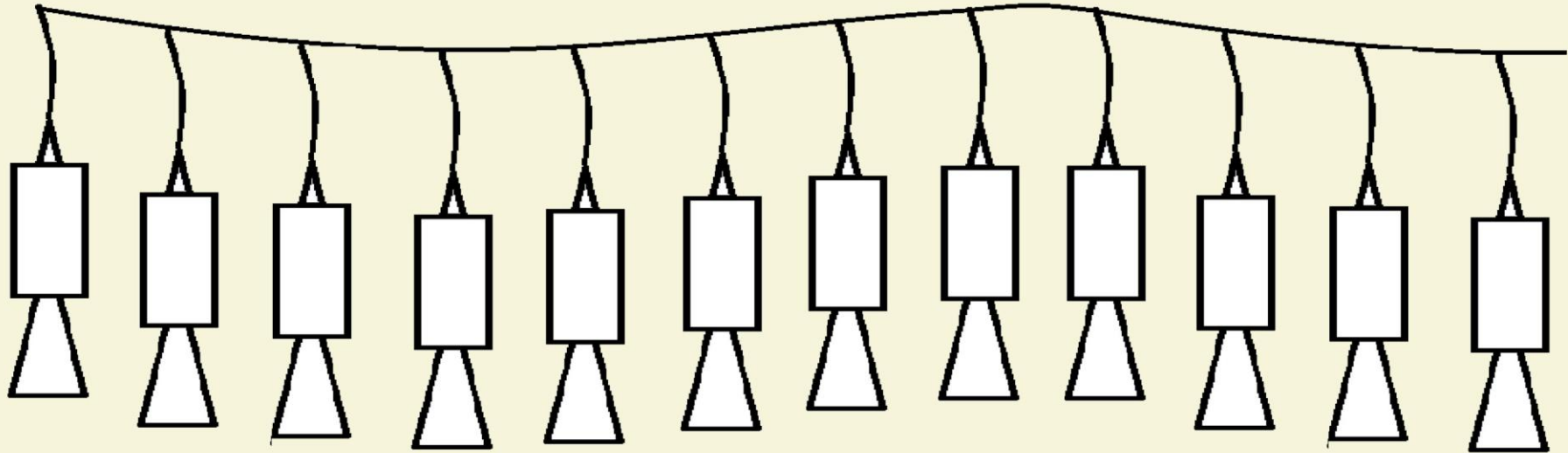
NOM: _____

Fes una sèrie pintant amb dos colors

NOM: _____

Fes una sèrie, repasa i completa els números

Trencaclosques amb cartells

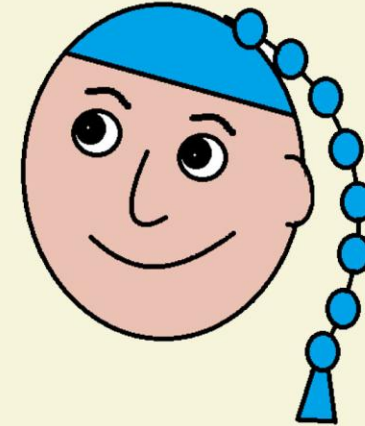
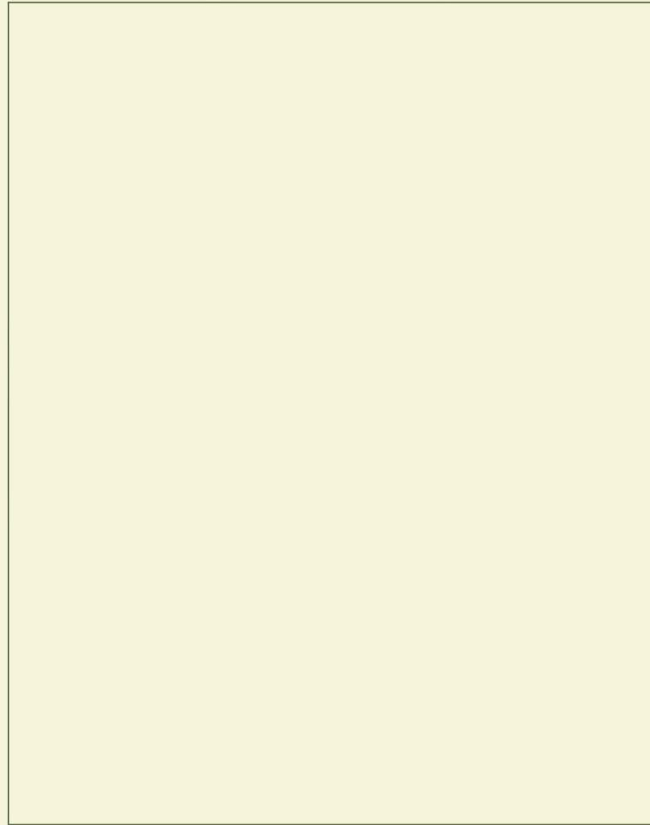
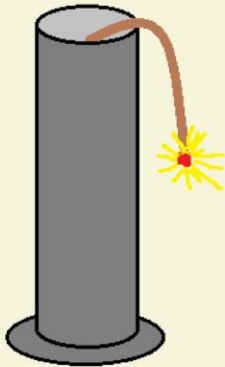
Amb els cartells promocionals de les Falles 2018 hem preparat uns trencaclosques senzills, per a que puguen realitzar-los tant els xiquets de 3 anys, com els de 5.

Han de retallar les imatges i enganxar-les als marcs preparats. Hi ha un marc per a cada cartell. De tal manera que al final cadascú tinga els tres cartells. Hi ha tres models de bases i tres models de retallables.

NOM: _____

Fes el trencaclosques

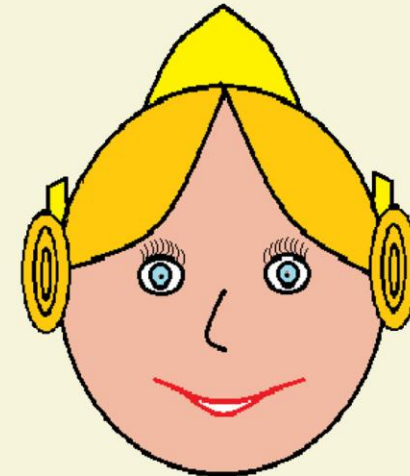
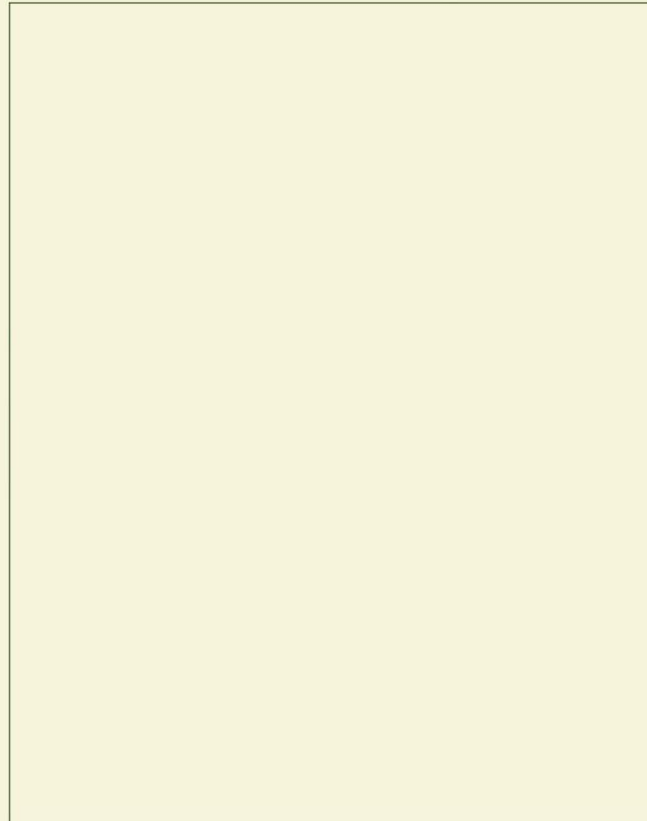

BASE

NOM: _____

Fes el trencaclosques

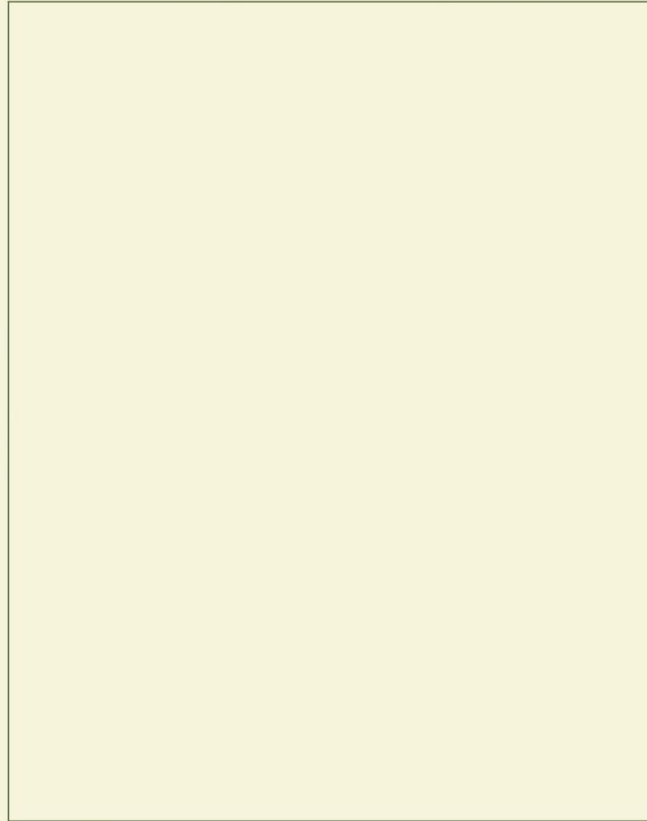
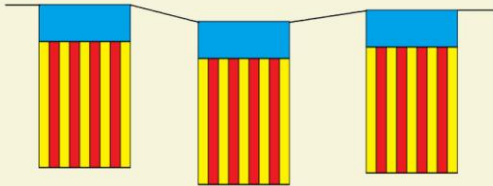
BASE

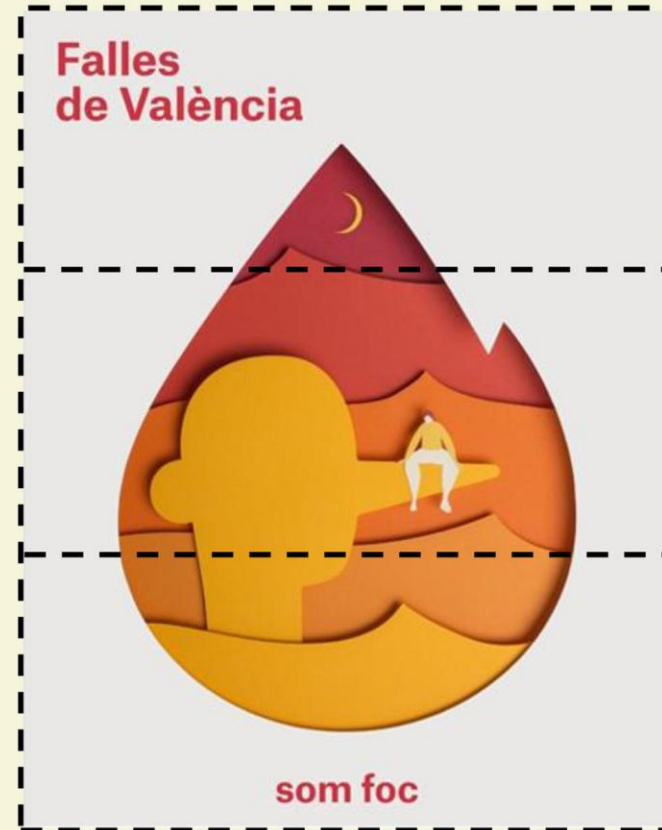
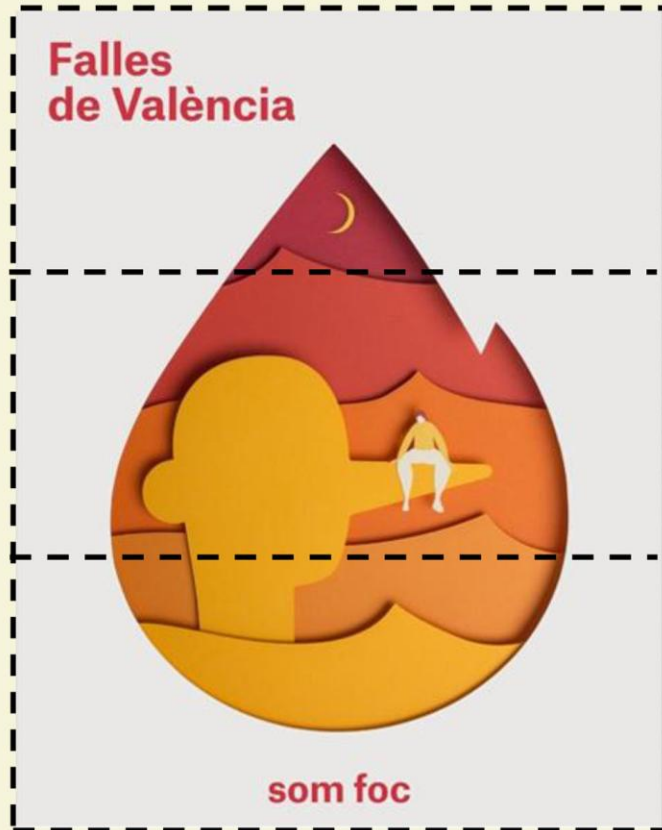
NOM: _____

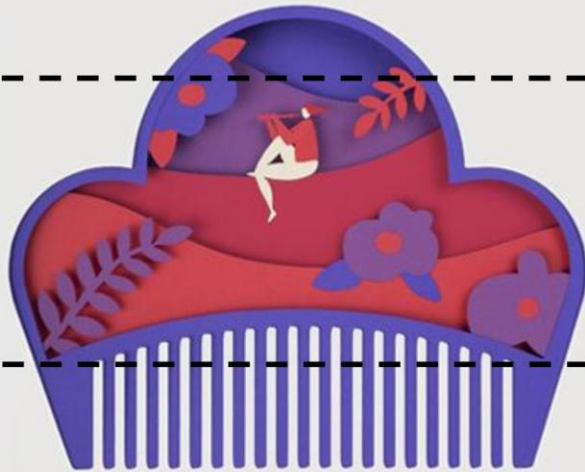
Fes el trencaclosques

BASE

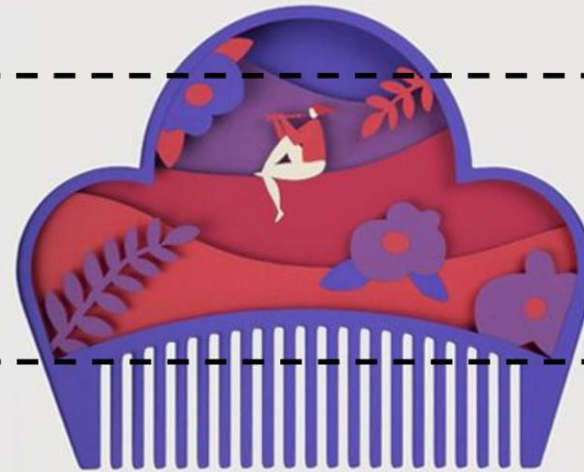

Falles
de València

som tradició

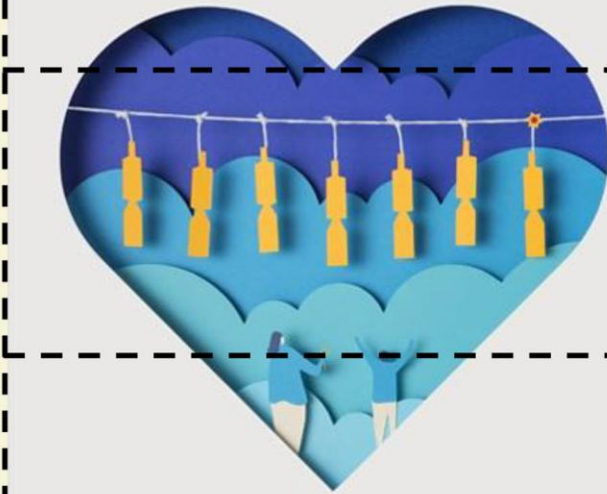
Falles
de València

som tradició

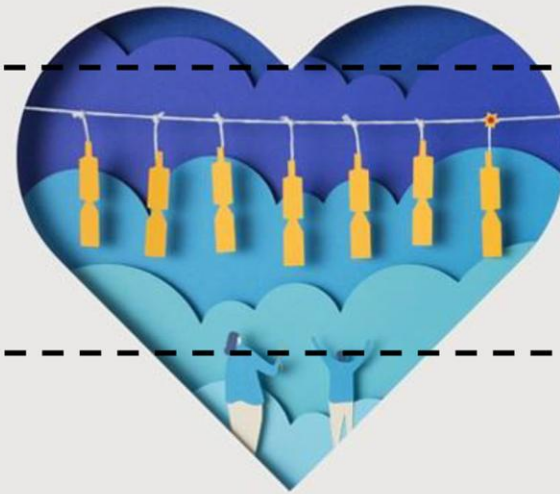

Falles
de València

som pólvora

Falles
de València

som pólvora

DISSENYA LA TEUA ROBA FALLERA

Combina les diferents peces de roba

1. Retallar les peces de roba
2. Plastificar la roba i la fallera amb el vestit en blanc i negre
3. Posar velcro
4. Combinar

Què em posaré hui?

EXEMPLES

Ja estem en Falles!!

Per a treballar el vocabulari propi de les falles, l'especialista d'Audició i Llenguatge ha creat un joc de daus, tipus parxís. Els xiquets llancen el dau i han de dir el nom de la imatge en la qual han caigut.

Si encerta torna a tirar i si falla li toca al següent. Guanya el primer en arribar des de la Crida fins la cremà.

JA ESTEM EN FALLES

1. Night view of illuminated Fallas towers.

2. Yellow ring-shaped object, likely a 'torró'.

3. Cup of coffee.

4. Street view with red flags, likely 'cofrats'.

5. Yellow oval object, likely a 'cofrat'.

6. Tall Fallas tower.

7. Yellow comb-like object, likely a 'cofrat'.

8. Illustration of a person in a hooded coat, likely a 'cofrat'.

9. Illustration of a woman in a white dress, likely a 'cofrat'.

10. Illustration of a Fallas tower.

11. Blurred image of people, likely a 'cofrat'.

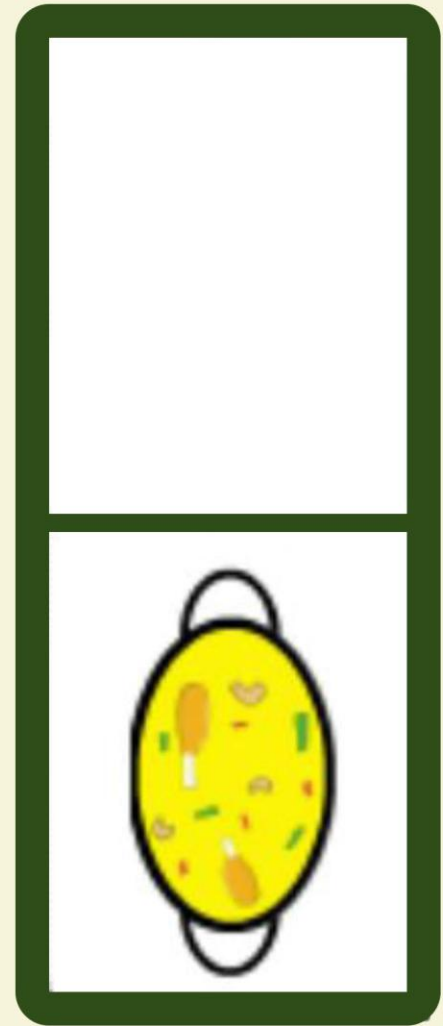
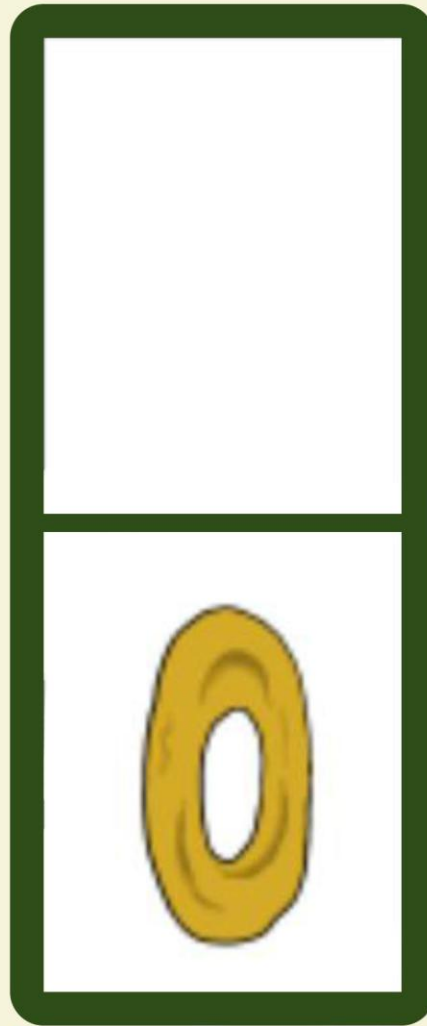
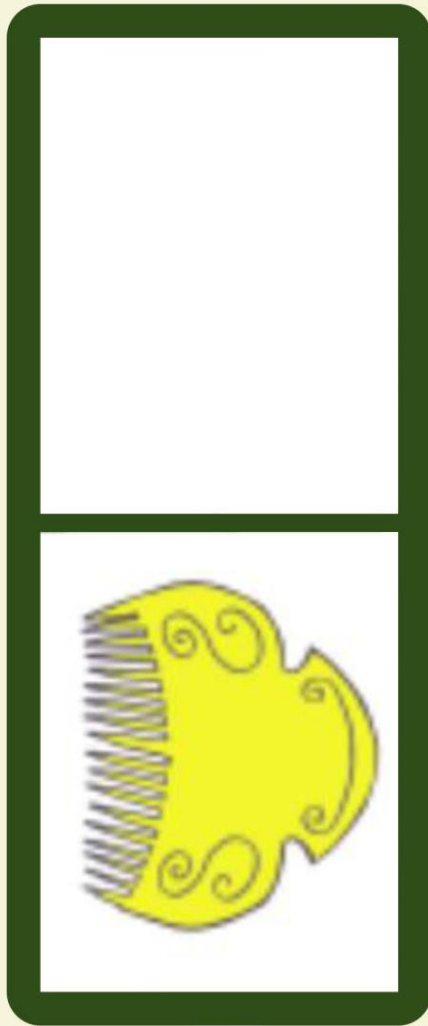
12. Fallas tower with figures, likely a 'cofrat'.

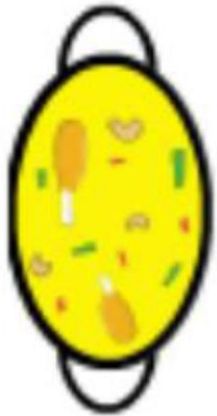
DOMINÒ FALLER

Una altra activitat dissenyada per l'especialista d'Audició i Llenguatge per a treballar el llenguatge i el vocabulari propi de les falles, és un dòmino amb imatges. Es juga com a qualsevol dòmino, però farem èmfasi en el nom dels dibuixos i imatges.

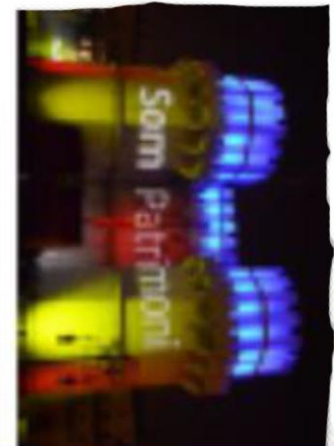

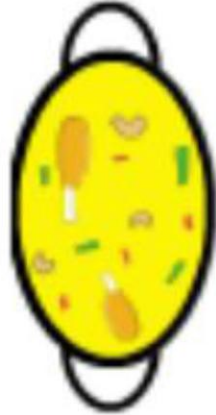
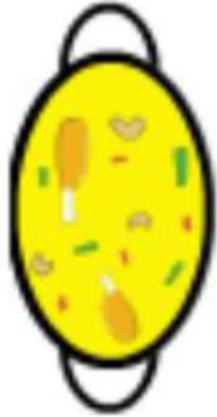

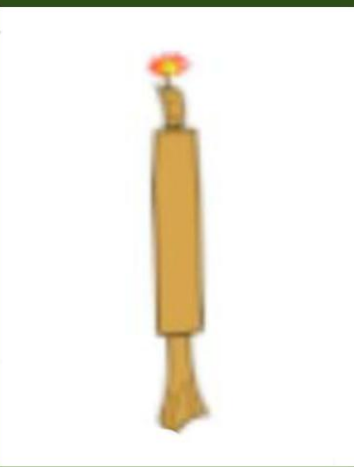
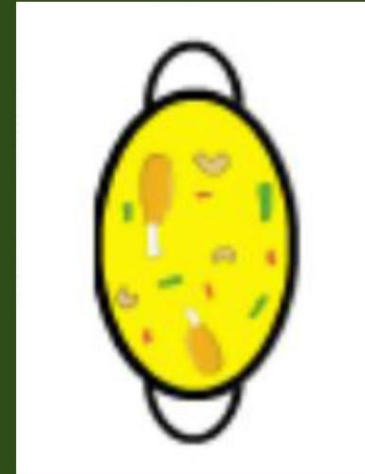
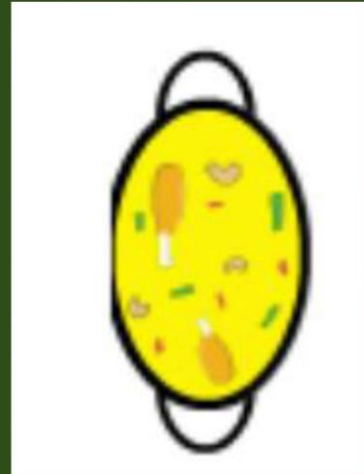
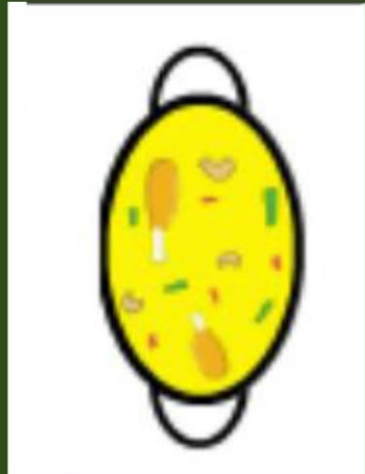

XOCOLATA AMB BUNYOLS

Un altre joc per a treballar conceptes matemàtiques és la xocolata amb bunyols. Per a jugar imprimirem tantes tasses de xocolata com necessitem, al menys 10. A cada tassa li enganxarem un cartell amb un número de l'1 al 10, amb adhesius de goma o els escriurem amb retolador permanent. Imprimirem al menys una fulla de bunyols que retallarem, plastificarem i enganxarem a pinces de roba.

L'activitat consisteix en enganxar a les tasses **TANTS BUNYOLS COM INDICA EL NÚMERO**. En 3 anys, a meitat del segon trimestre, podem utilitzar sense dificultat fins al número 6, al menys. En 4 utilitzarem fins al 10 i en 5 anys col·locarem a les tasses cartells amb sumes i restes senzilles. Les xiquetes i xiquets col·locaran a les tasses tants bunyols com el resultat de l'operació que en té enganxada.

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
$1+0$	$2+6$	$3+4$	$4+5$	$5+1$
$4-2$	$7-4$	$6-2$	$8-3$	$5+5$

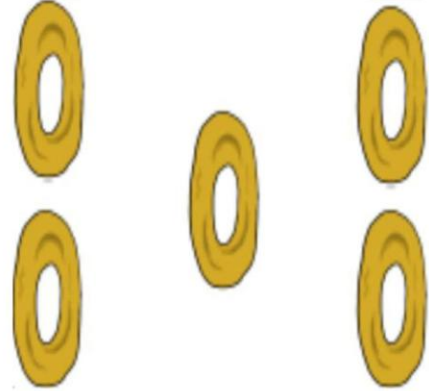

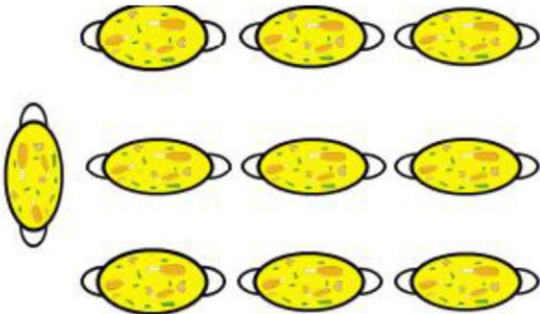
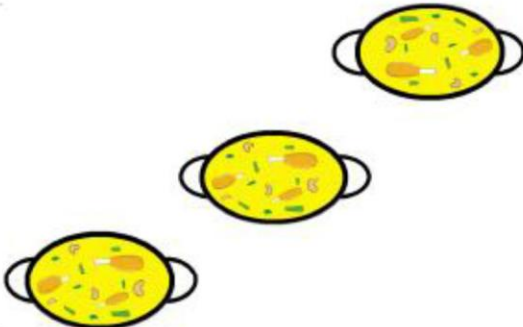
QUANTS HI HA?

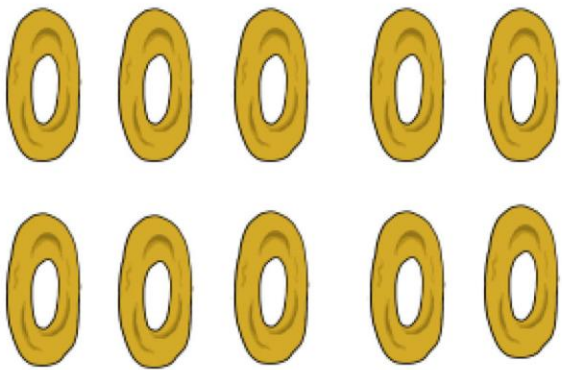
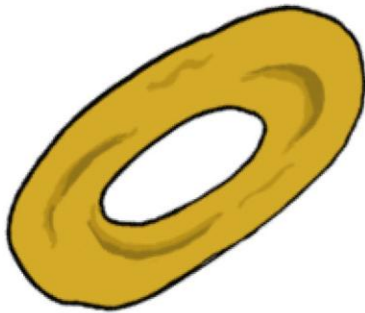
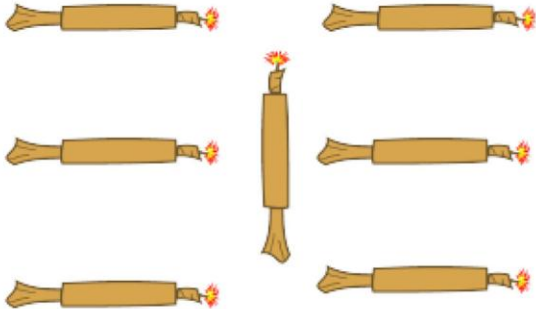
Un altre joc que utilitzarem per a treballar les matemàtiques seran les targetes de **QUANTS HI HA?** Per això, imprimirem les targetes.

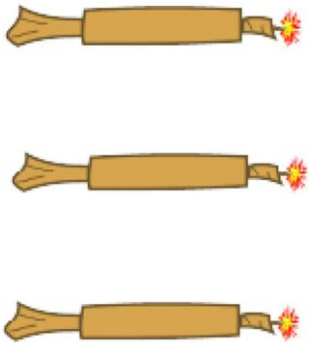
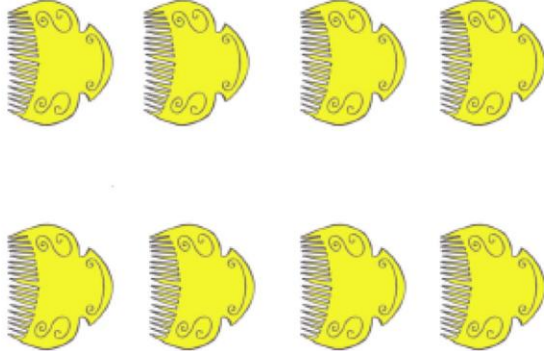
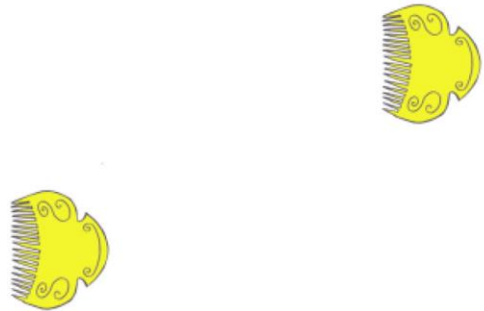
Els xiquets i xiquetes hauran de comptar quantes objectes hi ha en cadascuna i enganxar una pinça de la roba al número que hi corresponga.

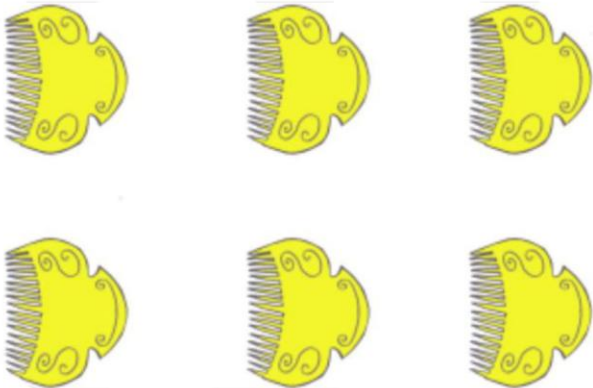
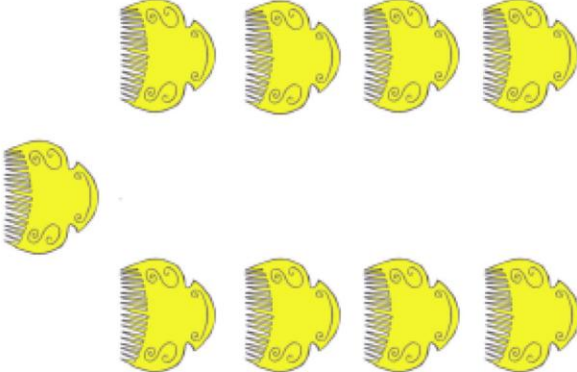
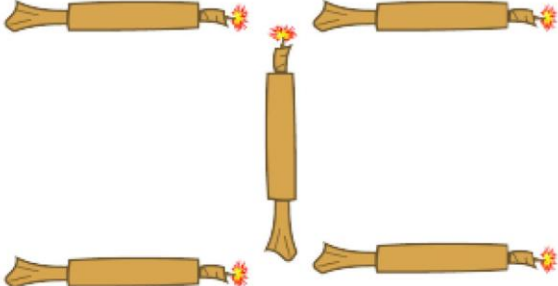
								
2	6	4	7	2	4	5	7	4

								
3	7	6	7	9	10	3	5	2

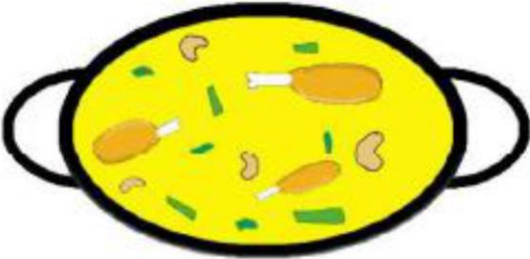
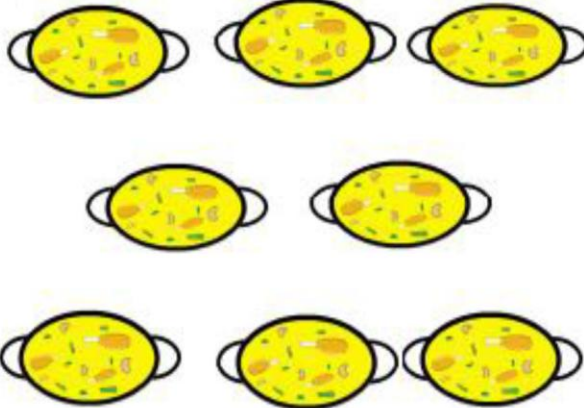
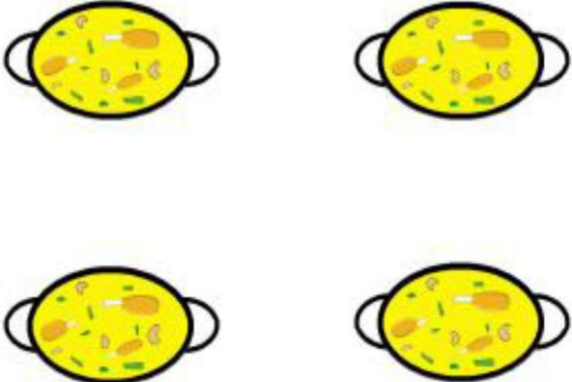
								
10	6	8	3	1	2	5	7	4

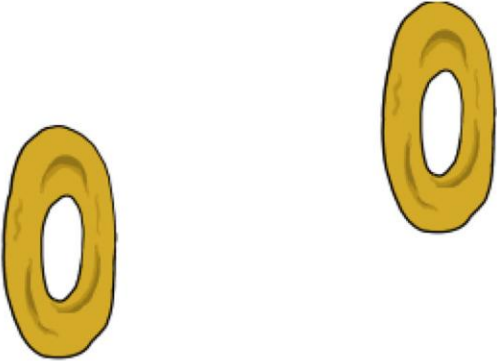
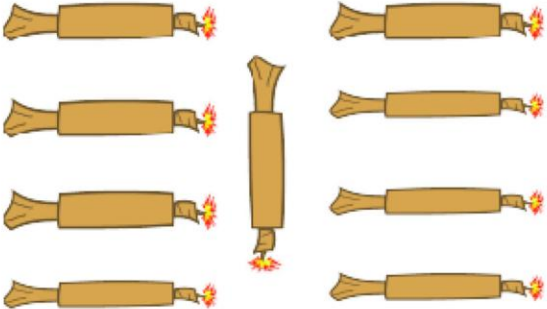
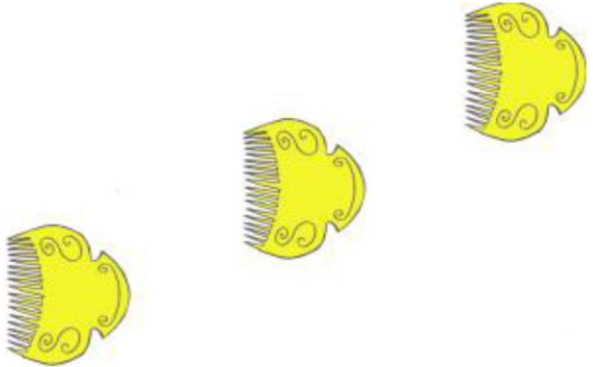
								
3	7	6	7	9	8	3	5	2

								
10	6	8	7	9	8	5	7	4

3	7	6	7	9	8	8	10	9

								
3	1	4	7	9	8	5	7	4

								
4	2	3	7	9	8	5	3	1

TIRA DE PETARDS DECORATIVA

MATERIALS:

- Plastidecors vels
- Rectangles de paper de seda
- Fil de Palomar
- Cutter, ganivet o tissores

Tallar els plastidecors a una mida de 2 o 2,5 cm amb un cutter, ganivet o tissores

Enrotllar-los amb el paper de seda

Rematant enroscant els extrems com si foren caramels

Retallar el paper sobrant deixant sempre un costat més llarg i un més curt

Nugar-los mitjançant un nus corredís

Penjar-lo a la brusa amb un parell d'imperdibles

INTEGRACIÓ

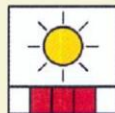

Per afavorir la integració i la participació de l'alumnat amb diversitat, l'especialista de pedagogia terapèutica ha convertit a pictogrames dos cançons de tradició fallera.

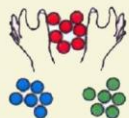
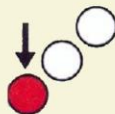
La primera és el faller i la segona és l'estoreta.

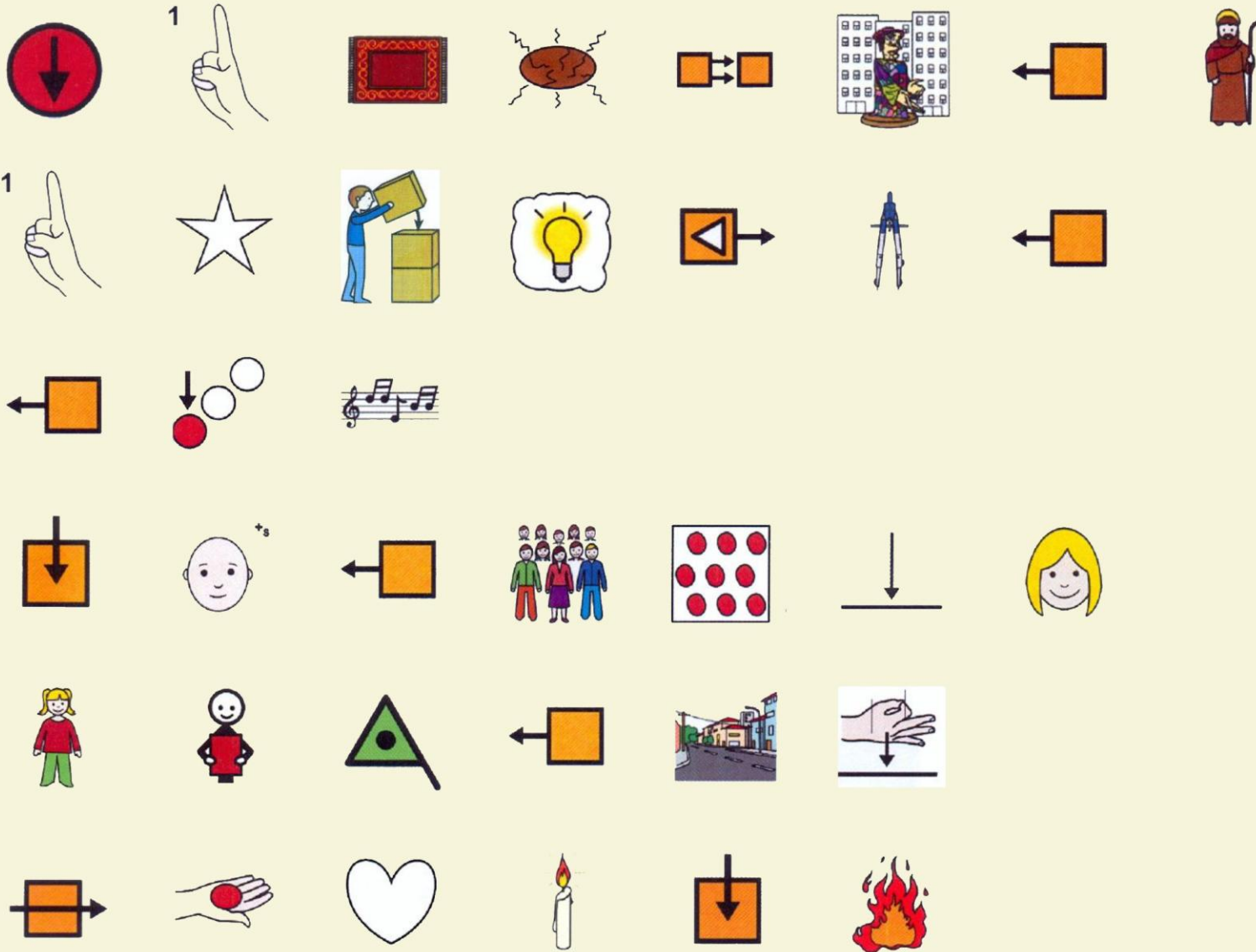

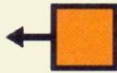
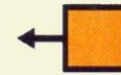
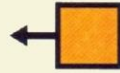
El faller

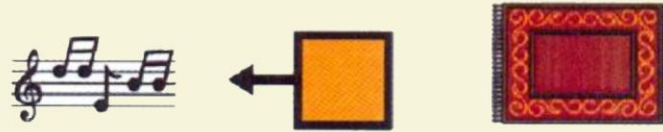

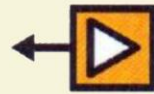
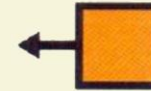
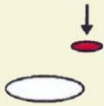

El cant de l'estoreta

LINKS

A la pàgina web jigsawplanet.com, hem realitzat un puzzles per a jugar online. Amb els enllaços següents s'accedeix directament a ells.

Links puzles

<https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=2176bc987423>

<https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=1efe384d2548>

<https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=0e78ff432944>

<https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=0eb0bfeee59c>

<https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=18dfa648a6a8>

MAÇCLETÀ

Una de les senyes d'identitat de les falles, són les mascletades. Per aquesta raó anem a fer-ne una amb el nostre alumnat. Com que dins de l'escola no es poden llançar petards i per seguretat els xiquets tampoc han de tirar petards d'aquesta categoria, la nostra mascletà serà musical.

Per això demanarem ajuda a les famílies. Cada xiqueta i xiquet ha de portar a classe una ampolla d'aigua menuda, buida d'aigua i plena fins a la meitat amb llegums i/o arròs. Amb aquestes ampolles realitzarem la nostra mascletà.

El primer que tenim que tindre en compte és l'estructura de la mascletà: el començament, l'augment d'intensitat, el terratrèmol final.... Per a que els xiquets i xiquetes sàpiguen què han de fer en cada moment utilitzarem un musicograma. En aquest musicograma representem amb dibuixos lliures de llicència, cada so. Explicuem als xiquets com realitzar estos sons amb les ampolles i assajarem en algunes ocasions abans de fer la mascletà l'últim dia d'escola abans de falles.

Els dibuixos que emprem i el seu so són els següents:

- **Serp:** Freguem les ampolles entre les mans, rodant-les.

- **Elefant:** 1 colp fort contra el terra.

- **Plutja:** Agitem l'ampolla cap avall, agafant-la per la tapa.

- **Formiga:** Fem 2 colps llargs , 2curts seguits i 1 més de llarg (ta, ta, titi, ta).

· **Flauta d'èmbol:** És un silenci. En eixe moment les ampolles es deixen parades i sona una flauta d'èmbol representant el so de les carcasses al pujar.

· **Martell:** Colp fort, curt i ràpid que peguem contra el terra. Aquesta imatge la posarem repetida algunes vegades, per a representar el terratrèmol final.

El musicograma que utilitzarem serà aquest:

LA CREMÀ

L'última activitat d'aquesta unitat didàctica és la Cremà de la nostra falla. Per això tindrem la col·laboració de bombers. en aquest moment comptem amb pares d'alumnes que són bombers i que, any rere any, acudeixen al centre a controlar la cremà de la nostra falla.

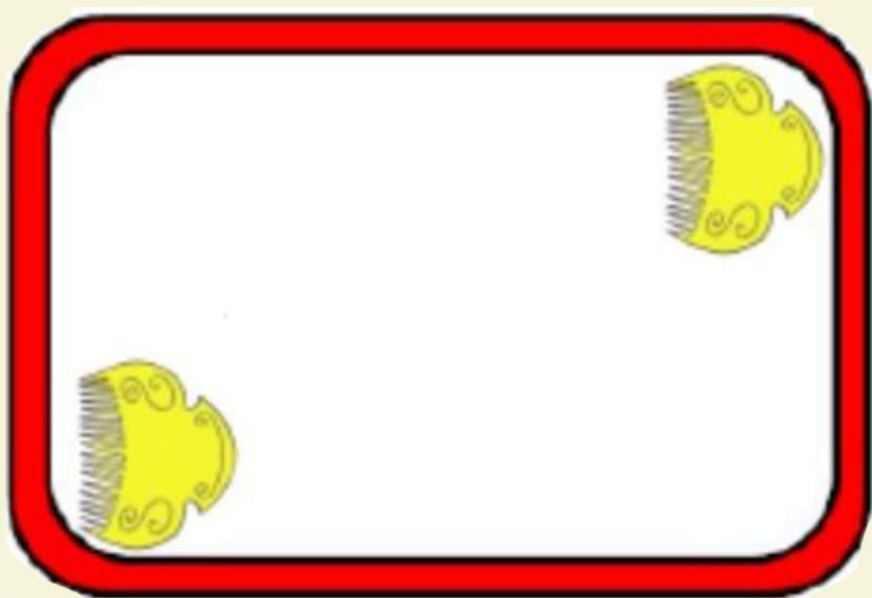
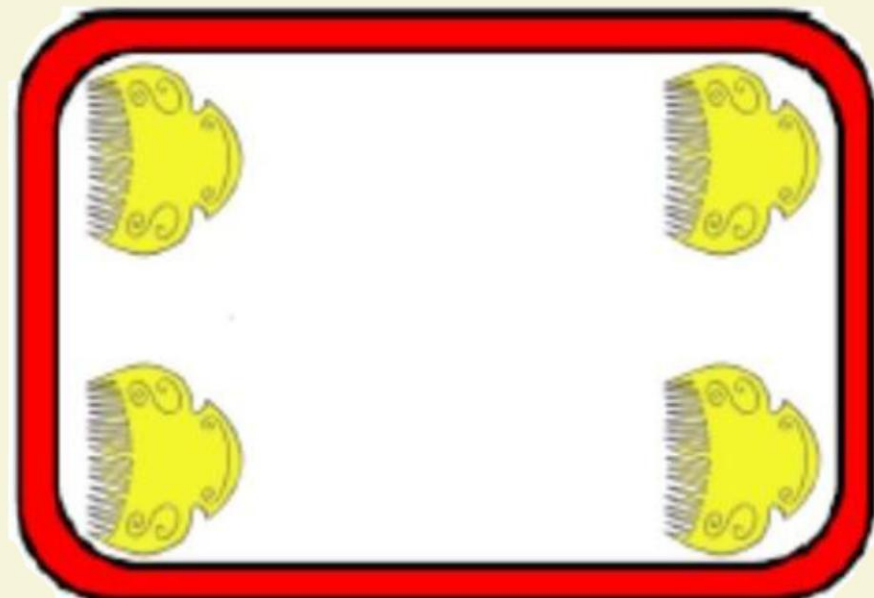
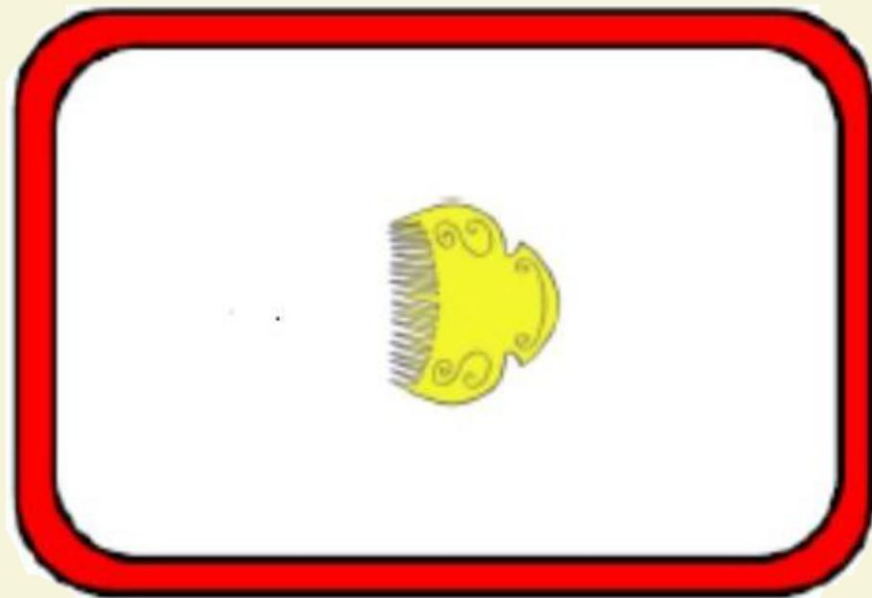
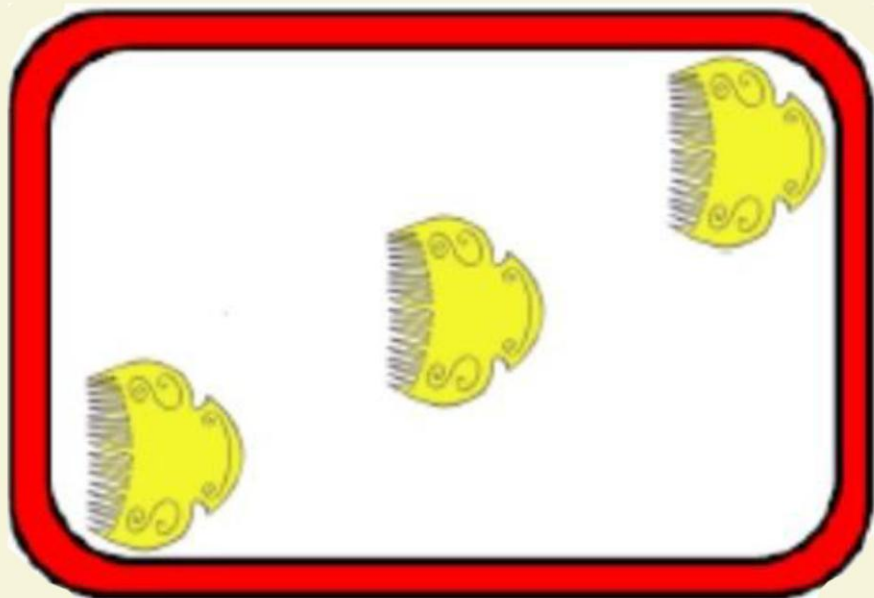
Sempre seguint les instruccions de la conselleria que atal efecte es remeten als centres.

Aquesta unitat Didàctica ha estat realitzada i programada en la seua totalitat per l'equip educatiu de l'Escola Infantil Les Rondalles, de Valencia:

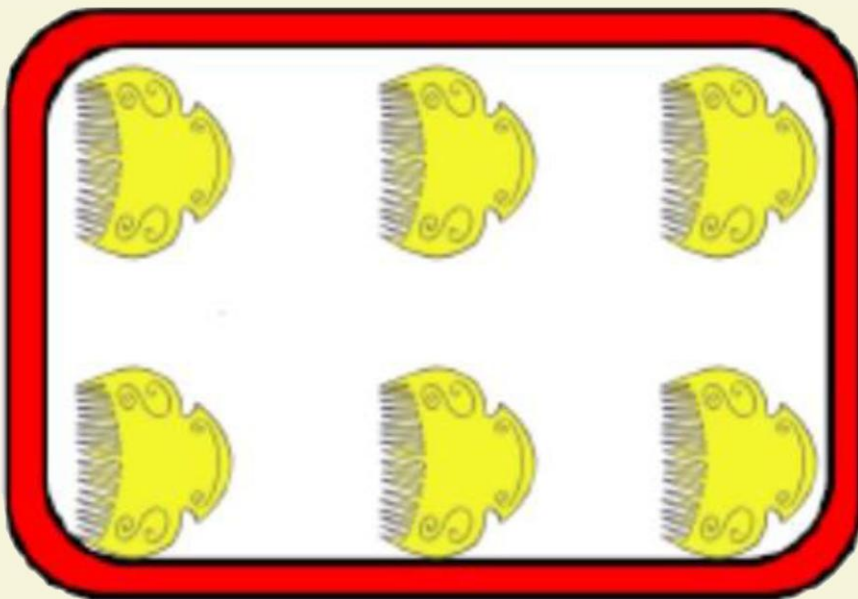
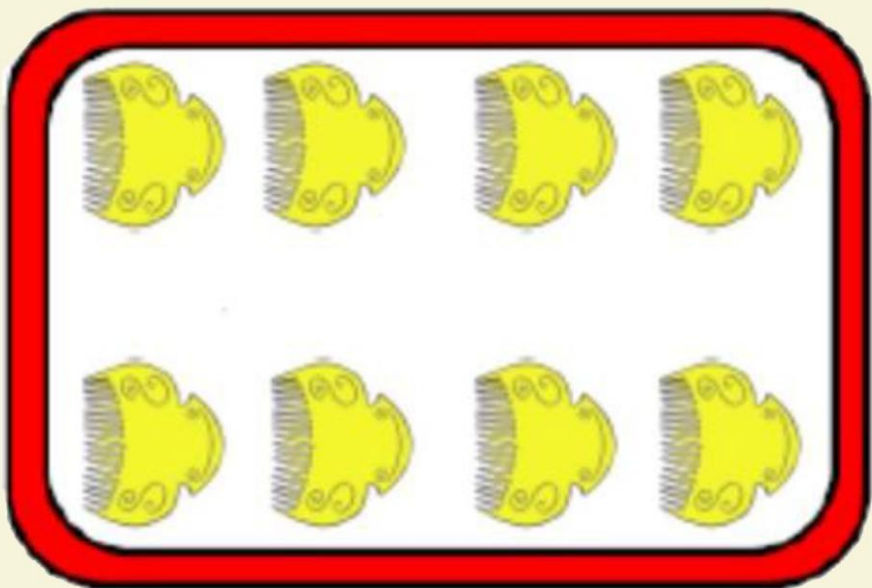
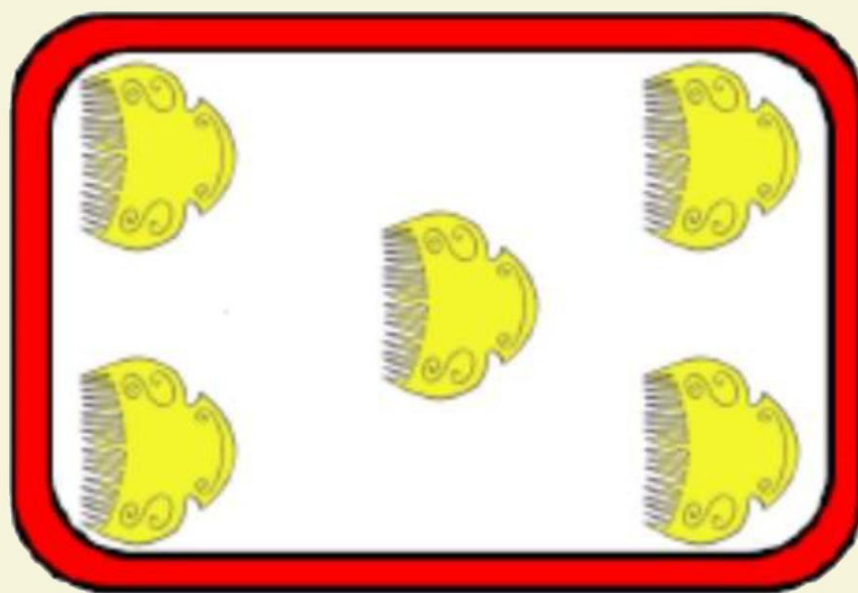
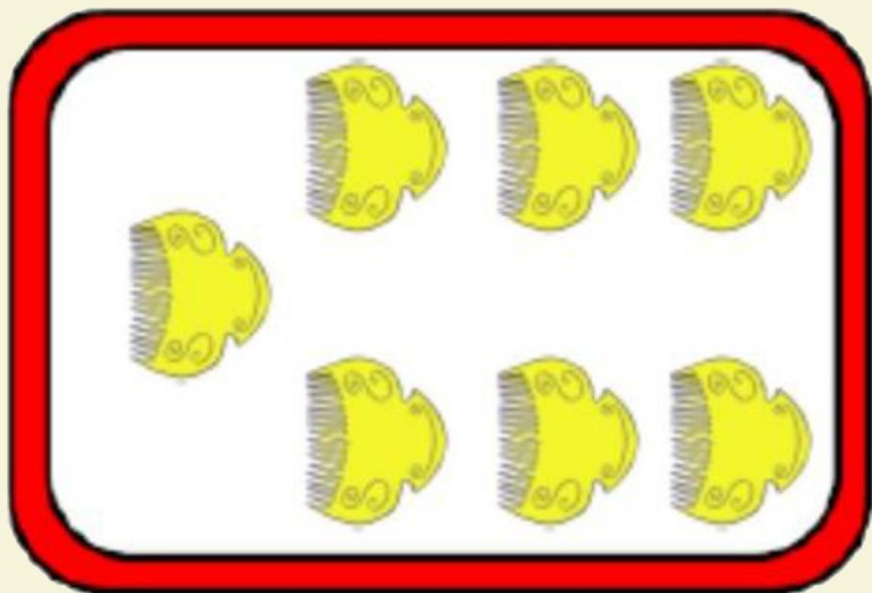
- **Mª Amparo Martínez Llorens** (Directora de l'Escola Infantil Les Rondalles i Recolzament).
- **Pedro Pablo Garín Bon** (Secretari i tutor de 4 anys PPEC).
- **Isabel Vaquero Clemente** (Coordinadora de formació i Tutora de 3 anys Plurilingüe A grup1).
- **Concepción Arroyo Jiménez** (Tutora de 3 anys Plurilingüe A grup 2).
- **Amparo Benavent Seguí** (Tutora de 5 anys PPEC).
- **Mercedes Canós Escámez** (Tutora de 5 anys PPEV).
- **Estrella Cortes Sierra** (Recolzament PAM).
- **Rosario Gómez Pérez** (Tutora de 4 anys PPEV).
- **María Vicenta Pascual Aguar** (Pedagogia Terapèutica).
- **José Luis Pons Martínez** (Audició i Llenguatge).
- **María José Tebar Renovales** (Teacher i Recolzament).

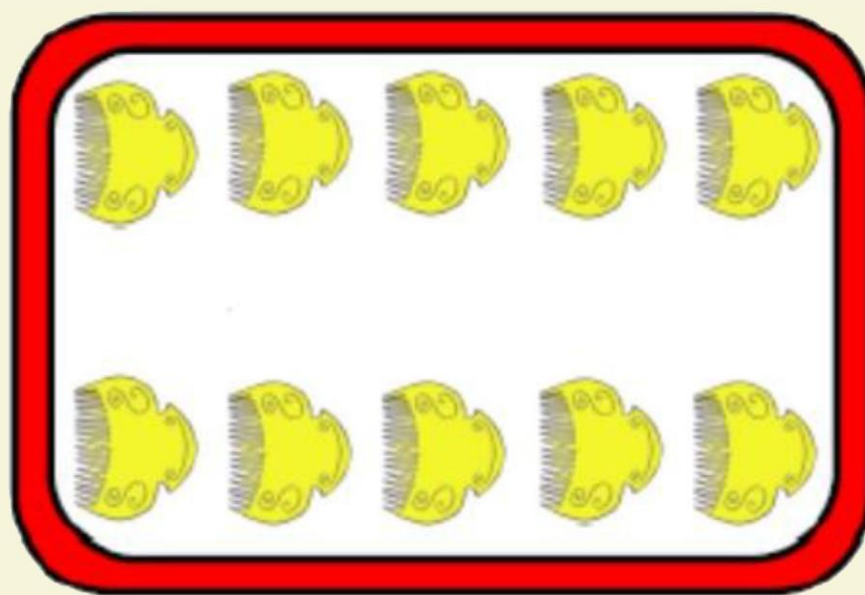
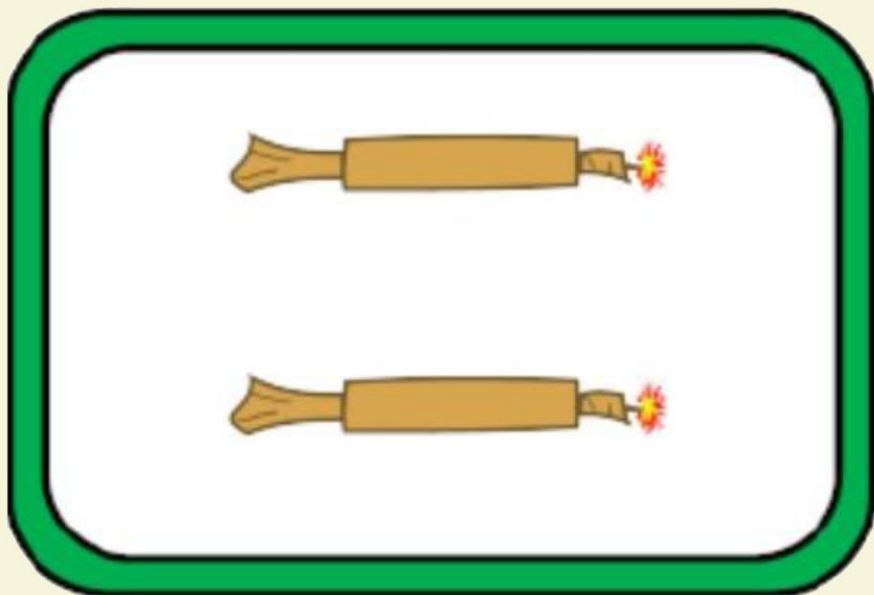
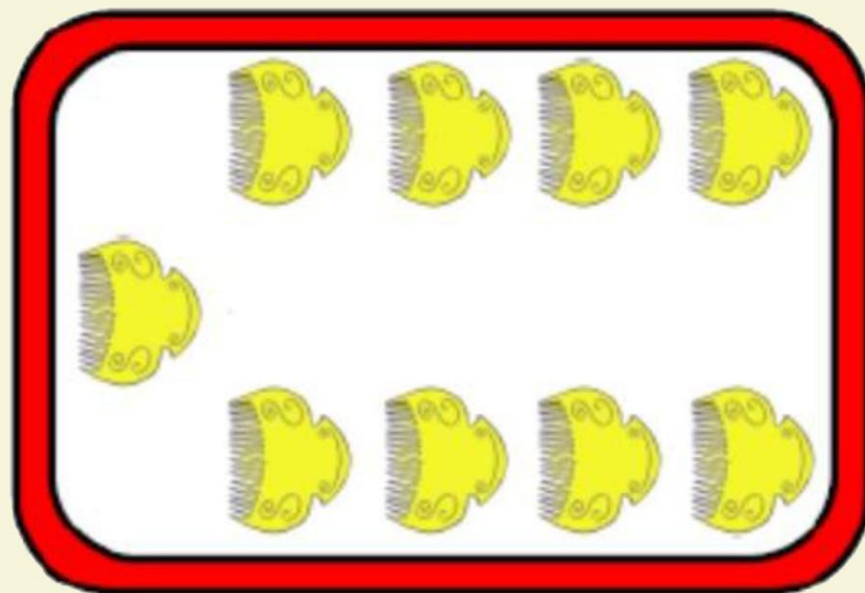
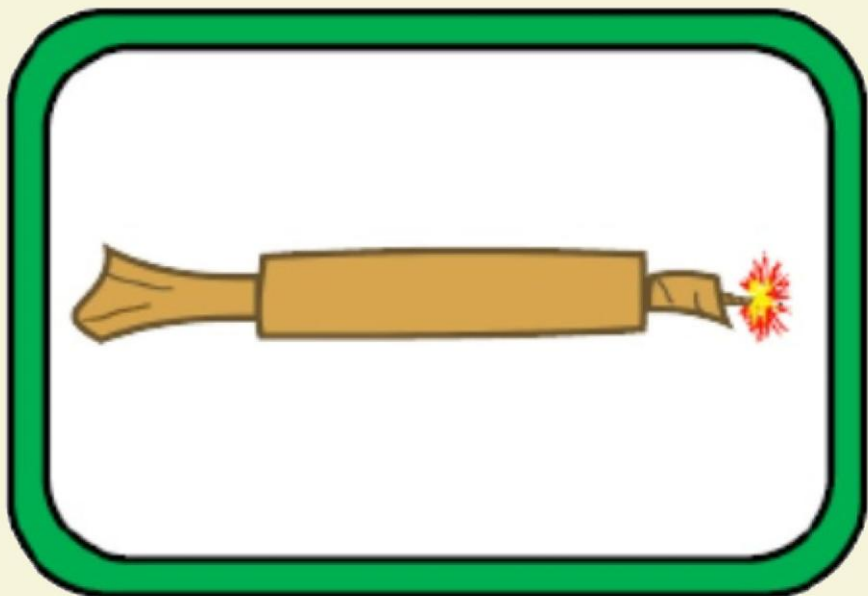
ANNEX 1 BARALLA SENSE NÚMEROS

ANNEX 1 BARALLA SENSE NÚMEROS

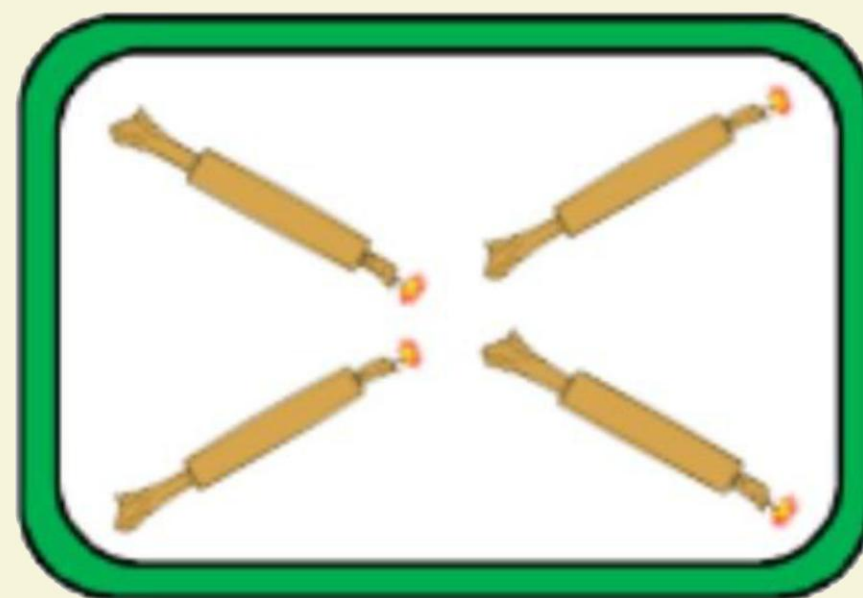
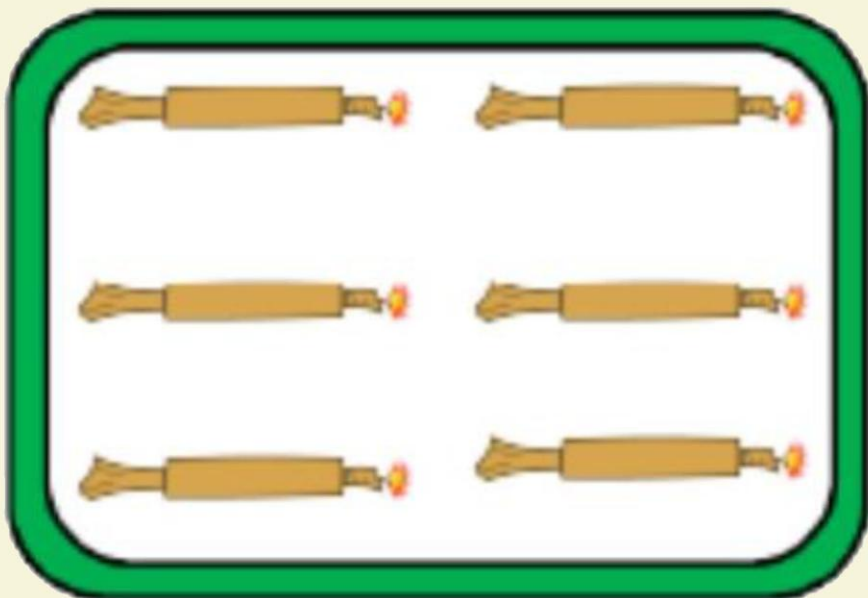
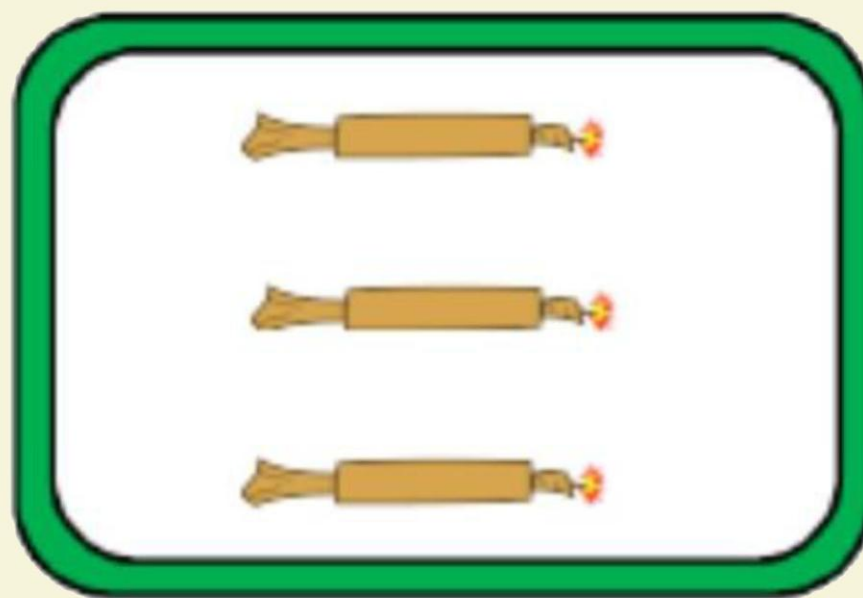
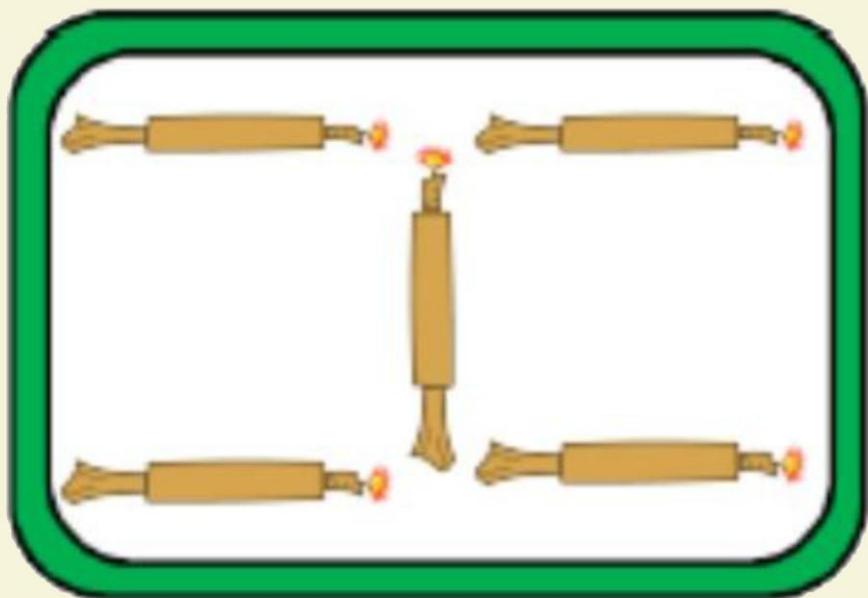

ANNEX 1 BARALLA SENSE NÚMEROS

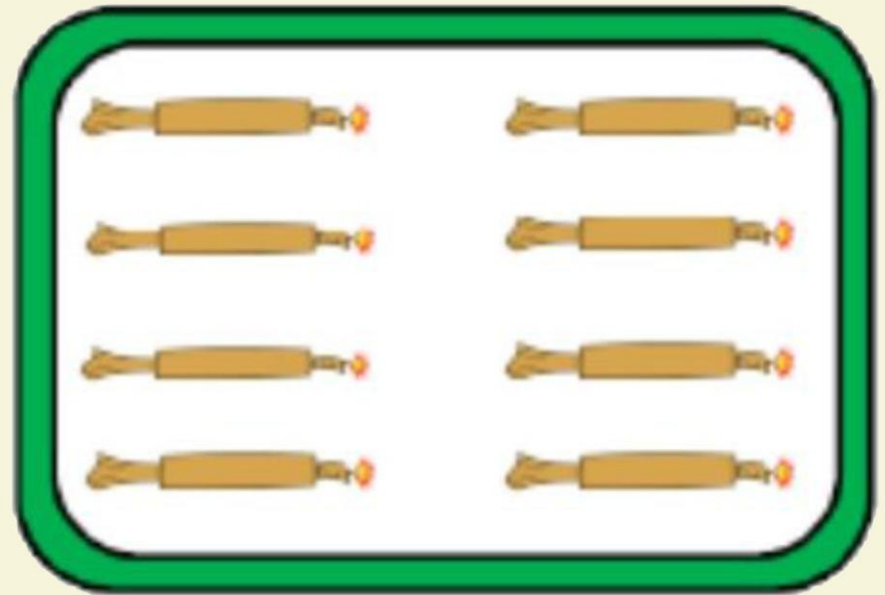
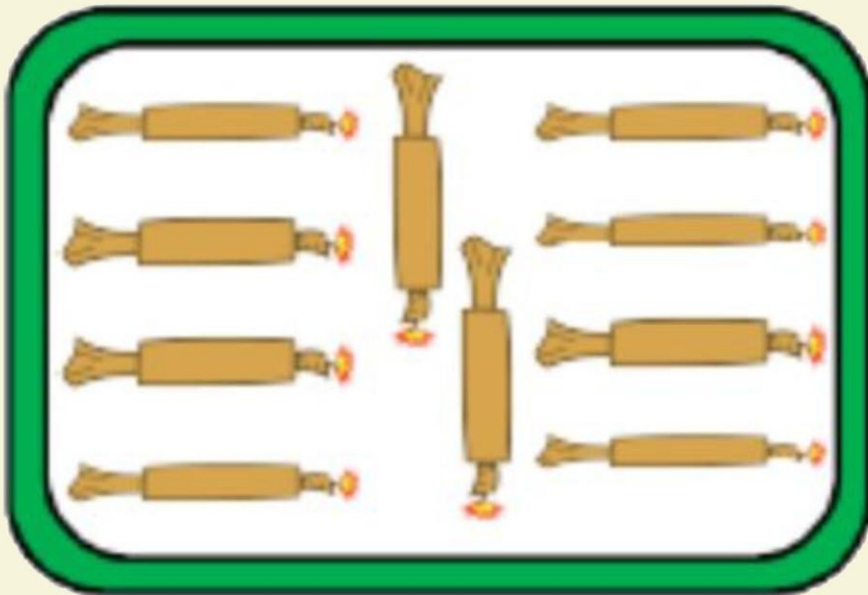
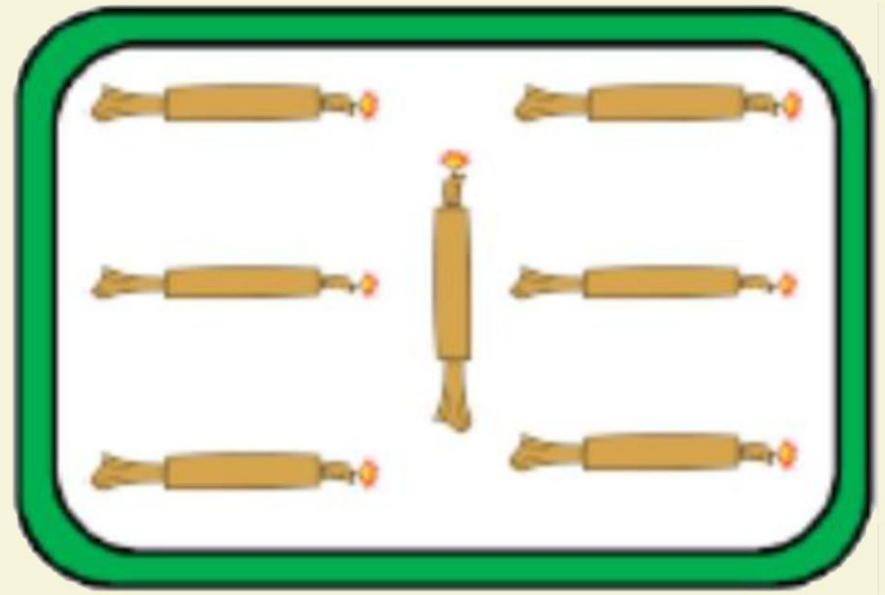
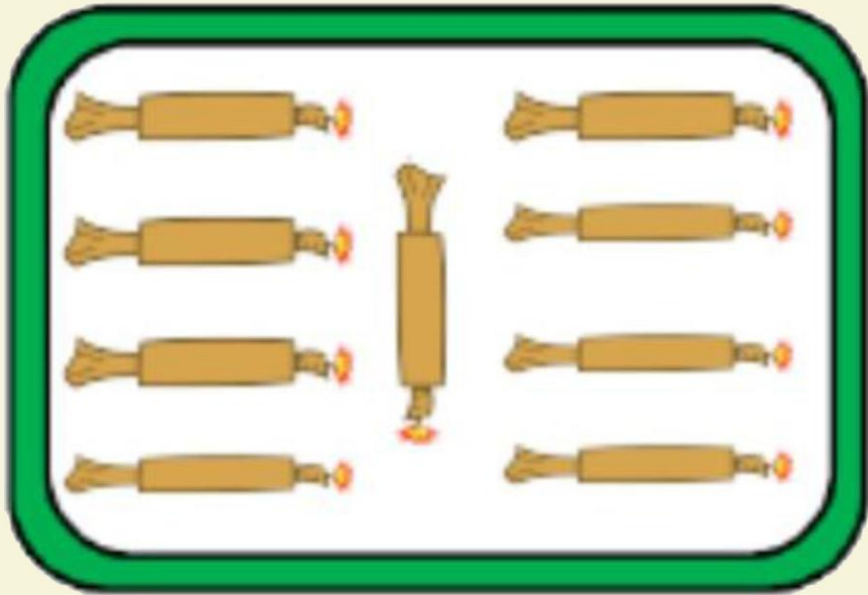

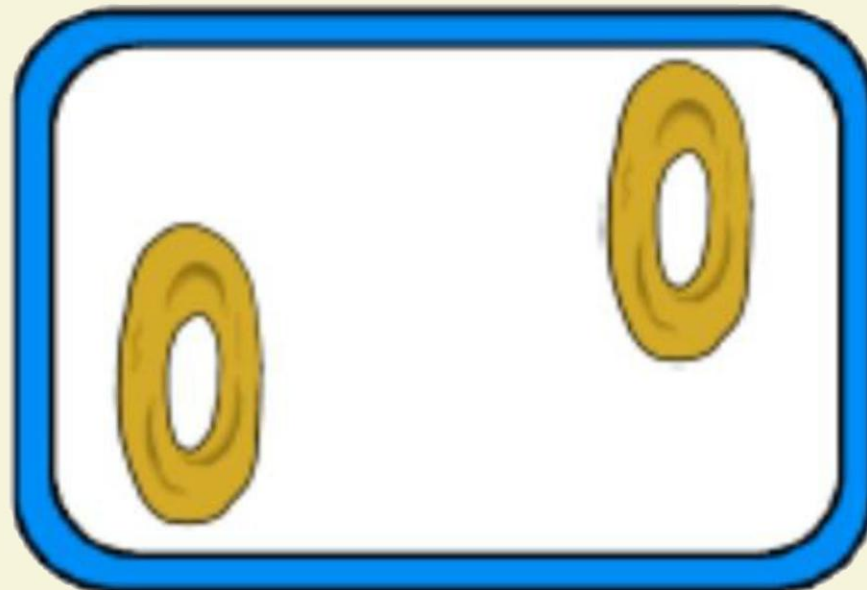
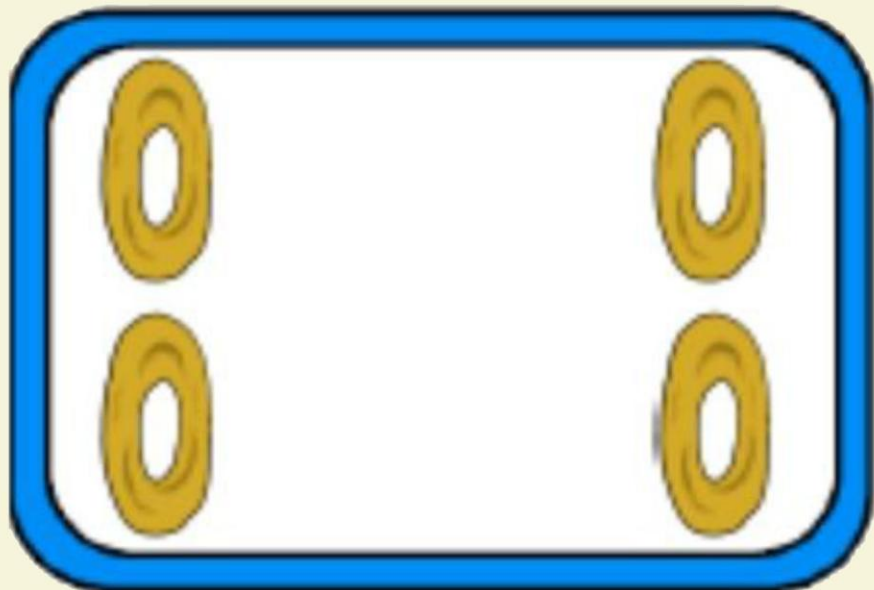
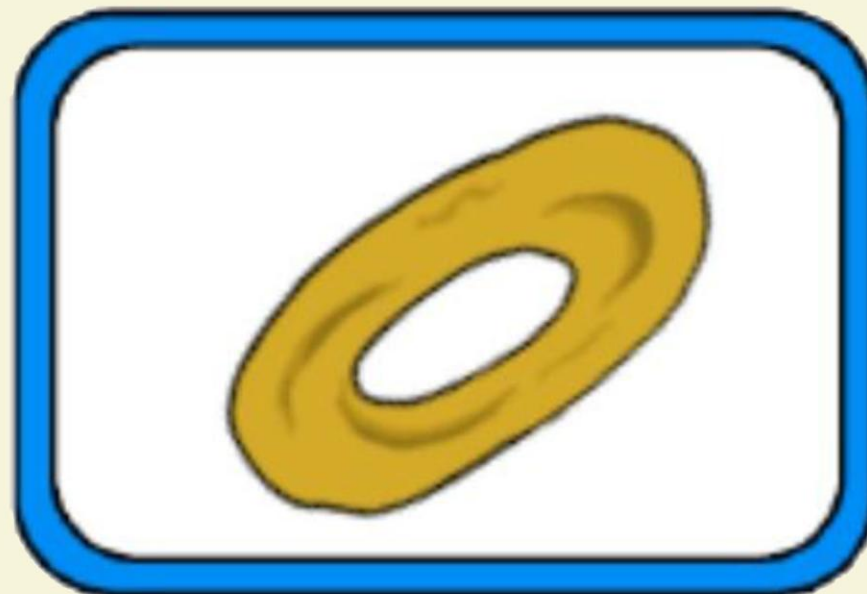
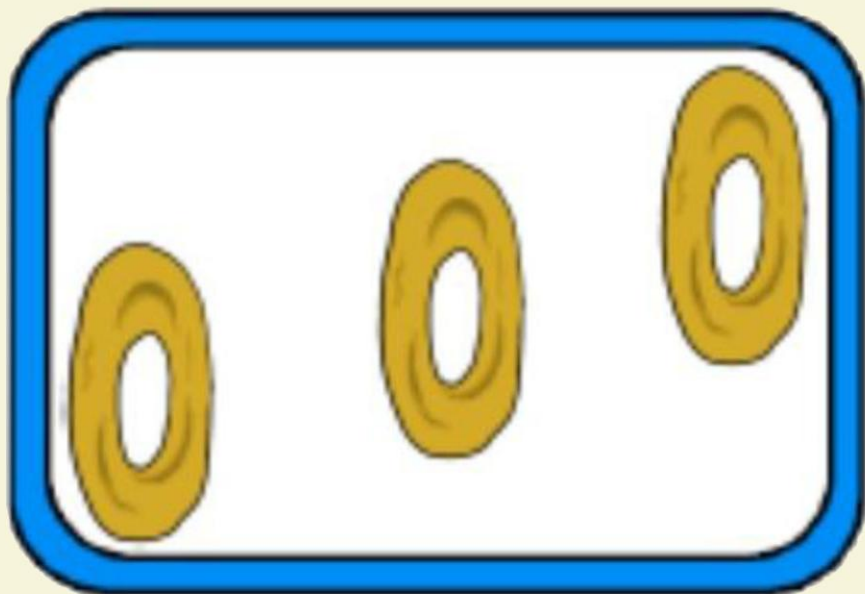
ANNEX 1 BARALLA SENSE NÚMEROS

ANNEX 1 BARALLA SENSE NÚMEROS

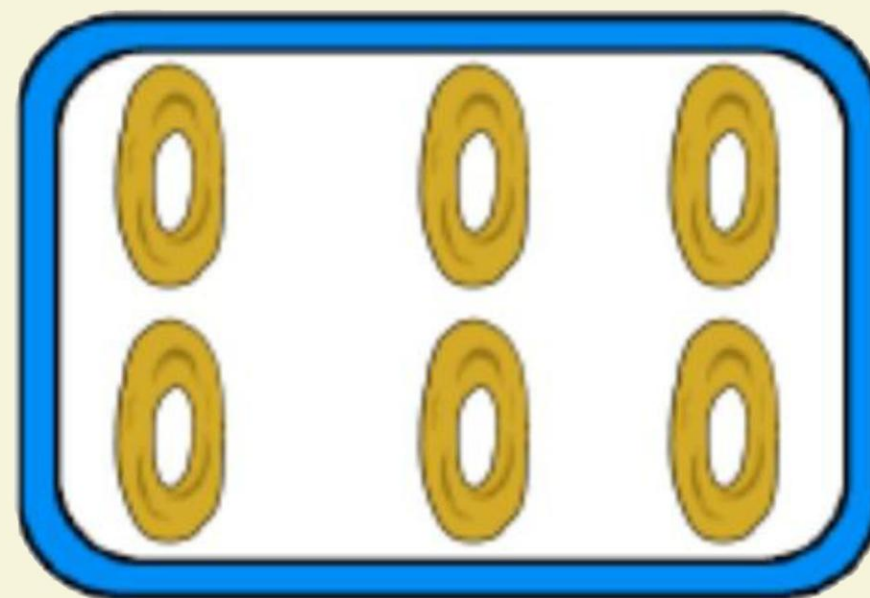
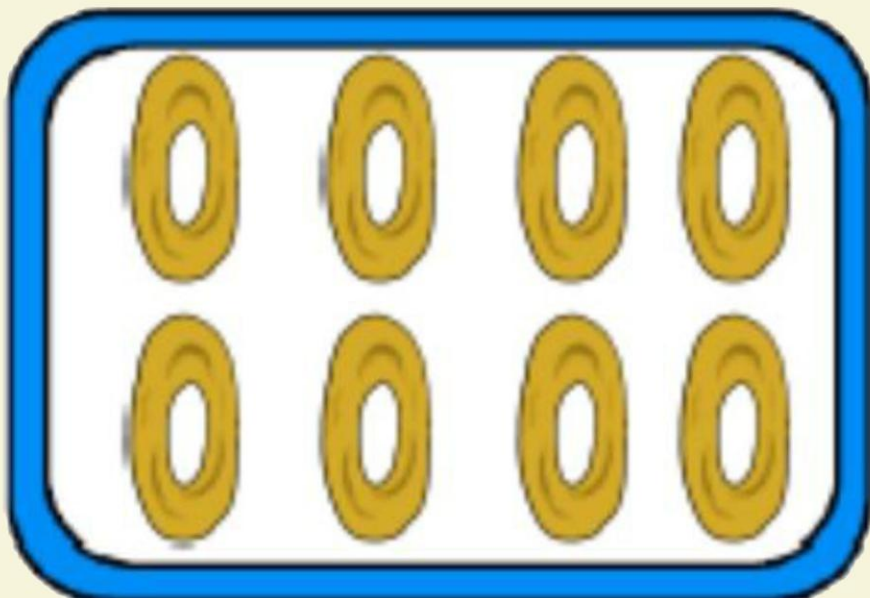
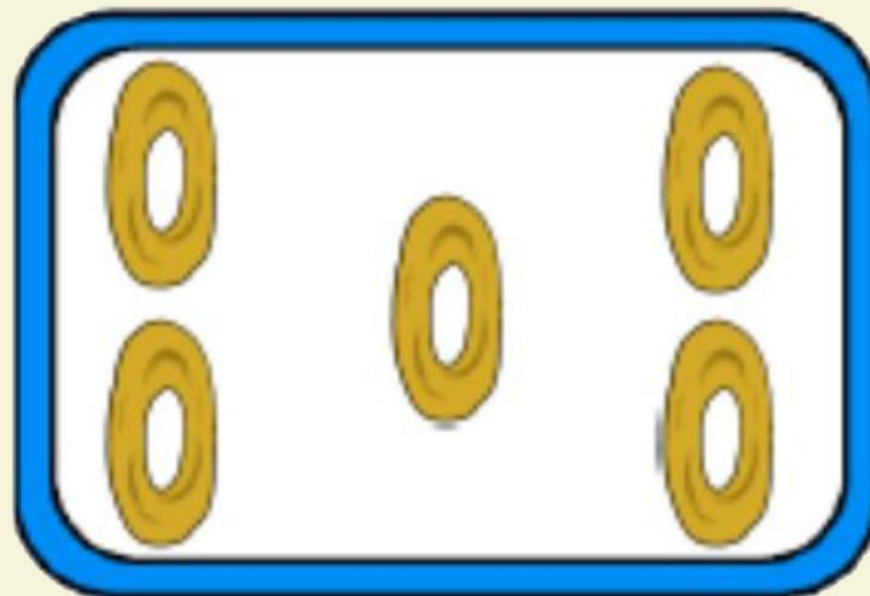
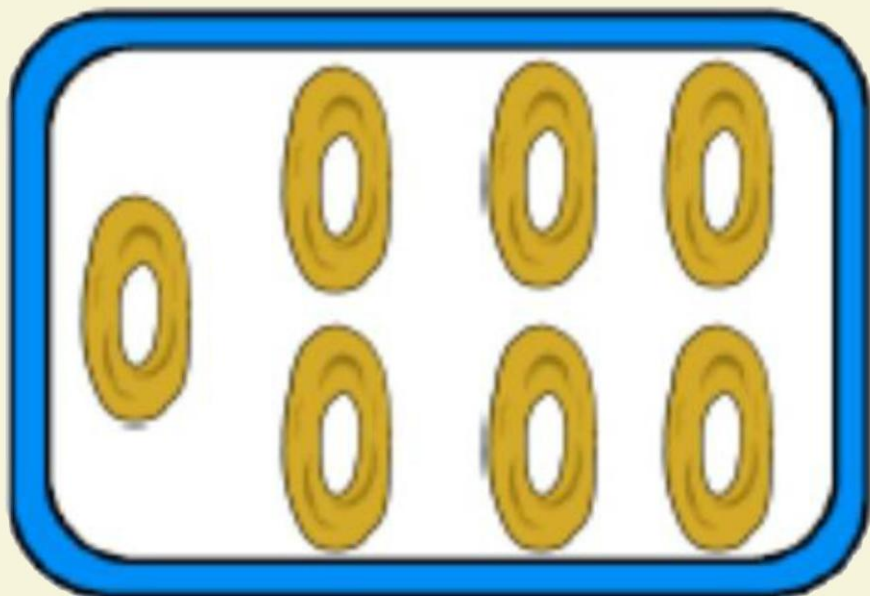

ANNEX 1 BARALLA SENSE NÚMEROS

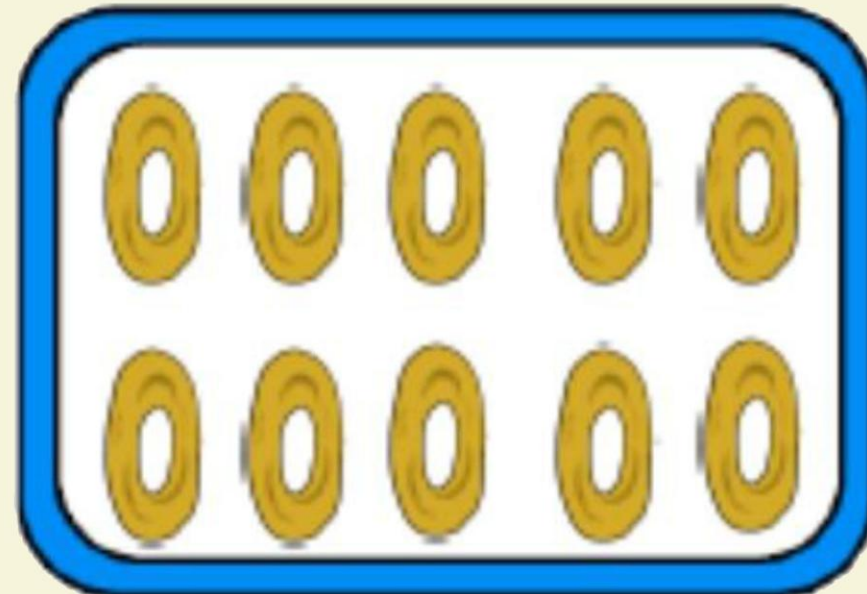
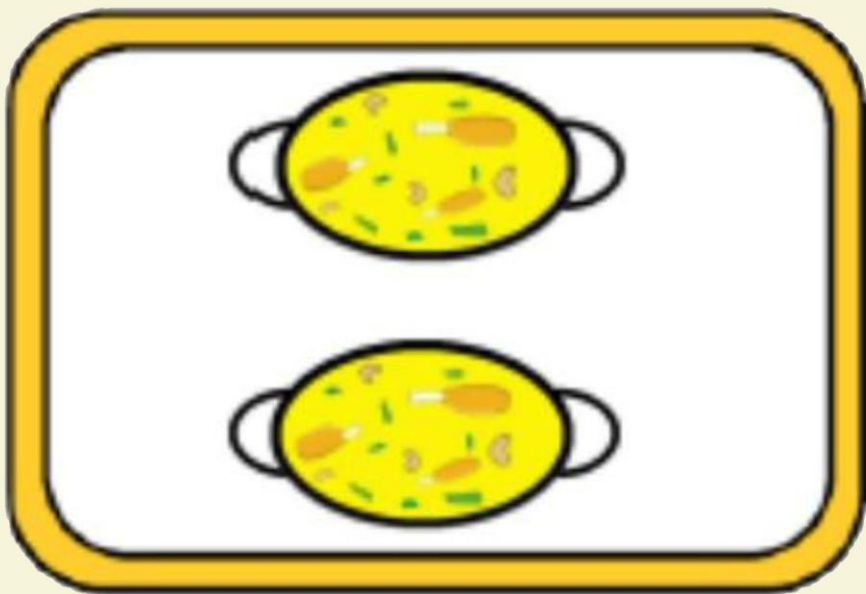
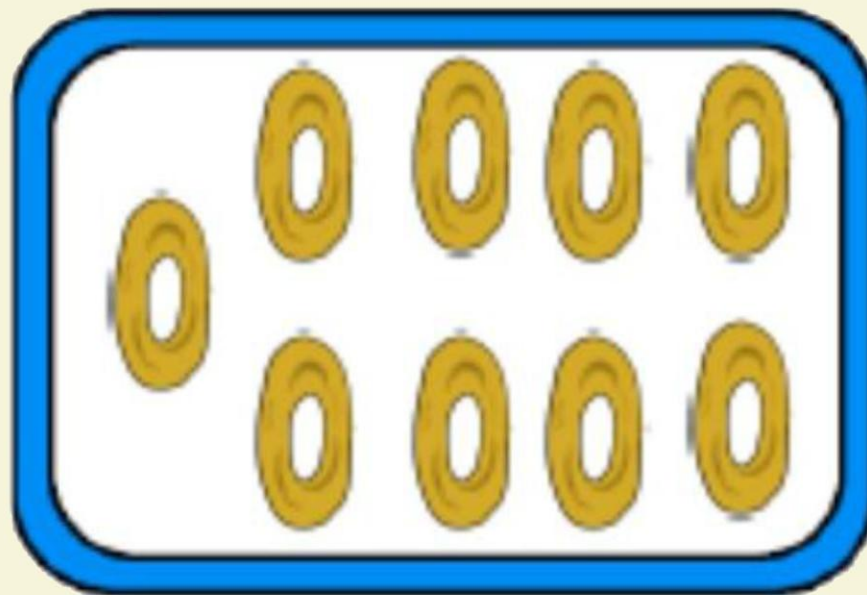
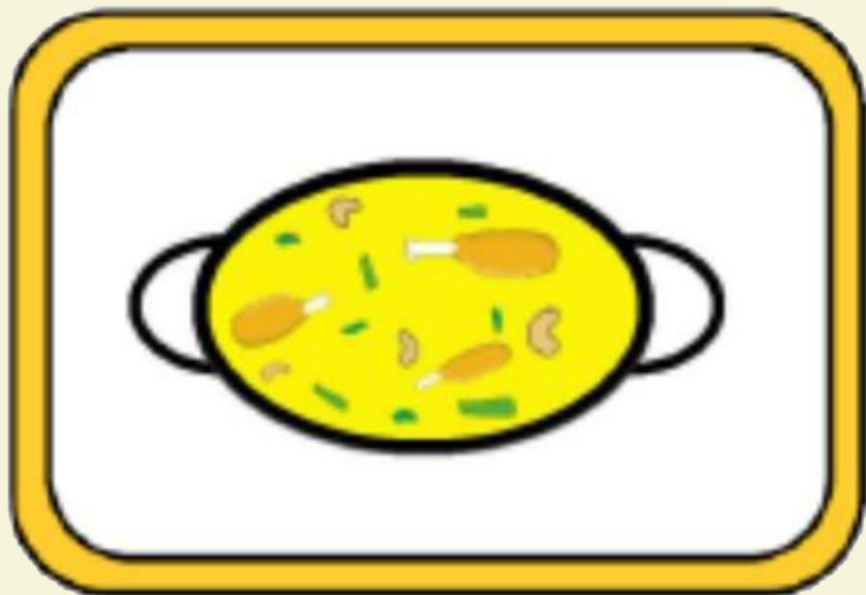

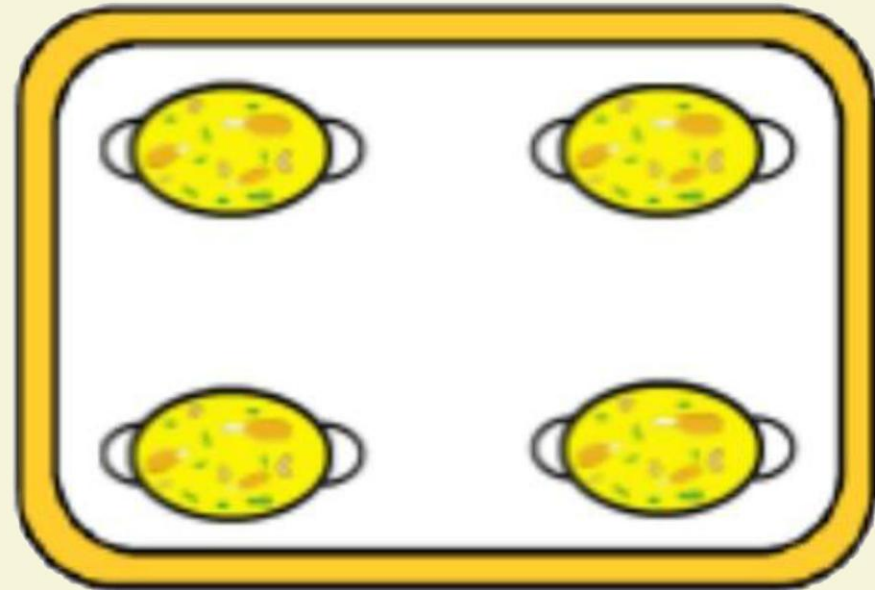
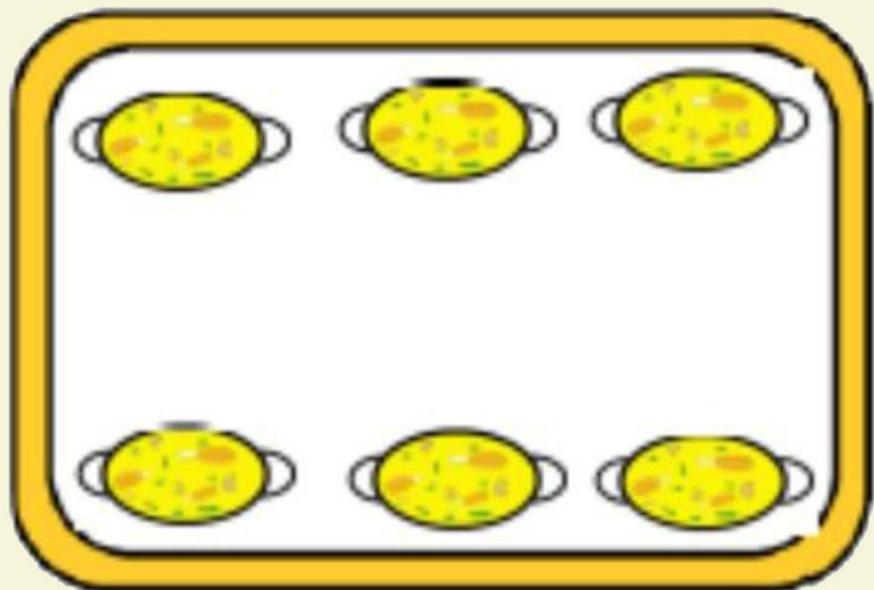
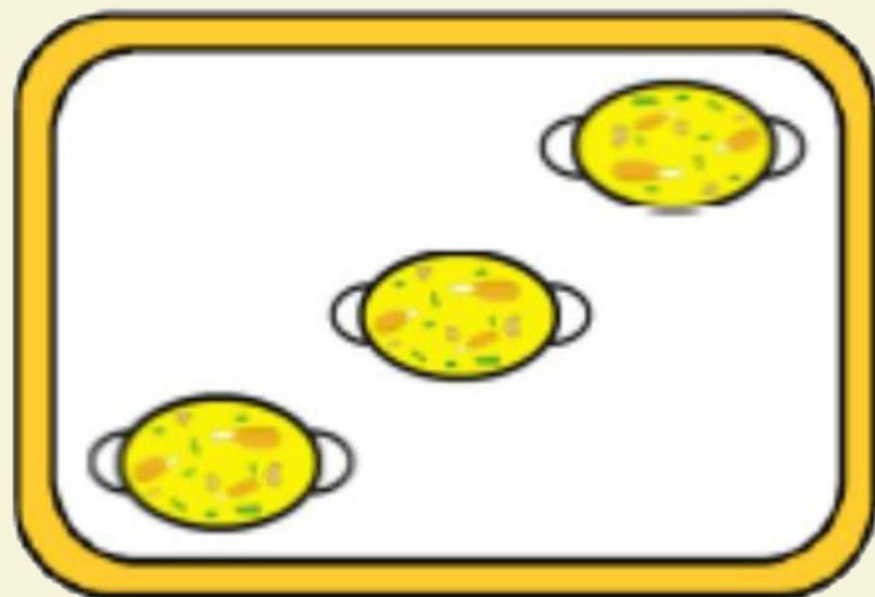
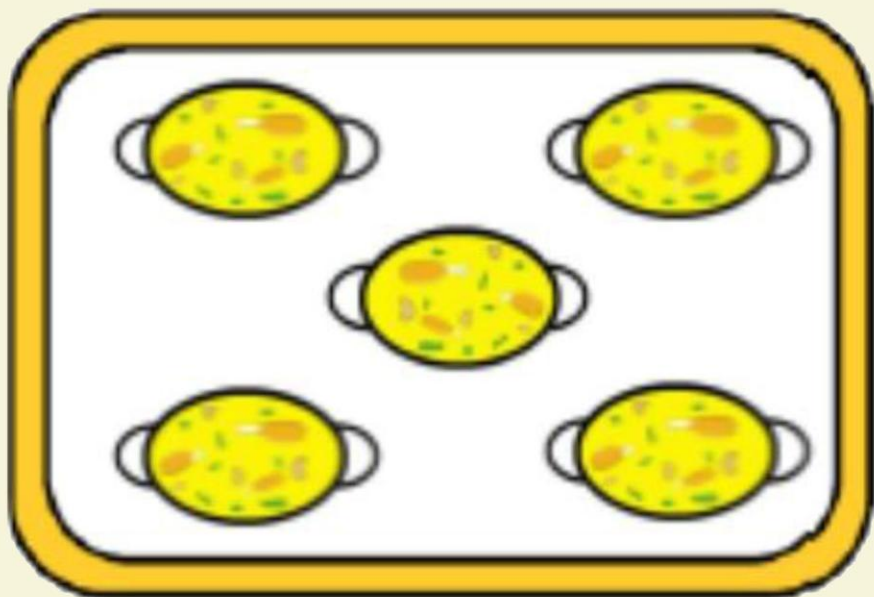
ANNEX 1 BARALLA SENSE NÚMEROS

ANNEX 1 BARALLA SENSE NÚMEROS

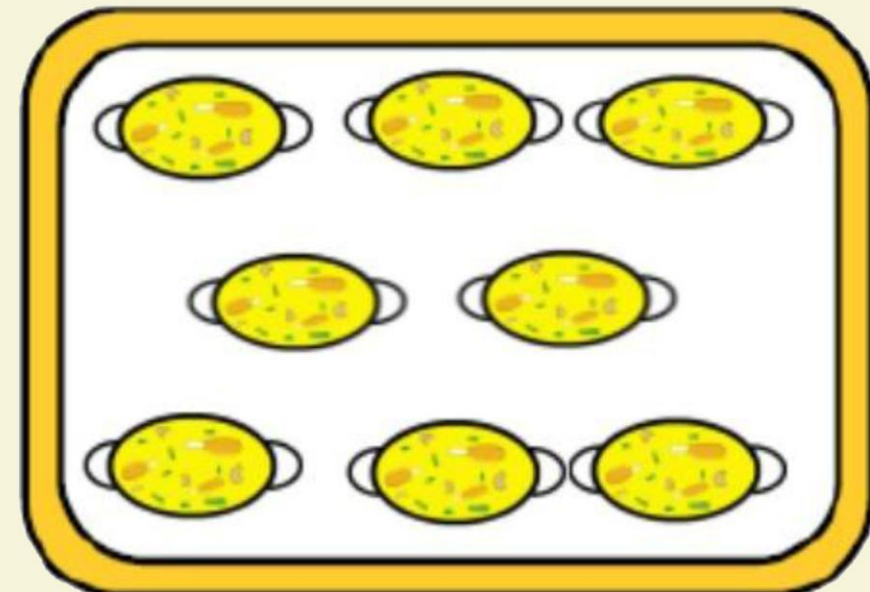
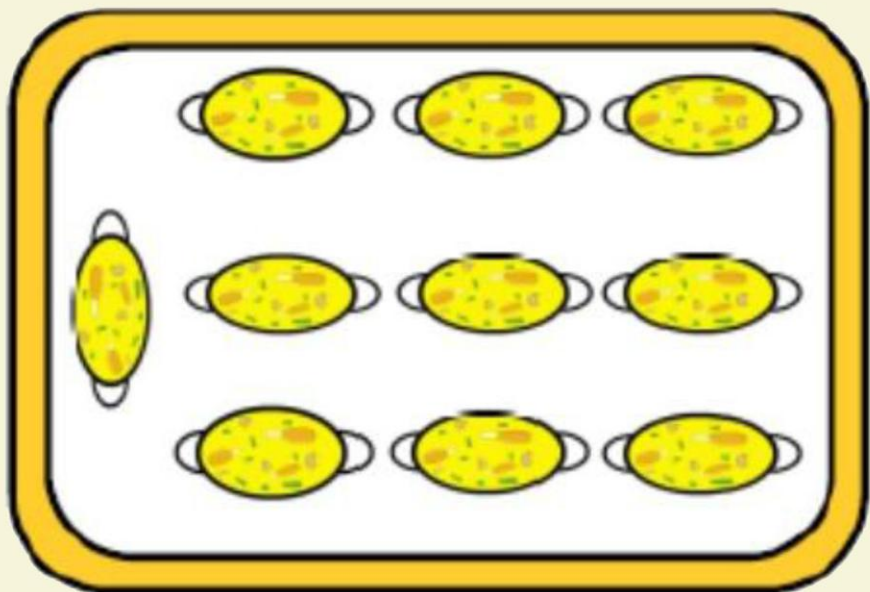
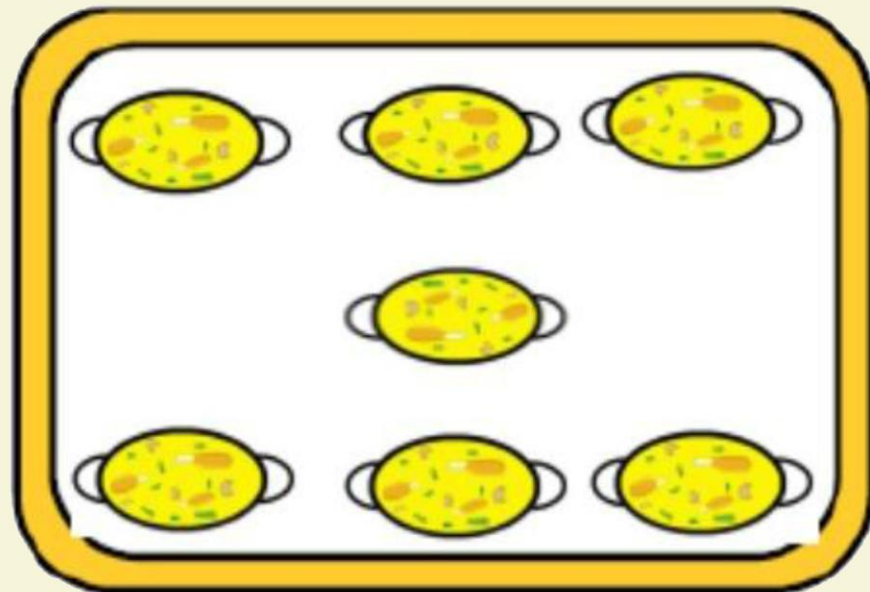
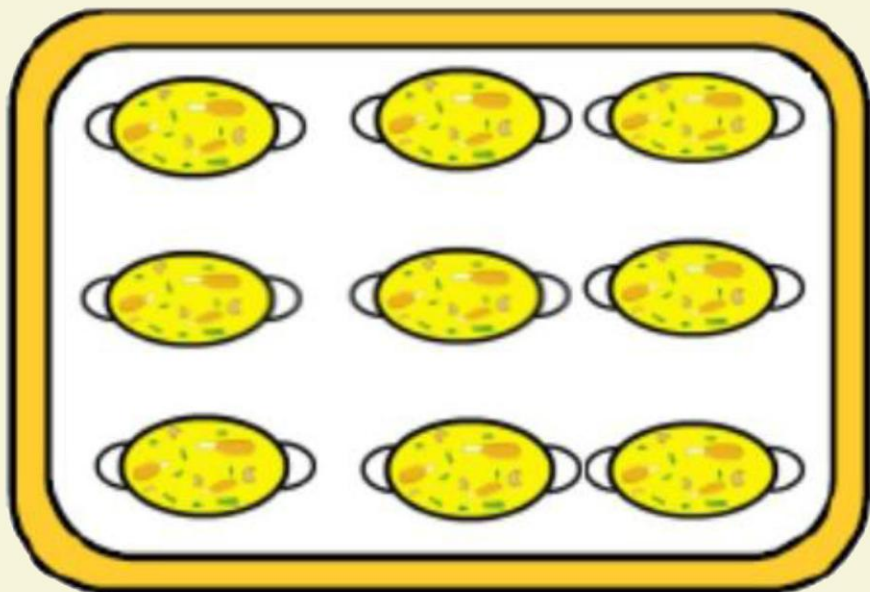

ANNEX 1 BARALLA SENSE NÚMEROS

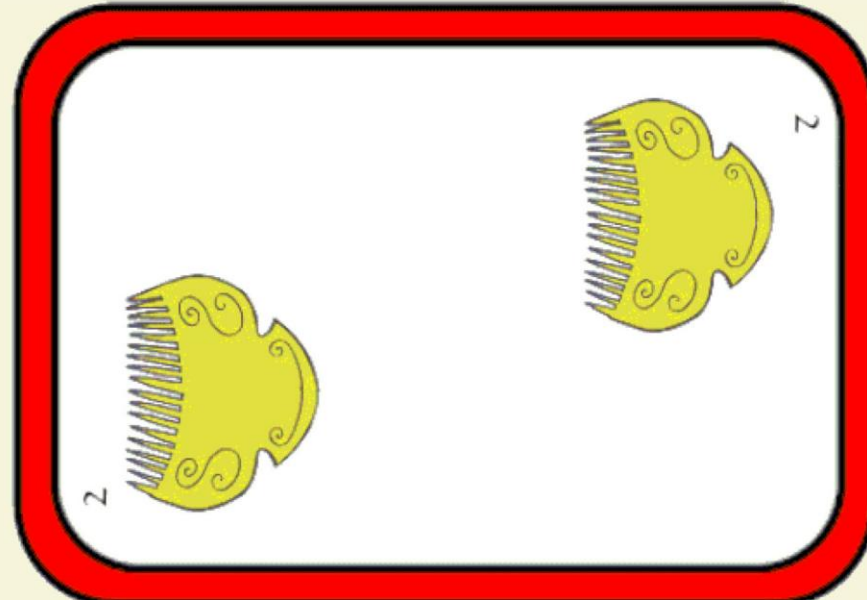
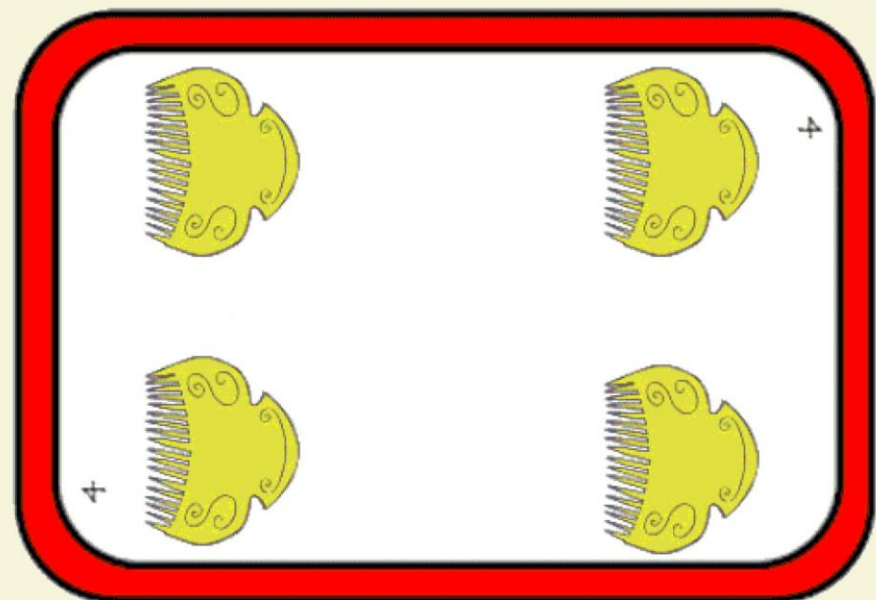
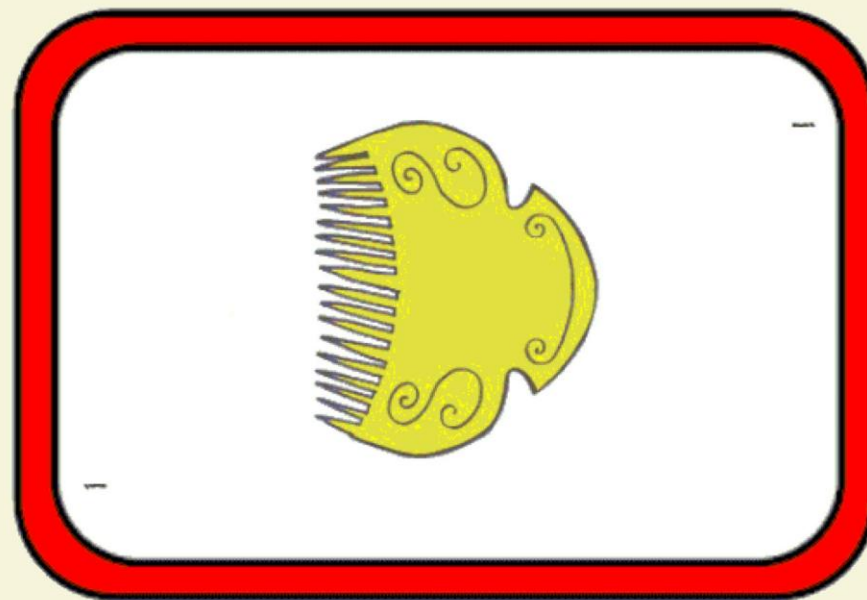
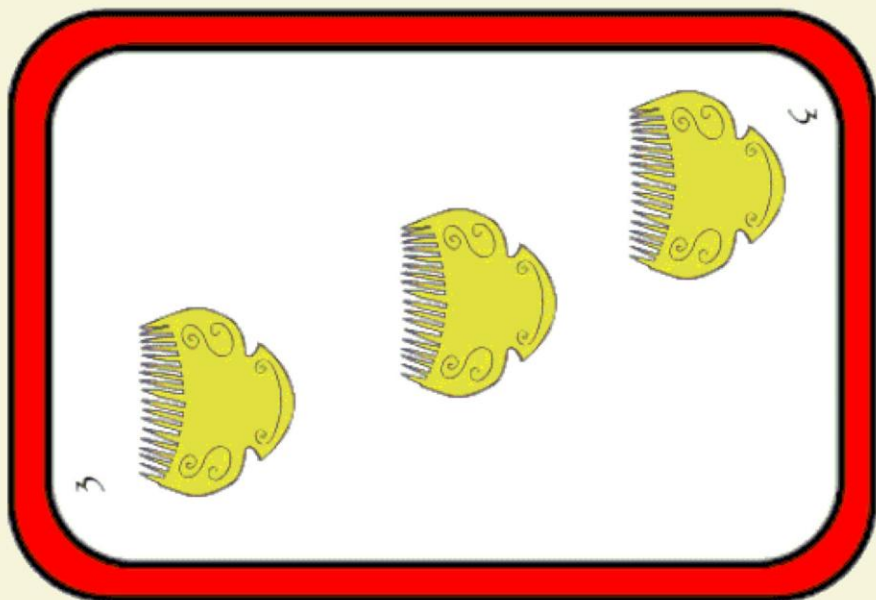

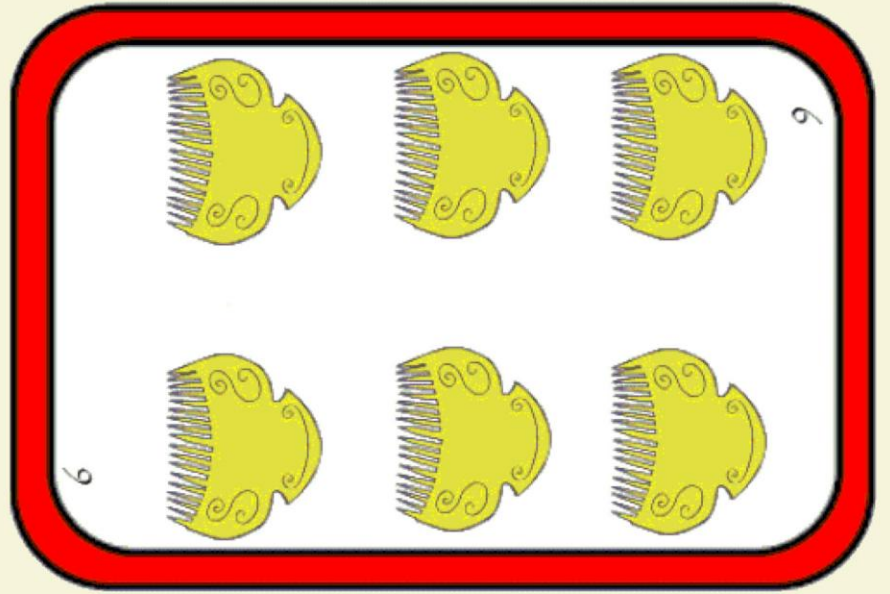
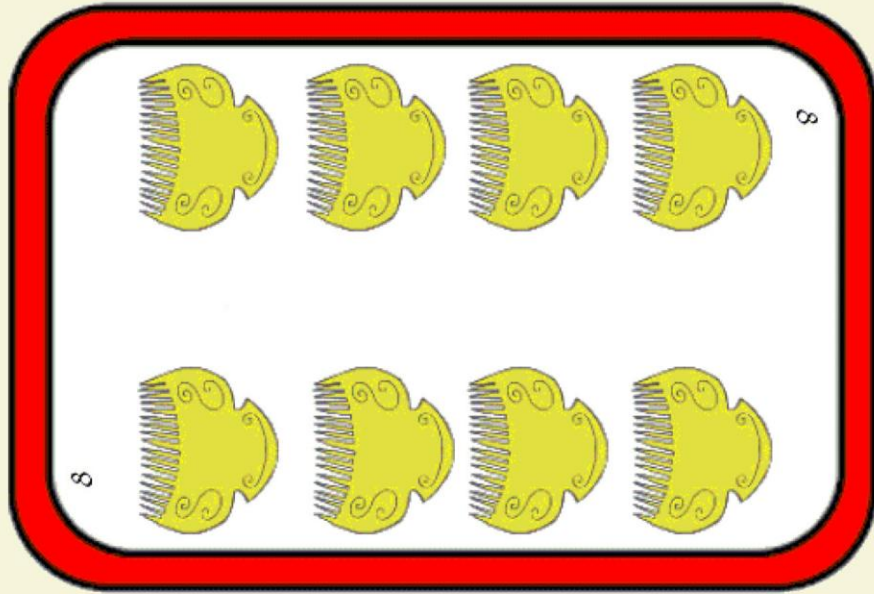
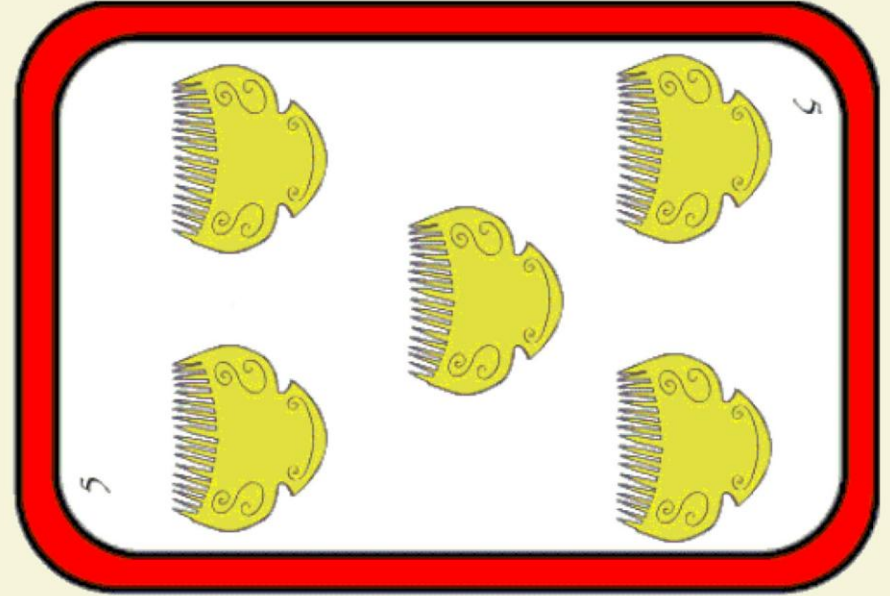
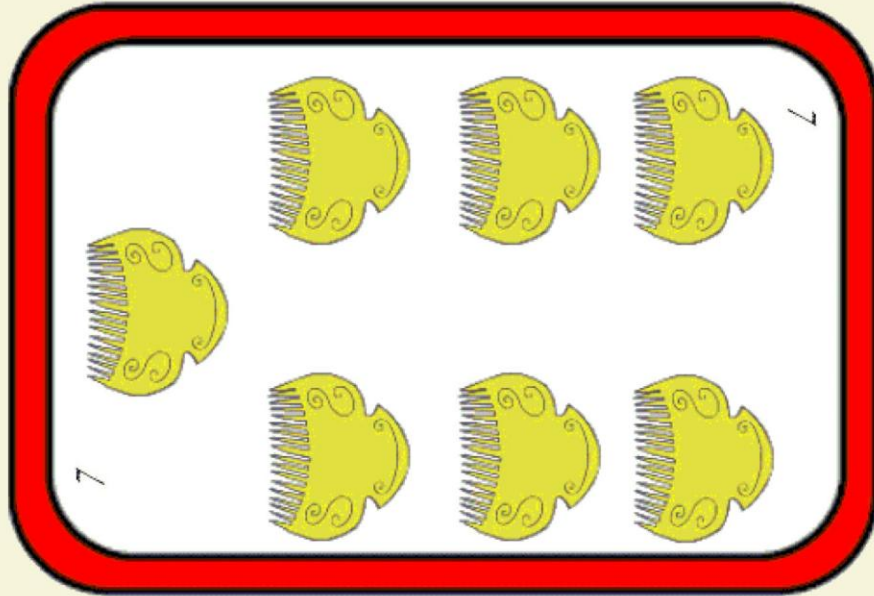
ANNEX 1 BARALLA SENSE NÚMEROS

ANNEX 2 BARALLA AMB NÚMEROS

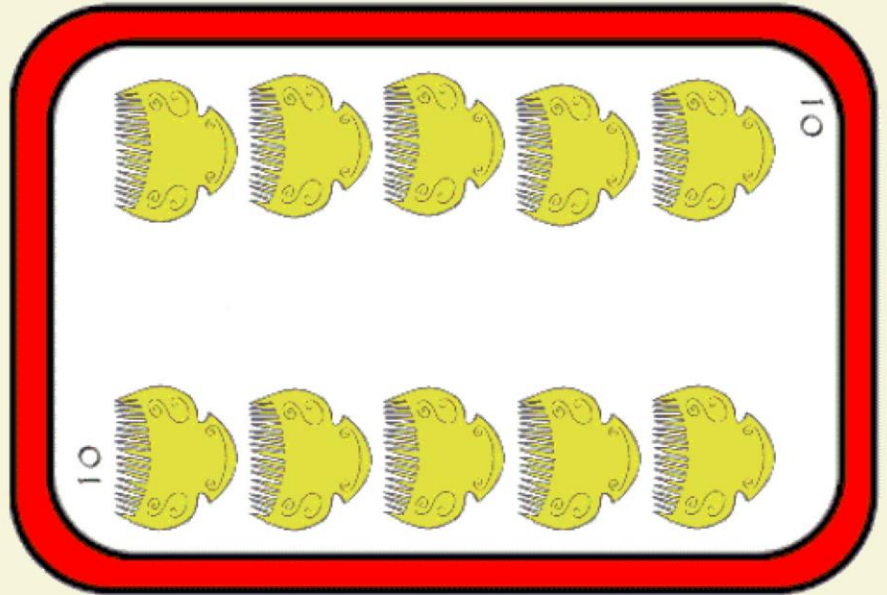
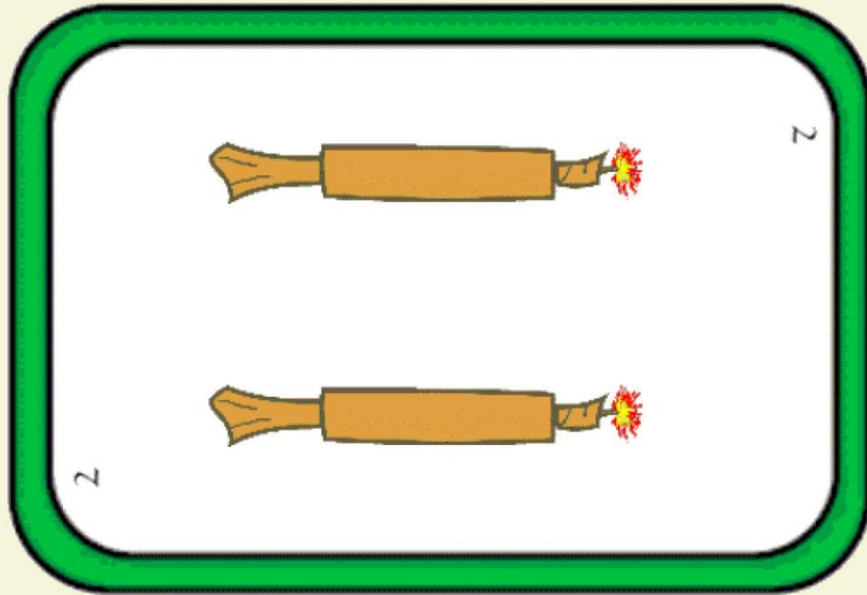
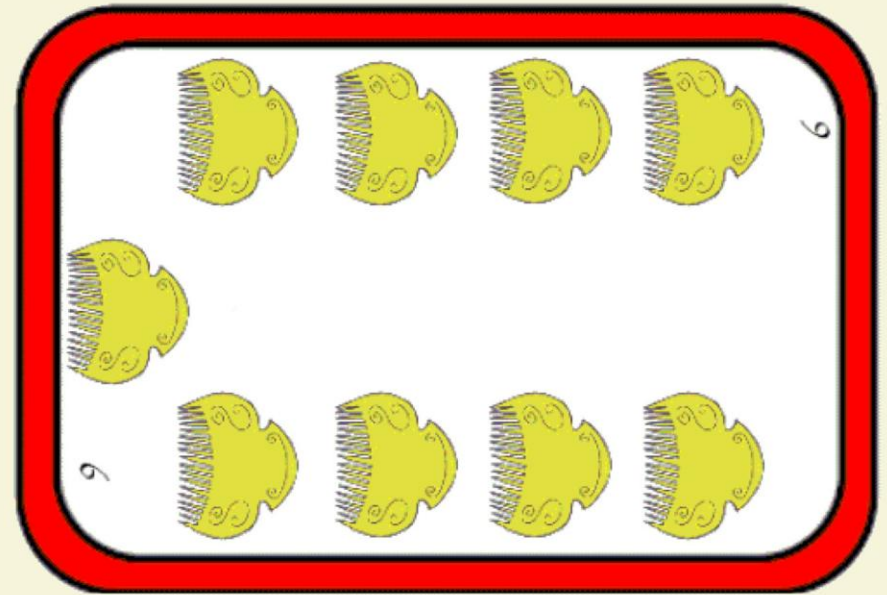
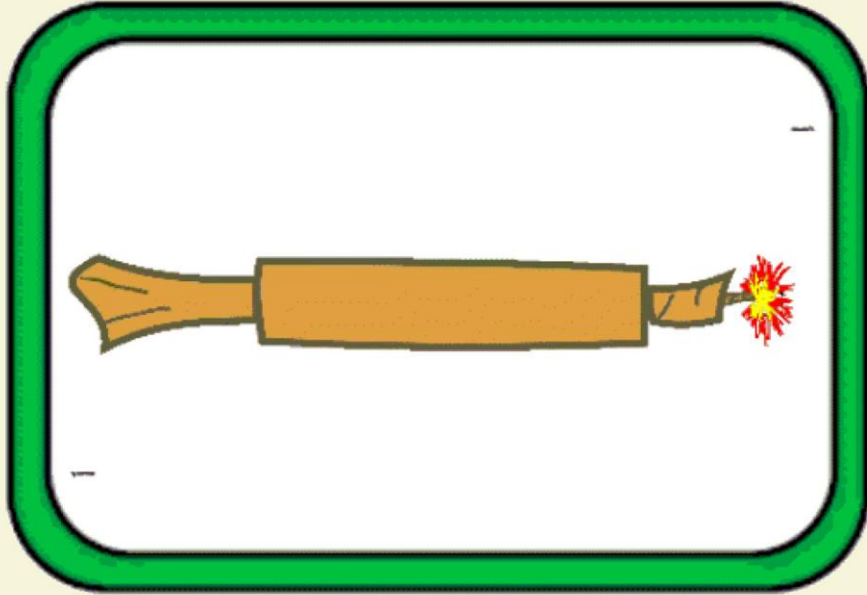

ANNEX 2 BARALLA AMB NÚMEROS

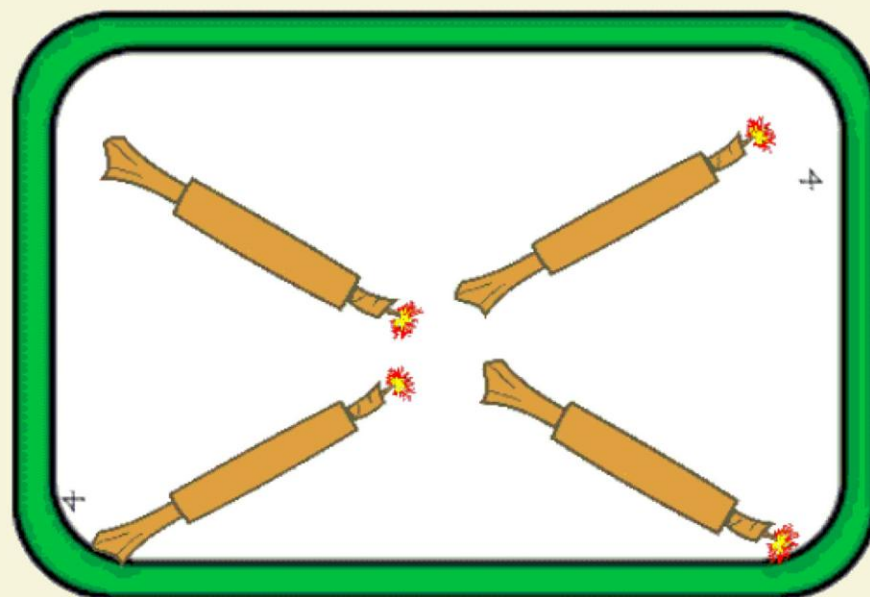
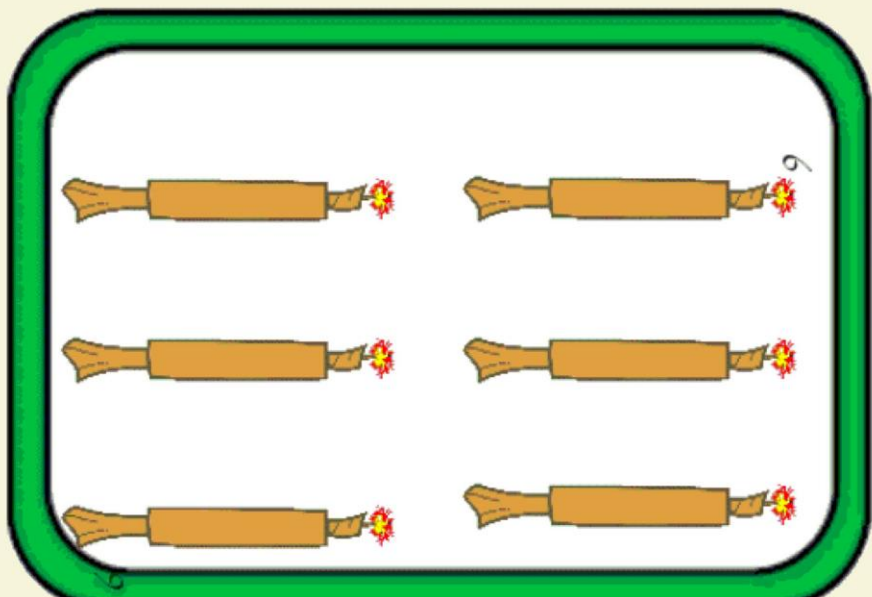
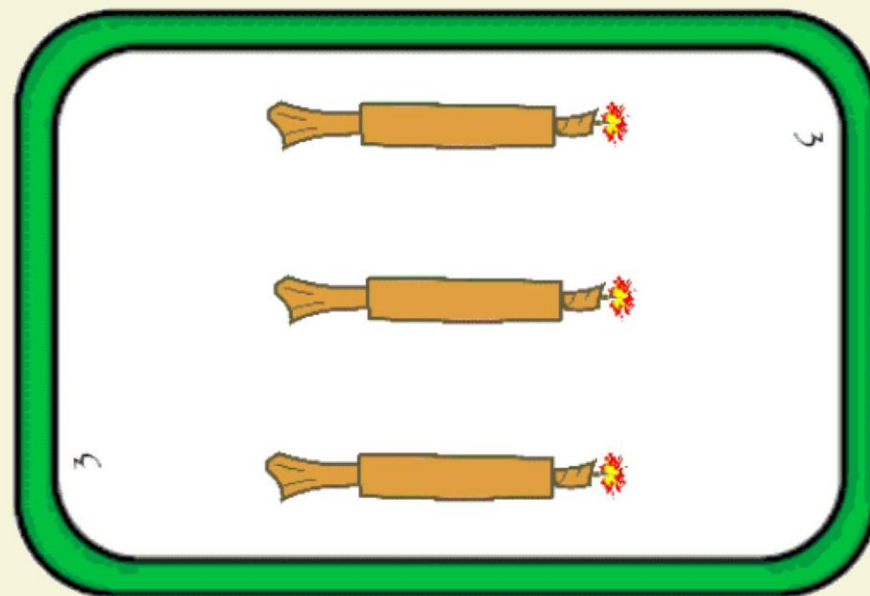
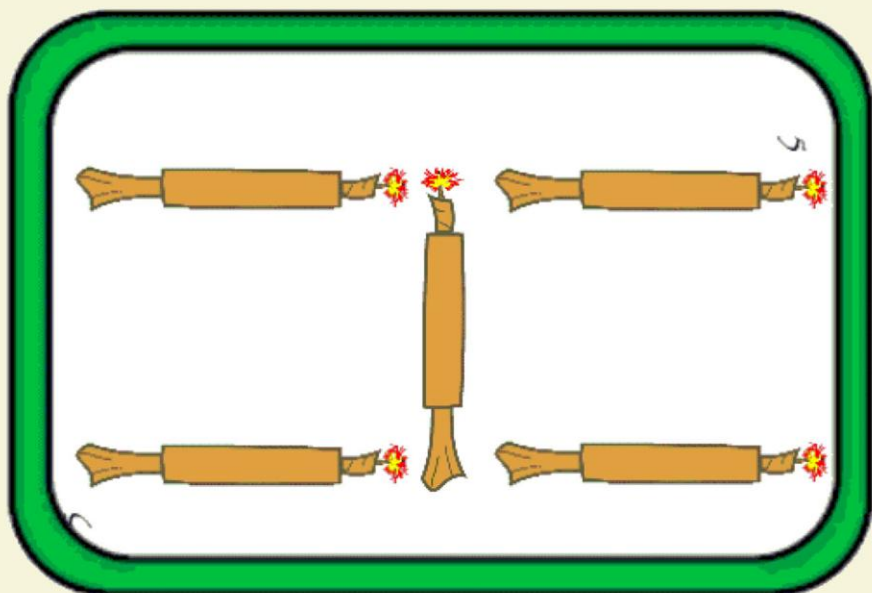

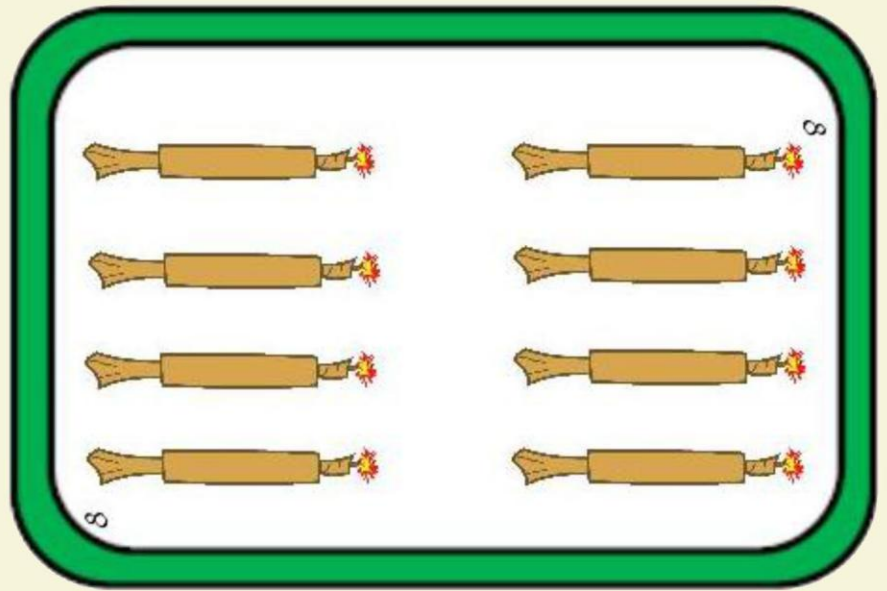
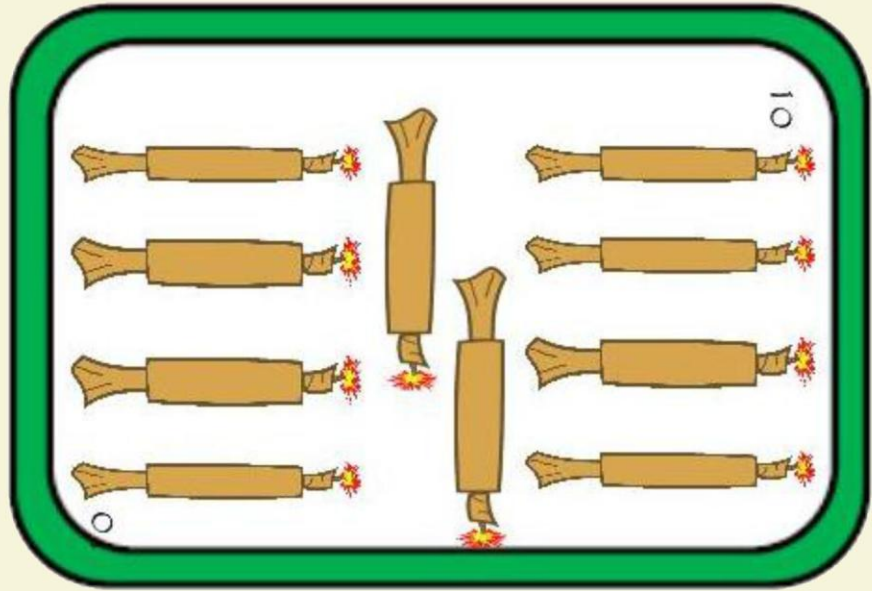
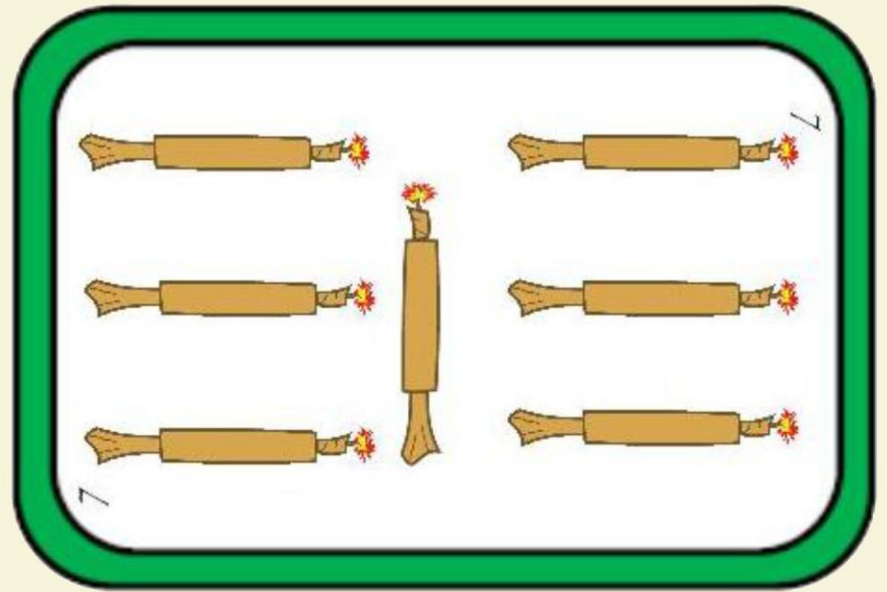
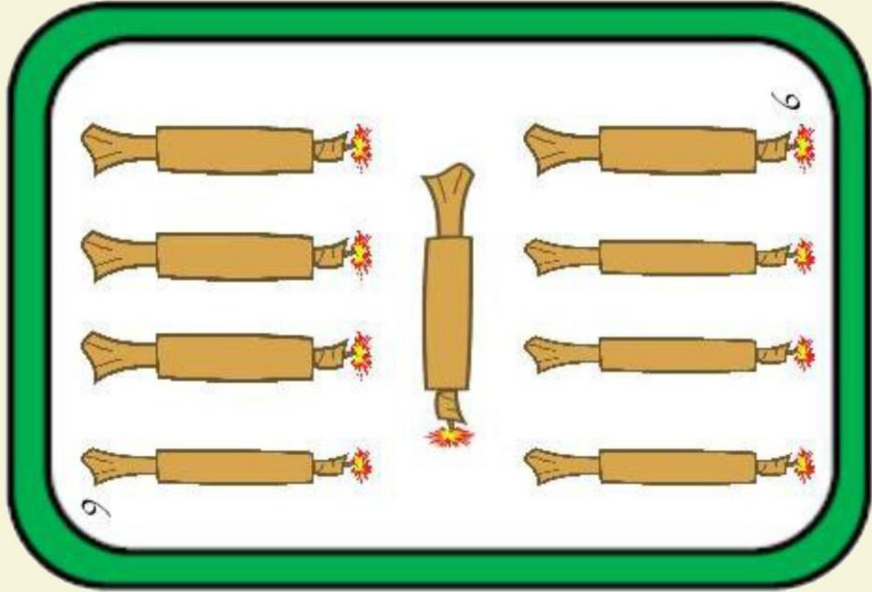
ANNEX 2 BARALLA AMB NÚMEROS

ANNEX 2 BARALLA AMB NÚMEROS

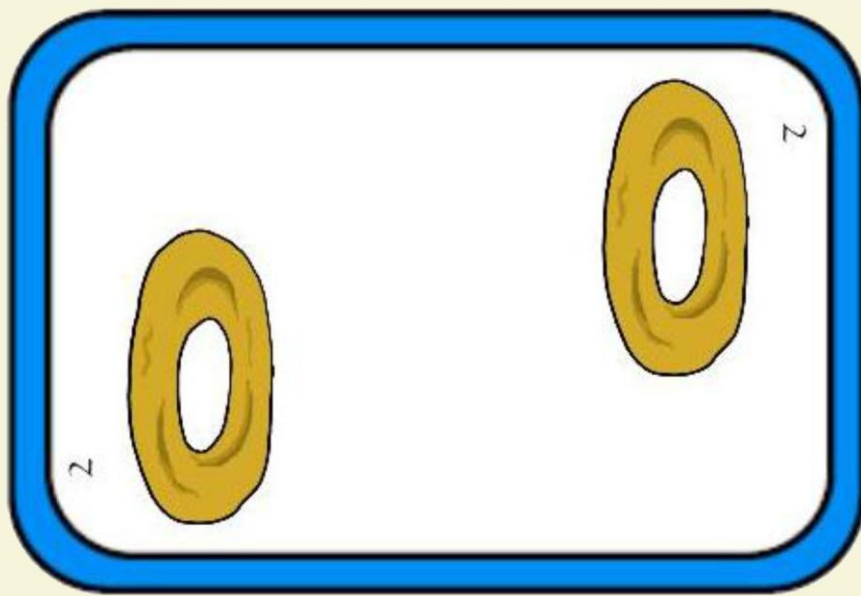
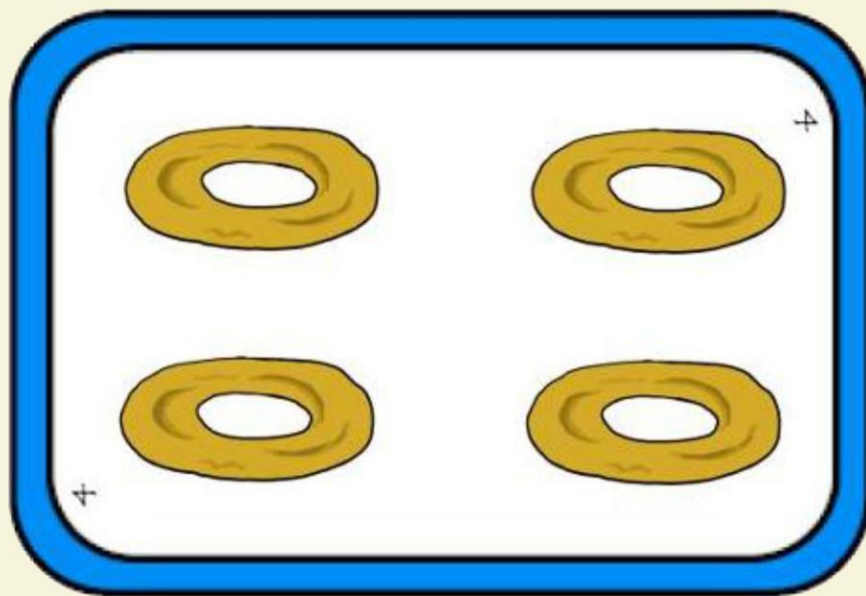
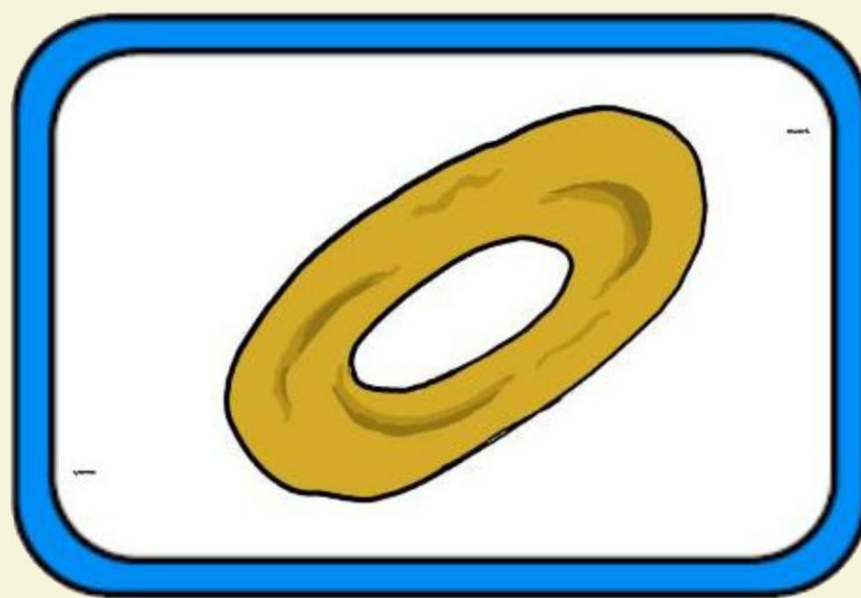
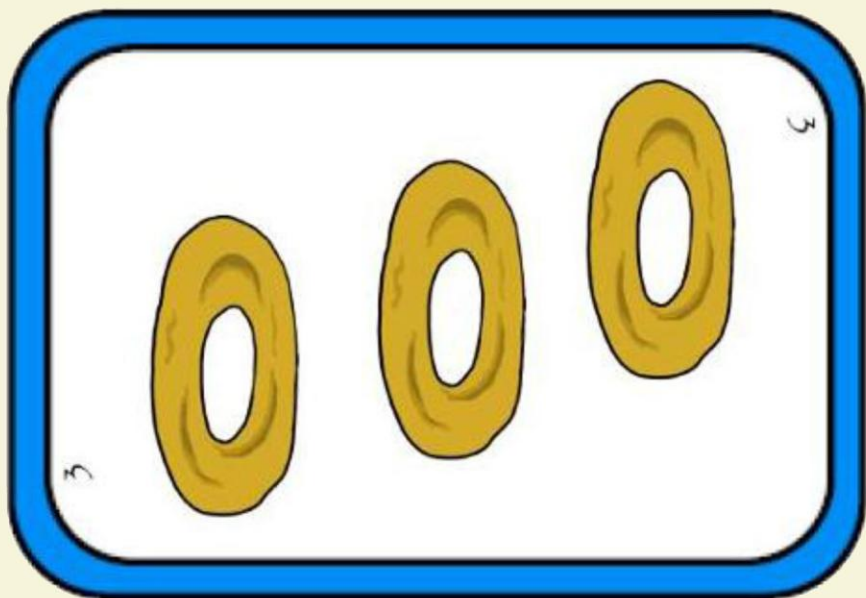

ANNEX 2 BARALLA AMB NÚMEROS

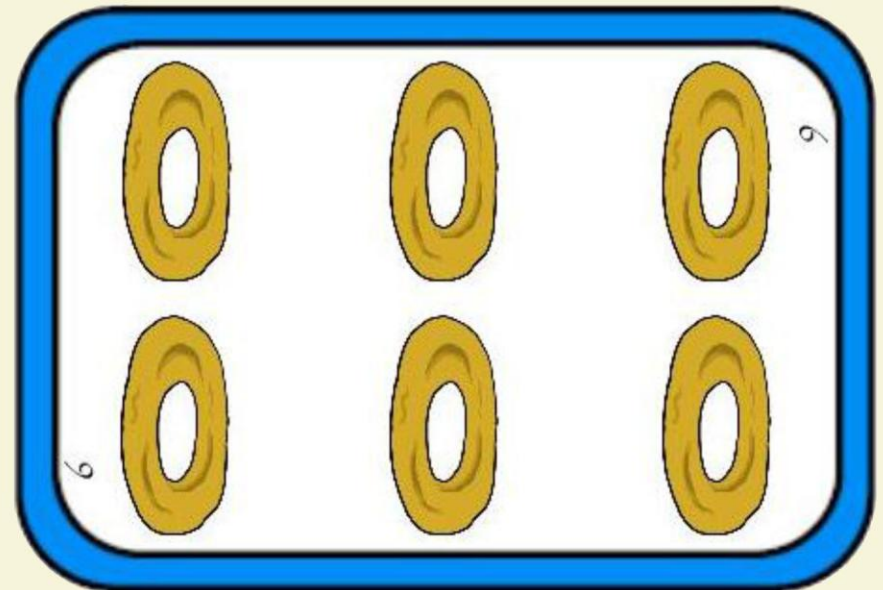
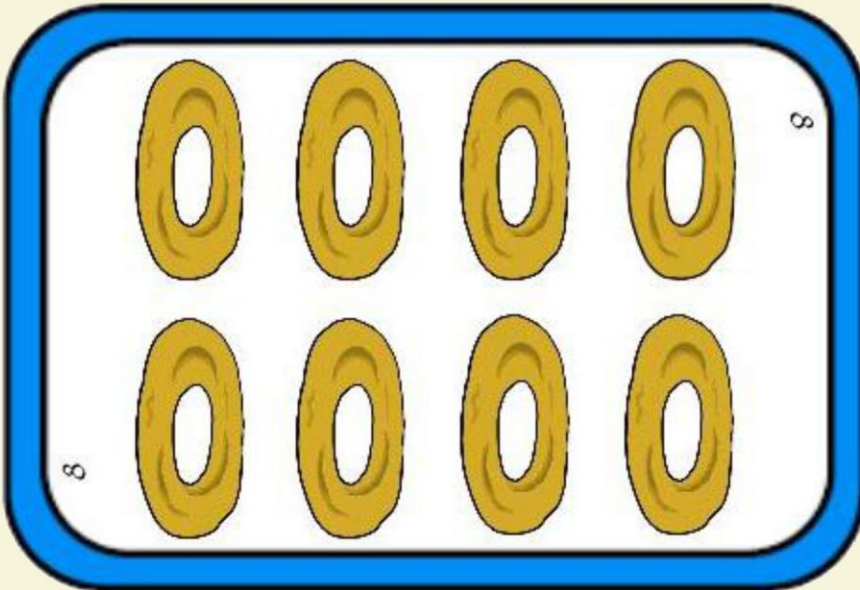
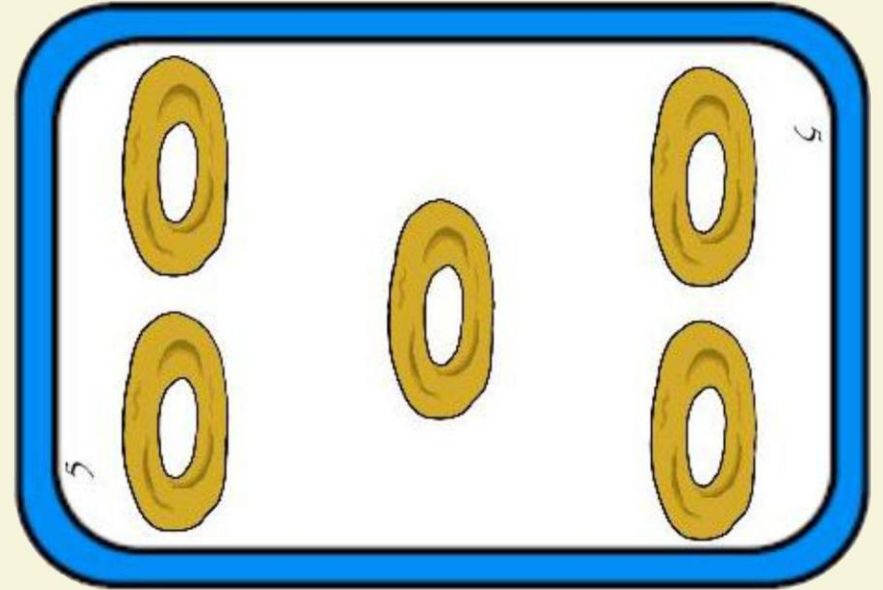
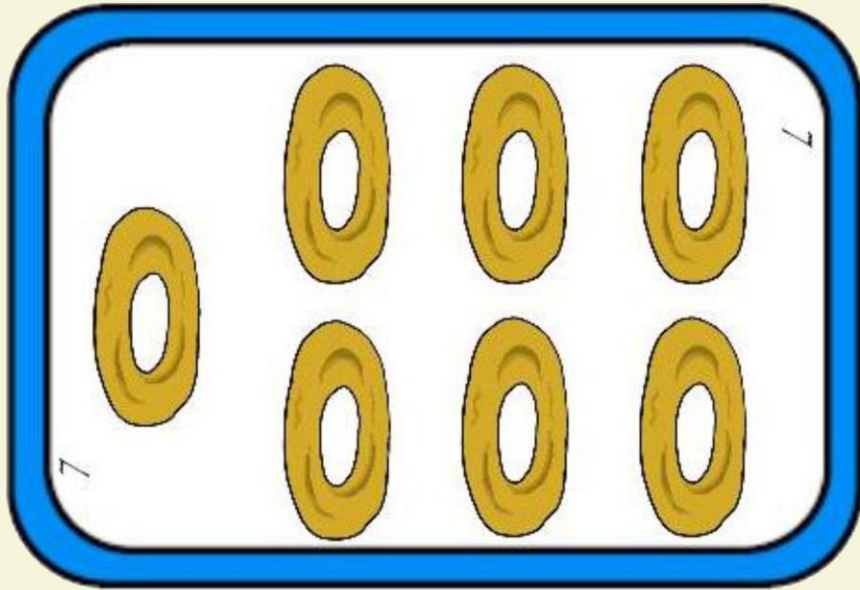

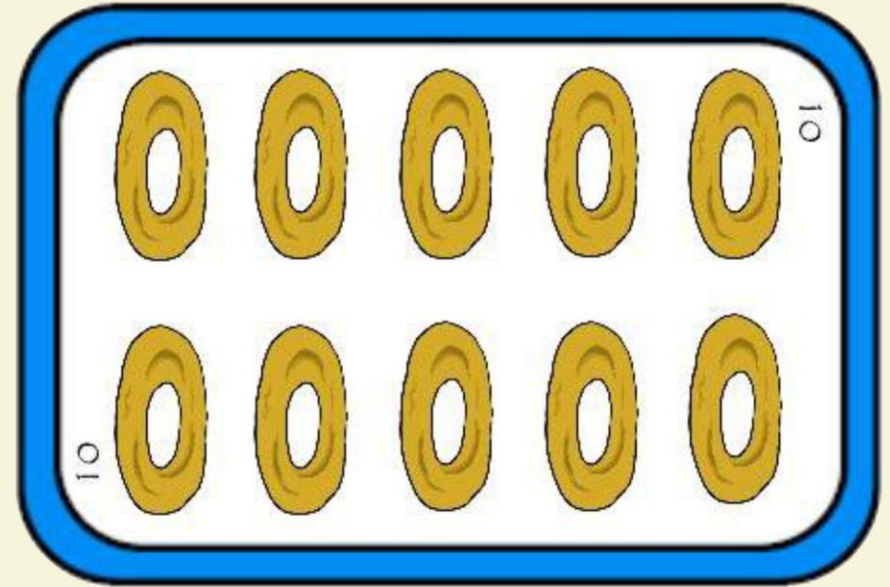
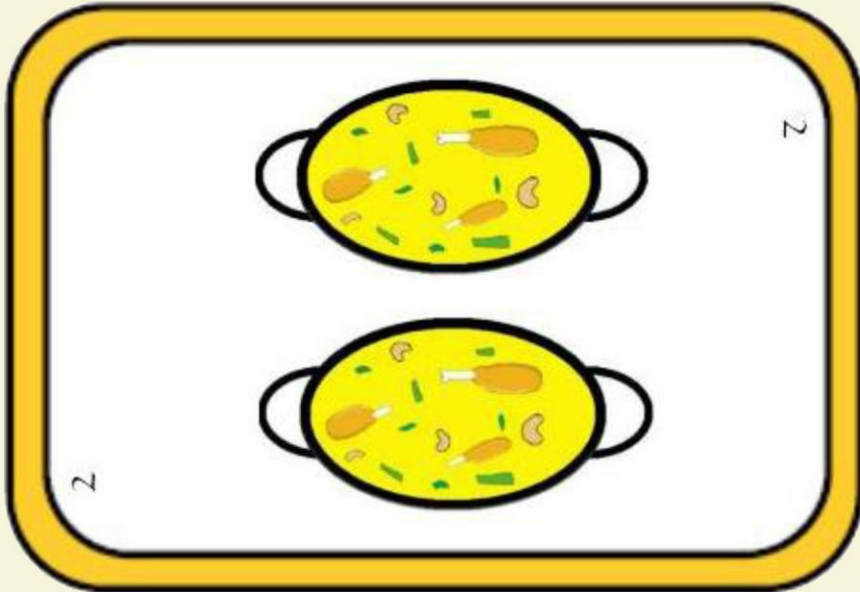
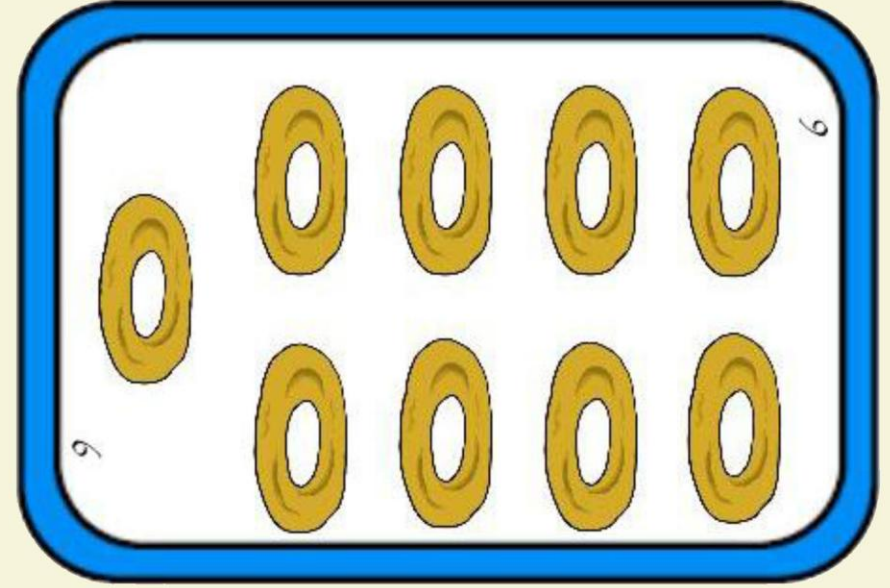
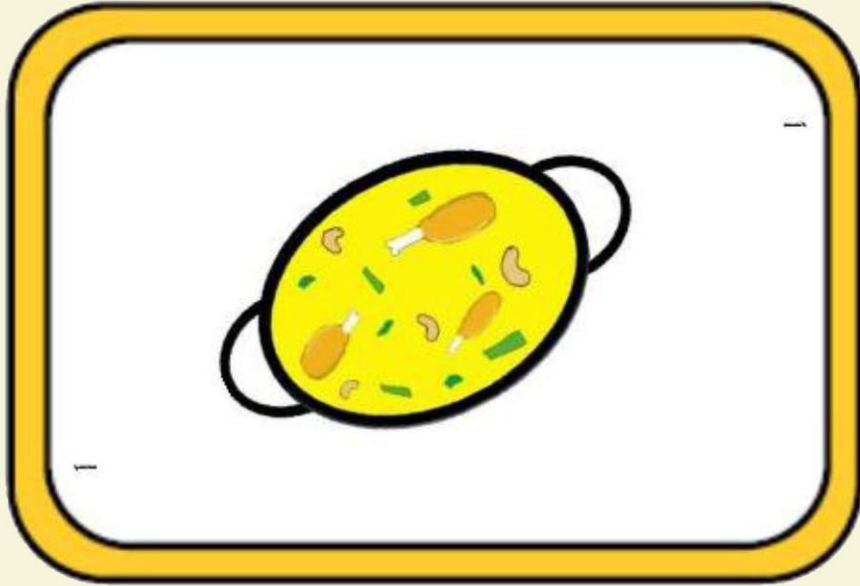
ANNEX 2 BARALLA AMB NÚMEROS

ANNEX 2 BARALLA AMB NÚMEROS

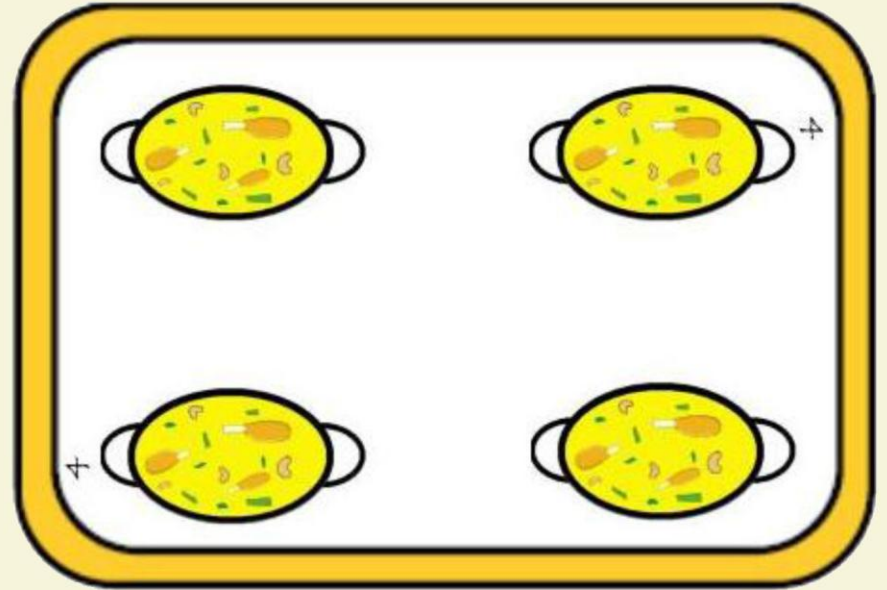
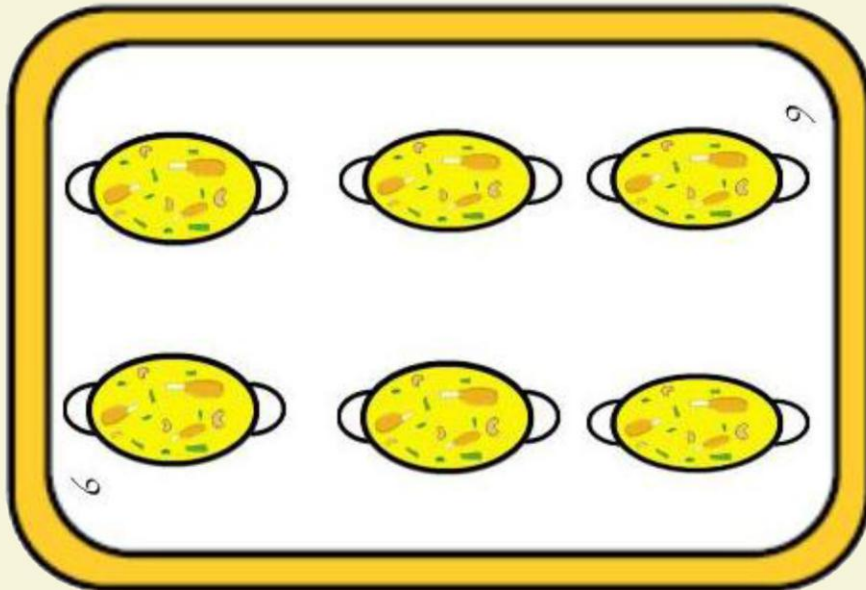
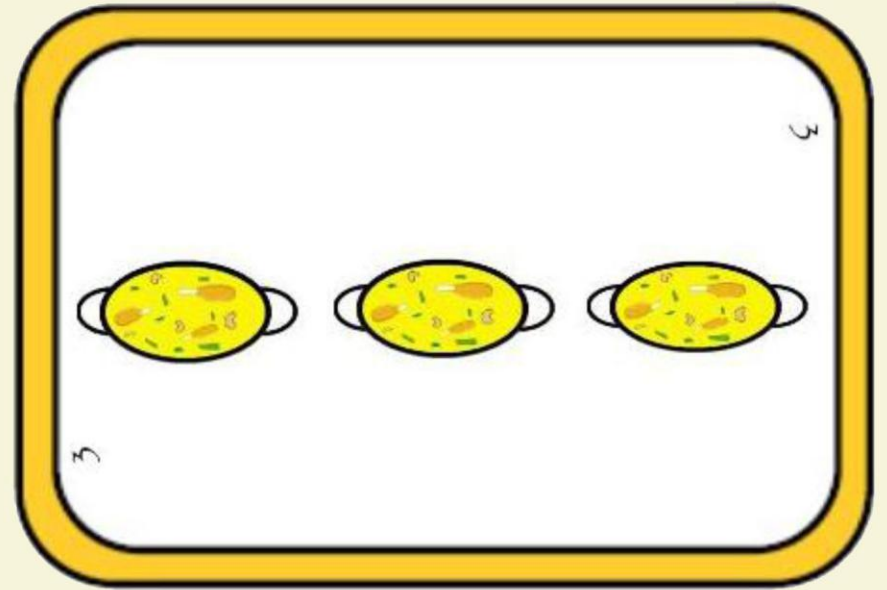
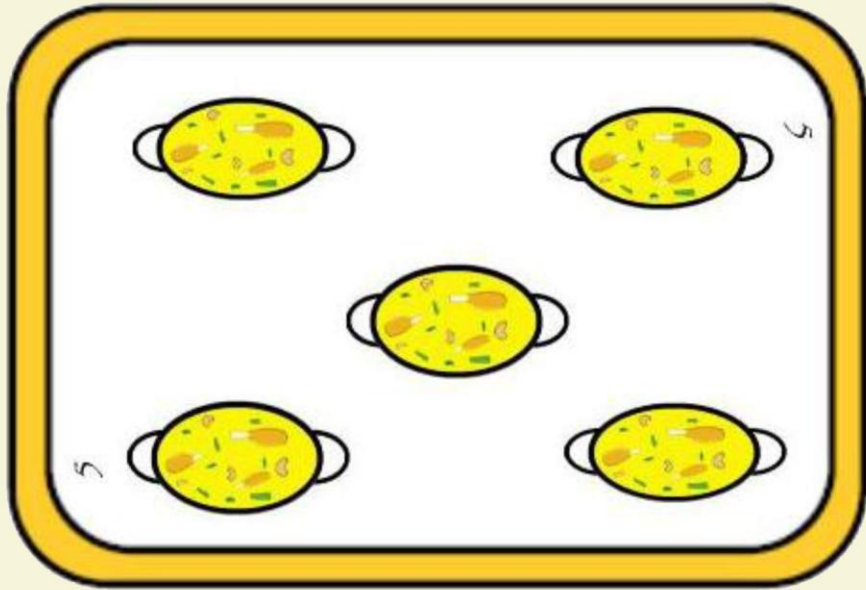

ANNEX 2 BARALLA AMB NÚMEROS

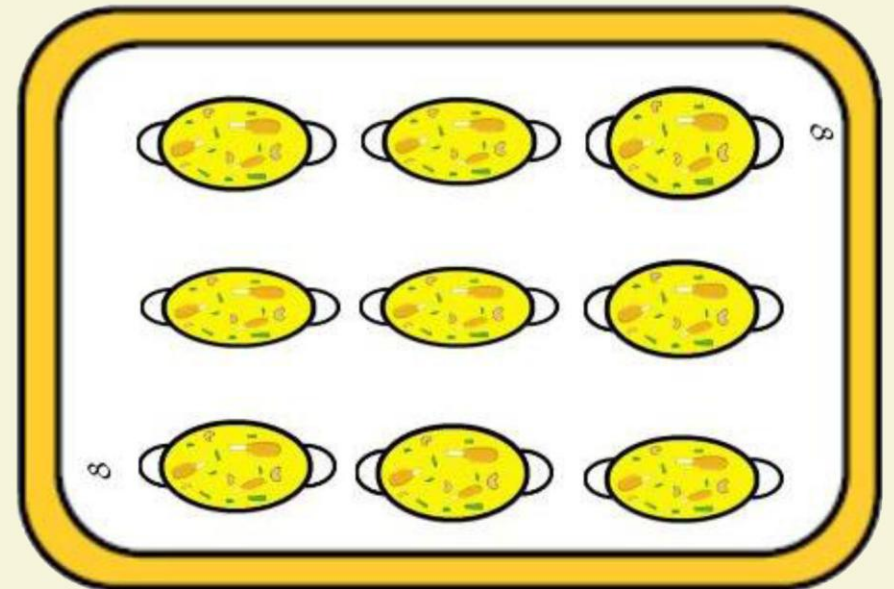
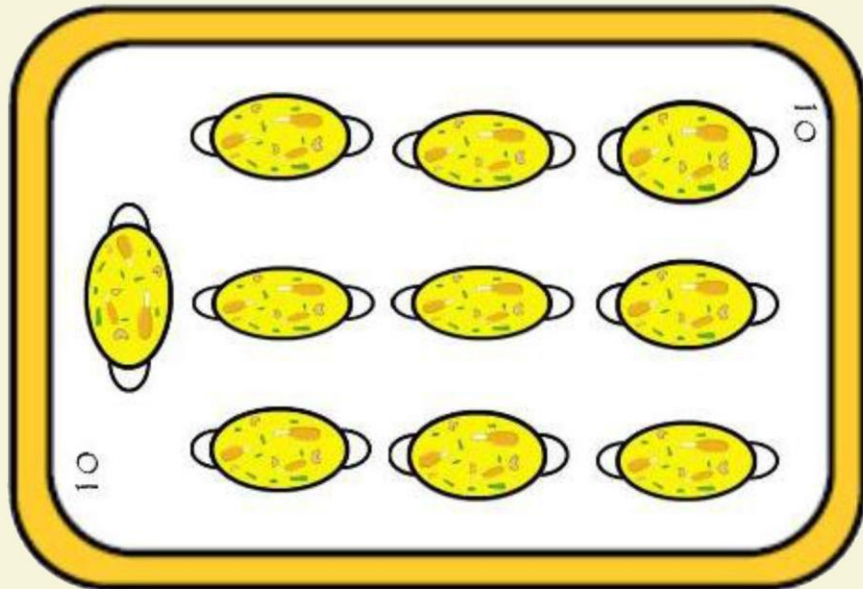
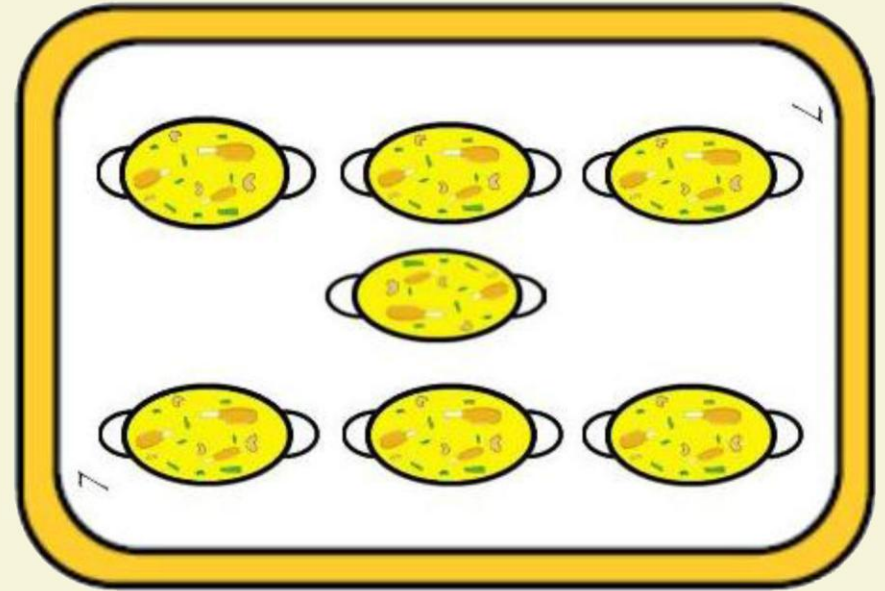
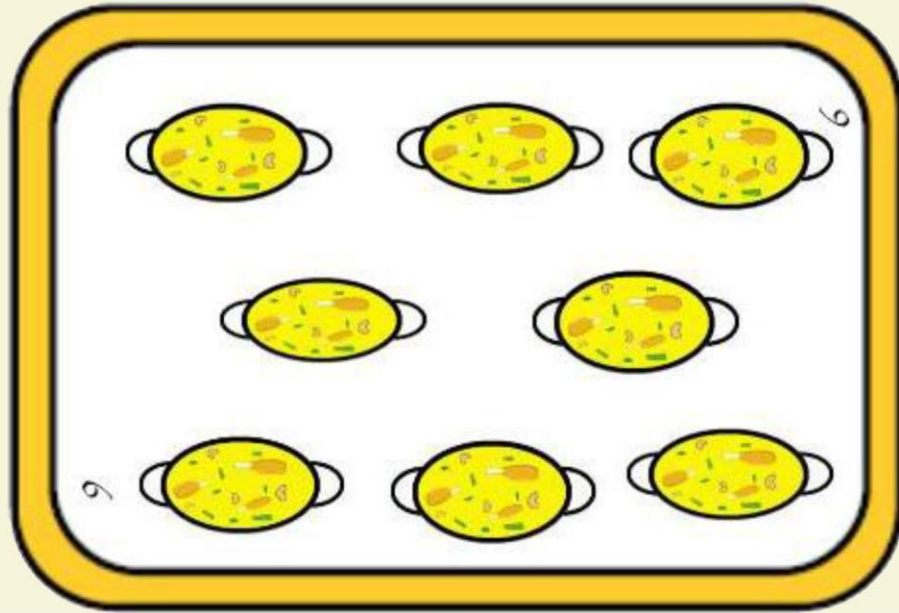

ANNEX 2 BARALLA AMB NÚMEROS

ANNEX 2 BARALLA AMB NÚMEROS

ANNEX 3 PLANTILLA D'ETIQUETES

